

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęcone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski
wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 175

Poznań, sobota dnia 16 kwietnia 1932

Rok XXVII

Małżeństwa oficerów

Dnia 7 kwietnia r. została ogłoszona ustawa, regulująca sprawę małżeństw oficerskich. Wywołała ona w prasie parę artykułów o zabarwieniu krytycznym, a niekiedy ironicznym. Wogóle jednak została przyjęta przez społeczeństwo obojętnie.

Przyczyna tego rodzaju nastawienia opinii tkwi w braku podczas długiego okresu rządów zaborczych własnej armii, żyjącej ze społeczeństwem. Nie rozumiemy więc często i teraz, jak się winno kształtować życie wewnętrzne zbiorowych organizmów wojskowych.

Otóż węzły, łączące korpus oficerski każdego oddziału, przerażają znacznie ramy stosunku służbowego, muszą być oparte zasadniczo na czynniku psychicznym, wytwarzającym poczucie koleżeństwa, zaufania i przyjaźni, a cechy te wyrabia dopiero współżycie towarzyskie w gronie rodzin oficerskich. Wpływ kobiety w tym zakresie bywa albo dodatni, albo ujemny, o ile żony oficerów danego oddziału nie posiadają odpowiedniego poziomu umysłowego i towarzyskiego, oraz nieposzlakowanej opinii moralnej. Każdy dowódca, który dowodzi niezgranym pod tym względem oddziałem, pamięta dobrze, ile zgrzytów w korpusie oficerskim wywoływały nieporozumienia pomiędzy żonami oficerów i jak niefortunnie odbijały się one na służbie ich mężów.

Słuszną zatem jest zasada, że czynnik kierowniczy muszą mieć wpływ na zawieranie przez oficerów małżeństw, żądając od kandydatek kwalifikacji moralnych, intelektualnych i towarzyskich.

Taki dobór ułatwia wytworzenie wśród członków korporacji oficerskiej oddziału, scementowanych już wspólnością zainteresowań, zespołu zgranego i życzliwego sobie nawzajem.

Znacznie bardziej utopijnie przedstawia się idea łączenia organizacji towarzyskich poszczególnych oddziałów w jedną „rodzinę oficerską”, której członkowie nie znają się prawie i przystępują do niej nieraz pod naciskiem moralnym. Zwykle stoją na czele takich ugrupowań żony dygnitarzy wojskowych. Życie wykazało, że organizacje takie stają się często placówkami politycznymi, związanymi ściśle z obozem w danej chwili rządzącym, narzucając więc swoim członkom, mającym różne przekonania polityczne, swoje poglądy itd. A takie nastawienie, jak to wykazały ostatnie wybory, musi się odbić szkodliwie na je-dyniej, mającej realne i poważne podstawy organizacji towarzyskiej samodzielnego oddziału, zaszczepiając w nim rozkładowy czynnik polityki partyjnej, niedopuszczalny w zdrowej armii, wywołując ucisk moralny bardziej wpływowych jednostek na młodsze szczeble, w wyniku czego podważa się wzajemne zaufanie koleżeńskie i szczerść stosunków.

Celowy zupełnie jest przepis, uzasadniający pozwolenie od posiadania przez oficera małej szarzy dodatkowego dochodu, zabezpieczającego utrzymanie rodziny i obowiązkowej reprezentacji. Słuszne również są zakazy małżeństwa

Epilog mordu popełnionego przez Żydów

Pierwszy dzień procesu o zamordowanie śp. Wacławskiego — Prokurator rzekł się oskarżenia przeciwko dwóm pod-sądnym

Wilno, 16. 4. (Tel. wł.) Na wczorajszej rozprawie o zabójstwo śp. Stanisława Wacławskiego zaszły momenty bardzo jaskrawe.

Oskarżenie dzieliło się na dwie części. W pierwszej zarzucało Żalkinowi i Oguzowi ciężkie skaleczenie ciała, które spowodowało śmierć, a w drugiej — Wulfinowi udział w zbiegowisku publicznym, które dopuściło się gwałtu.

Oskarżenie przeciwko Żalkinowi opiera się na zeznaniach niejakej Lebkowskiej, która nie zjawiała się na rozprawę, nadsyłając świadectwo lekarskie, że jest chora na różę. Sąd postanowił sprowadzić Lebkowską przez policjanta.

Po przerwie zjawiała się Lebkowska, mała kobiecina otulona chustką, z twarzą obandażowaną. W swych odpowiedziach od samego początku zaczęła się płatać, żądając odczytania pierwotnych zeznań. Polemizowała z przewodniczącym sądu, a również i z prokuratorem. Podawała się za stu-

dentkę uniwersytetu Stefana Batorego, a okazało się, że studentką nie jest.

Po krótkiej przerwie prokurator oświadczył, że uznając zeznania Lebkowskiej za niewiarygodne, rzeka się oskarżenia przeciwko Żalkinowi i Oguzowi. Oświadczenie to wywołało na sali ogromne wrażenie.

Sąd przystąpił z kolei do przesłuchania dwóch świadków w sprawie przeciwko Wulfinowi.

Zeznawał komisarz Wasilewski, który charakteryzował tło rozruchów listopadowych i stwierdził, że w pierwszym dniu rozruchów policja otrzymała wiele meldunków o pobiciu Polaków przez Żydów, ale nie było raportów o pobiciu Żydów przez Polaków.

Następnie zeznawał prezes gminy żydowskiej Wygodzki, który oświadczył m. i., że od 50 lat jest świadkiem pogromów żydowskich (!) w Wilnie, powtarzających się co rok. Za ów ustęp Wygodzkiego przewodniczący przywołał do porządku.

Rozprawę odroczone do soboty. Dziś spodziewany jest wyrok. (w)

Konferencja premiera Tardieu ze Stimsonem

Paryż, 16. 4. (PAT). Wczoraj po południu amerykański sekretarz stanu Stimson w towarzystwie członków delegacji amerykańskiej na konferencję rozbrojeniową w Genewie, udał się na Quai d'Orsay, gdzie w ciągu godziny toczyła się wymiana poglądów z premierem Tardieu.

Premier Tardieu pierwszy skierował rozmowę na propozycję, jaką uczynił niespodziewanie delegat amerykański Gibson w ostatni poniedziałek w Genewie. Ze swej strony Stimson zapewnił, że delegacja amerykańska nie miała bynajmniej zamiaru przeprowadzania jakiegokolwiek manewru przeciwko innym mocarstwom. Stimson zapewnił, że Stan. Zjedn. nie będą się opierać, jeśli mocarstwa europejskie doszły do porozumienia w opracowaniu systemu bezpieczeństwa, w którym Stan. Zjedn. mogłyby wziąć lub nie wziąć udziału.

Co się tyczy spraw reparacyjnych i długów wojennych Stimson zaznaczył, że Stany Zjedn. śledzą z żywym zainteresowaniem rozwój rokowań europejskich w sprawie, która będzie rozpa-

trywana na konferencji lozańskiej, lecz rząd amerykański trzyma się na uboczu, co zaznaczył zresztą w sposób jaknajbardziej wyraźny w swej woli nie brania udziału i nawet nie wysyłania obserwatora na konferencję lozańską. Hoover, nie omieszkał przed odjazdem Stimsona do Europy przypomnieć mu kategorycznie, że na razie nie może być mowy o rewizji długów.

Co się tyczy sprawy chińsko-japońskiej, Ameryka pragnie przede wszystkim postępować według zasad paktu Kellogga, potępiając napastnika oraz zachować zasadę otwartych drzwi celem zabezpieczenia swoich interesów gospodarczych.

Premier Tardieu poruszył również kwestję złota, która w obecnej chwili wprowadziła wielki zamęt w stosunkach francusko-amerykańskich. Prasa amerykańska niesłusznie — zdaniem Tardieu — podejrzewa Francję o chęć dewaluacji dolara. Bank Francuski repatriuje złoto w zupełnym porozumieniu z Federal Reserve Bankiem.

Po naradzie w Spale

Wicemin. Starzyński przywiózł prof. Bartłowi do Lwowa całe pliki dokumentów

Warszawa, 16. 4. (Tel. wł.) — Ze Lwowa donoszą, że w ubiegłą sobotę 9 b. m. bawił we Lwowie wiceminister skarbu p. Starzyński, który przywiózł p. prof. Bartłowi plik dokumentów,

stanowiących odpowiedzi na pytania, postawione przez p. Bartla na konferencji w Spale i odbył z nim dłuższą rozmowę.

oficerom przed ukończeniem 24 lat życia i słuchaczom szkół oraz kursów. Pierwsza klauzula chroni młodzież od zawierania związków lekkomyślnych, druga wskazuje jej, że w okresie pracy specjalnej nad udoskonaleniem wiedzy winna ona oddać się jej całkowicie.

Procedura otrzymania zezwolenia wywołuje jednak poważne zastrzeżenia. Dowódca po otrzymaniu przez oficera raportu w tej sprawie komunikuje ją na odprawie wszystkim oficerom oddziału z żądaniem zgłoszenia do jego wyłącznej wiadomości wszelkich za-

strzeżeń. Raport ten składa dowódca przełożonemu, uprawnionemu do udzielenia zezwoleń, w terminie trzech miesięcy z wnioskiem przychylnym, lub odmownym, należycie uzasadnionym. Od decyzji odmownej niema odwołania. Takie ujęcie sprawy stawia ewentualną przyszłą żonę oficera w przykre położenie. Cenzuruje ją zespół oficerów, poczynając od najmłodszych, a możliwe zastrzeżenia musi dowódca sprawdzić jakąś drogą poufną, choć przecież nie posiada do swej dyspozycji żadnej komórki oddziału II-go. Bardziej odpo-

wiedniem wydaje się badanie poufne warunków małżeństwa przez wybrane kolegów starszych oficerów i udzielenie ostatecznego pozwolenia przez dowódcę oddziału. Tego wymaga jego autorytet, uzależnianie zaś decyzji od woli wyższych czynników, nie znających sprawy zupełnie, zwleknięcie z nią przez trzy miesiące — są to tylko biurokratyczne i drażniące formalności. Zwraca uwagę, że zezwoleń na małżeństwa młodszych oficerów udziela po otrzymaniu raportu od dowódcy oddziału, władza korpusu. O dowódcy dywizji, stojącym w każdym razie bliżej oddziałów, procedura nie wspomina. Niezrozumiałym jest przepis, żądający od kandydata do stanu małżeńskiego 5 lat służby w stopniu oficerskim. Przecież doświadczenie służbowe nie wyrabia zdolności rodzinnych.

Szkoda bardzo, że ustawa ta, bardzo potrzebna i oparta zasadniczo na zdrowych założeniach, zбочyła w części proceduralnej z drogi życiowej na manowce biurokratyczne.

E. De. HENNING MICHAELIS,
generał.

Dotkliwe skurczenie kontyngentów do Francji

W końcu r. 1931 Francja wprowadziła reglamentację przywozu, która bardzo silnie dotknęła polski eksport. Wskutek starań polskich, rząd francuski ustalił na I. kwartał 1932 r. kontyngenty przywozowe na najważniejsze artykuły eksportowe polskie. Uwzględnił w nich zresztą tylko w bardzo znikomym mierze interesy polskiego eksportu.

Ogłoszone obecnie francuskie kontyngenty przywozowe na II. kwartał zostały znowu znacznie skurczone:

kontyngent na drzewo z 23 tys. tonn w I. kwartale obniżono na 13 tys. tonn;
na jaja z 4.000 q. na 3.000 q.;
na mięso z 1.992 q. na 1.548 p.;
przyznany zaś Polsce kontyngent na masło wynosi śmiesznie ilość 648 q., a drób żywy i bity 1.271 q.

Szczególnie dotkliwe jest obniżenie kontyngentu na drzewo, gdy rynek niemiecki pozostaje dla Polski w dalszym ciągu zamknięty, wobec tego, że w ostatnich rokowaniach z Niemcami pominięto zupełnie sprawę wywozu drzewa polskiego. Obniżenie kontyngentu na jaja jest również b. dotkliwe ze względu na rozpoczynający się sezon eksportowy, o ile bowiem w I. kwartale wywozu jaja nie było, w drugim rozpoczyna się on w całej pełni. Sezon eksportowy namasło również rozpoczyna się w najbliższym czasie, kontyngent zaś przyznany Polsce wynosi zaledwie niecałe 7 wagonów

Mocarstwa a konflikt kłajpedzki

Donoszą z Hagi, że rządy angielski, francuski, włoski i japoński zwróciły się do stałego międzynarodowego trybunału sprawiedliwości o orzeczenie, czy ostatnie posunięcia rządu litewskiego na terytorjum Kłajpedy są zgodne ze statutem tego terytorjum, ustalonym w konwencji z dnia 9 maja 1924 roku.

Chodzi tu głównie o dymisję i uwięzienie poprzedniego prezydenta dyktatoratu kłajpedzkiego, Niemca Boettchera, o nominację na jego miejsce p. Simajtisa, oraz o rozwiązanie sejmiku kłajpedzkiego. W sprawie tej mocarstwa założyły do trybunału haskiego skargę.

Ministerstwo „dobrobytu społecznego”

W tytule powyższym niema ani ironji, ani żartu, ale jest najrzeczywistsza — bynajmniej nie wesoła — rzeczywistość.

Jak wiadomo, oprócz ogólnych pełnomocnictw, które skończy się z chwilą zwołania nowej zwyczajnej sesji Izby ustawodawczej, rząd otrzymał specjalne pełnomocnictwa dla t. zw. reorganizacji administracji. Mają one trwać aż do końca roku 1934, a dotyczyć będą zarówno podziału administracyjnego jak i struktury wszelkich władz państwowych.

Istniejąca przy prezesie Rady Ministrów komisja dla usprawnienia administracji pod przewodnictwem p. Marcelego Jaroszyńskiego, przygotowała już szereg wniosków w tym zakresie. Pozostawiając do innej sposobności ocenę całokształtu prac tej komisji, zajmijmy się dzisiaj tylko sprawą najwyższych władz administracji państwowej, a mianowicie ministerstw.

Chodzi przede wszystkim o zniesienie niektórych. Już przeprowadzona niedawno rekonstrukcja gabinetu odbywała się w myśl wniosków komisji p. Jaroszyńskiego. Dwie teki, t. j. robót publicznych i reform rolnych, zostały nieobsadzone i połączone personalnie — pierwsza z ministerstwem komunikacji, druga z resortem rolnictwa. Obecnie ministrowie Kühn i Ludkiewicz mają dokonać zupełnego zespolenia podległych sobie urzędów i ich działalności. Mają z tego wyniknąć pewne oszczędności. Wprawdzie dotąd bilans jest ujemny, bo za dwóch zredukowanych ministrów otrzymaliśmy wicepremiera i dwóch wiceministrów oraz drugiego wiceprezesa Banku Rolnego, ale poczekajmy, co będzie dalej.

Plany komisji nie wyczerpują się na dwóch wymienionych ministerstwach. Jest zamiar zniesienia także ministerstwa poczt i telegrafów, skasowanego już raz za czasów „sejmowładztwa” w r. 1923 i wskrzeszonego po przewrocie majowym dla p. Miedzińskiego. Pownowej kasacji stoi na przeszkodzie osoba obecnego ministra pułk. Boerner, a zatem okoliczność przejściowa.

Najwięcej ambarasu jest z czwartym skazaniem na zagładę ministerstwem, a mianowicie: pracy i opieki społecznej. Według planów komisji p. Jaroszyńskiego, agendy tego ministerstwa miałyby być rozdzielone w ten sposób, że ochrona pracy przeszłaby do ministerstwa przemysłu i handlu, a opieka społeczna do mającego się utworzyć nowego

ministerstwa. Objęłoby ono prócz opieki społecznej także sprawy: zdrowia publicznego, nadzoru nad samorządem i aprowizacji, należące obecnie do ministerstwa spraw wewnętrznych.

Według pierwotnej propozycji nowy ten urząd miał nosić nazwę ministerstwa samorządu. Ukrytym celem jego utworzenia było zwalenie na samorządy wszystkich wydatków na opiekę społeczną, zdrowie publiczne i aprowizację. Byłaby to oczywiście oszczędność problematyczna, polegająca na przesunięciu deficytu budżetowego z państwa na samorządy, głównie miejskie. System ten jest stosowany konsekwentnie od paru lat i jest jedną z głównych przyczyn fatalnego stanu finansów komunalnych.

Gdy w prasie ukazały się wiadomości o zamiarze utworzenia ministerstwa samorządu, nie zaprzeczono im ze strony oficjalnej, ale uznano je za „nieścisłe”, głównie co do nazwy. I rzeczywiście nazwa ta prawdopodobnie nie utrzyma się. Pewne sfery obawiają się nadmiernych uroszczeń samorządów, wyposażonych w „swoje” odrębne ministerstwo.

Więc nazwa ma być inna. Zamiast ministerstwa samorządu ma powstać ministerstwo... „dobrobytu społecznego”. Takie informacje przyniosła „Gazeta Handlowa”, mająca kontakt z komisją dla usprawnienia administracji.

Czy i ten pomysł utrzyma się, to zależy przede wszystkim od losów ministerstwa pracy i opieki społecznej, którego zniesieniu sprzeciwiają się socjaliści wszelkich odcieni, zarówno opozycyjni, jak i rządowi. Ponętnie, acz bardzo naiwnie brzmiąca nazwa miała między innymi zlagodzić opozycję przeciw skasowaniu ministerstwa pracy i opieki społecznej. Bo i jakże tu sprzeciwiać się ministerstwu „dobrobytu społecznego”?

Swoją drogą, ludzie, którzy wymyśliли tę nazwę, nie zdawali sobie chyba sprawy z zawartej w niej bolesnej ironji. Kiedy istniało jeszcze ministerstwo zdrowia publicznego, żartowano sobie, nazywając je „ministerstwem szczęścia i zdrowia i pomysłowości”. Ale żartownisiom tym ani się śniło, że koncept ich odżyje po 10 latach jako poważny projekt... reorganizacji administracji. I to kiedy? W czasie niebywalej nędzy społecznej.

„Trudno jest nie pisać satyry” — powiedział stary poeta rzymski Horacy. M. K.

szkody do wprowadzenia w życie tej symbiozy między Paryżem a Berlinem? Odnoszą się one do trzech kategorii zażeń, oświadczając radykali, ale wspólnych zarówno zwolennikom hitlerizmu, jak i demokracji w Niemczech a mianowicie: 1) płacenia odszkodowań, 2) strat kolonialnych, 3) przecięcia terytorium niemieckiego „korytarzem” polskim na dwie części.

Stronictwo pp. Daladier i Herriota sprzeciwia się naturalnie, ażeby Niemcy mogli pod tym względem szukać zadośćuczynienia na drodze gwałtu. Niemniej jednak oświadczają kategorycznie, iż francuska polityka, inteligentna i konstruktywna, — czytamy radykalna — powinna z odwagą przystąpić do głębokiego rozpatrzenia tych zasadniczych zagadnień. „Nazajutrz po wyborze Hindenburga, pisze „La République”, chwila wydaje się specjalnie odpowiednia, do lojalnego i zupełnego wyjaśnienia stosunków pomiędzy Francją a Niemcami, jakiegośmy zawsze uparczywie się domagali”. Dopóki jednak prawica będzie we Francji przy rządach, nie należy się niczego pod tym względem spodziewać. Natomiast triumf partii radykalnej będzie stanowił etap decydujący w ewolucji stosunków pomiędzy dwoma sąsiednimi państwami.”

Oto ostrzeżenie niezmiernie ważne, jakie w przededniu wyborów daje radykali. Powinno ono dać wiele do myślenia kompetentnym czynnikom polskim. Od zwycięstwa bowiem, czy też porażki żywiołów lewicowych we Francji zależy nie tylko bieg jej polityki francuskiej, ale także i po części polskiej.

I. BRIARES.

Pod rządami prezesa towarzystwa

Obecny premier lotewski jest prezesem towarzystwa polsko-lotewskiego w Rydze. Przyszedł do władzy po rządach socjalistycznych, które bardzo agresywnie występowały przeciwko Polsce, doprowadziły do zamknięcia niektórych szkół polskich, do prześladowań religijnych i do zamknięcia Związku Polaków na Łotwie. Zdawało się, że jest rzeczą zupełnie naturalną, że nowy premier pójdzie do wyrównania stosunków polsko-lotewskich.

Wprawdzie są nadzieje, że zostanie zalegalizowane Zjednoczenie Polaków na Łotwie, ale w ostatnich czasach zaszło kilka bardzo osobliwych wypadków ilustrujących nastawienie rządu wobec Polski.

I tak „Socialdemokrats” z dnia 8 b. m. podaje, że na posiedzeniu komisji zagranicznej sejmiku lotewskiego omawiano rokowania handlowe lotewsko-polskie. Wyniki tej dyskusji były wręcz rewelacyjne: oto komisja doszła do przekonania, że w celu zrównoważenia bilansu handlowego Łotwy konieczne jest wydanie zakazu importu towarów polskich do Łotwy. Prasa socjalistyczna komentowała tę opinię w ten sposób: takie zarządzenie nie oznacza bynajmniej wojny gospodarczej z Polską; Łotwa nie może się zgodzić na to, żeby się stać kolonią polskiej ekspansji gospodarczej.

Natomiast na posiedzeniu komisji budżetowej sejmiku postanowiono bardzo wydatnie ograniczyć subwencje na cele szkolnictwa mniejszości narodowych. Wiadomo, że ustawodawstwo lotewskie jest w stosunku do mniejszości narodowych bardzo liberalne. Na szkolnictwo mniejszościowe skarb państwowy łożył dość wydatnie. W roku ubiegłym wstawiono do budżetu na ten cel 272 000 latów. Obecnie z pozycji tej skreślono 200 000 latów. Z pozostałych 72 000 latów na polskie szkoły rzemieślnicze przyznano 8 160 latów, gdy w roku minionym na ten sam cel przeznaczono 32 640 latów. Wszystkie subwencje, przeznaczone dla polskiego gimnazjum i polskich szkół powszechnych zostały skreślone.

W tej sytuacji nie jest wykluczone zamknięcie szkolnictwa polskiego na Łotwie.

Tak się wiedzie Polakom pod rządami premiera lotewskiego i prezesa towarzystwa polsko-lotewskiego...

Kosztowne Mościce

Komitet ekonomiczny Rady Ministrów uchwalił asygnować 6 milj. zł tytułem pokrycia strat na operacjach kredytowych w handlu nawozami sztucznymi. Suma ta zostanie rozdzielona pomiędzy państwowe fabryki nawozów azotowych, Bank Gospodarstwa Krajowego i Bank Rolny, na pokrycie strat tych instytucji w handlu nawozami sztucznymi. Wydatek ten, nieprzewidziany w budżecie na r. 1932/33,

gdyż widocznie nie chciano nim wyczerpywać rozprawy w Sejmie, będzie zapewne przedmiotem kredytu dodatkowego, a w każdym razie powiększa niedobór budżetu 1932/33.

Parcelacja

Po ogłoszeniu w „Dzienniku Ustaw” nr. 25 z 30 marca 1932, poz. 216, nowej ustawy z dnia 25 lutego 1932, dopuszczającej zmniejszenie już ustanowionych planów parcelacyjnych 1931 i 1932 oraz ustanowienie zmniejszonych na r. 1933 i 1934, poniżej 200 tys. ha rocznie, przewidzianych w ustawie o reformie rolnej z 28 grudnia 1925, ukazały się w „Dzienniku Ustaw” nr. 27 z 31 marca 1932, poz. 261, 262 i 263, odpowiednie rozporządzenia Rady Ministrów, której dano te uprawnienia, z datą 31 marca 1932.

Plan parcelacyjny na rok 1931 zmniejszony został (poz. 261) o 71.878 ha (czyli przeszło o 1/3), niemal po połowie z gruntów państwowych i prywatnych. Jest to rozłożone na poszczególne okręgi ziemskie w różnych ilościach. Największe obciążenia są w okr. poznańskim: o 9.900 ha państwowych i 12.141 ha prywatnych, oraz grudziądzkim: o 450 ha państwowych i 10.823 ha prywatnych, czyli tam, gdzie jest własność niemiecka, której część zostanie w ten sposób zwolniona z parcelacji. Poza tym znaczniejsze są zmniejszenia: w okr. ziem. wileńskim o 6.950 ha państwowych i 2.000 ha prywatnych, w okr. ziem. brzeskim o 7.200 ha państwowych i 4.339 ha prywatnych, w okr. ziem. łuckim o 5.150 ha państwowych i 2.000 ha prywatnych.

Plan parcelacyjny na r. 1932 zmniejszony został (poz. 262) o 111.100 ha, czyli poniżej połowy pierwotnych 200 tys. ha, w znacznej przewadze tym razem z gruntów prywatnych, bo tylko ok. 20 tys. z państwowych. Znowu bardzo znaczne zmniejszenie w okręgu ziemianiskim poznańskim: o 13.000 ha prywatnych i okr. ziemianiskim grudziądzkim o 1.100 ha prywatnych i 500 ha państwowych. Znaczniejsze obciążenia pozatem: w okr. ziem. wileńskim o 10.000 ha prywatnych i 1.200 ha państw., w grodzieńskim o 11.000 ha prywat., w brzeskim o 9.000 ha prywat. i 5.200 ha państw., w łuckim o 8.000 ha prywat. i o 10.800 ha państwowych, w tarnopolskim o 7.000 ha prywat., w lwowskim o 4.000 ha prywat., w stanisławowskim o 3.000 ha prywat.

Plan parcelacyjny na r. 1933 ustalony zostaje (poz. 263) w zmniejszeniu do 100.000 ha, czyli do połowy, przyczem największe ilości są następujące: okr. ziem. poznański 4.145 ha państw. i 12.000 ha prywat., okr. ziem. grudziądzki 10.000 ha prywat., okr. ziem. wileński 2.264 ha państw. i 8.000 ha prywat., okr. ziem. brzeski 17.000 ha prywat., okr. ziem. łucki 340 ha państw. i 8.500 ha prywat., okr. ziem. lubelski 327 ha państw. i 5.000 ha prywat., okr. ziem. lwowski 6.000 ha prywat., okr. ziem. tarnopolski 4.000 ha prywat., piotrkowski 3.400 ha prywat., warszawski 3.000 ha prywat., kielecki 2.400 ha prywatnych.

Wreszcie rozporządzeniem Rady Ministrów (poz. 259) został też ustalony na r. 1932 wykaz imienny gruntów, podlegających wykupowi przymusowemu, po niewykonaniu planu parcelacyjnego na 1931 r. W związku ze zmniejszeniem na mocy ustawy z 25 lutego 1932 planu parcelacyjnego na r. 1932 został też zmniejszony odpowiednio wykaz imienny przymusowego wykupu do 16.522 ha gruntów. Przeważna część tych gruntów przypada na okręgi ziemskie poznański i grudziądzki.

Aresztowanie za nadużycia

Lwów, 16. 4. (Tel. wł.) Aresztowano tu przemysłowca naftowego, b. posła Stronnicę Chłopskiego, Henryka Towarnickiego za nadużycia w dziedzinie przemysłu naftowego.

Echa afery Ziemkiewicza

Warszawa, 16. 4. (Tel. wł.) Niektórzy eksperci, badający skradziony w Bibliotece Narodowej przez Ziemkiewicza list Adama Mickiewicza orzekli, że list ten jest sfalszowany. (w)

Ostrzeżenie!

Istnieje tylko jeden oryginalny i niezawodny, we wszystkich kulturalnych państwach używany preparat

DARMOL
czekoladki przeczyszczające

znany od kilkudziesięciu lat.
Prosimy więc żądać wyraźnie
„Darmol” gdyż preparat ten
bywa często podrabiany!

nr 953

Opinia francuska o wyborze Hindenburga

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Paryż, 14 kwietnia.

Wybór Hindenburga na prezydenta Rzeszy był we Francji ogólnie przewidywany. Obecnie wywijała się interesująca dyskusja na temat prawdziwego zwycięzcy 10 maja. Powiedzmy od razu, że prawica słusznie uważa, iż jest nim Hitler; radykali natomiast dowodzą, że z Hindenburgiem przeważyli w Niemczech żywioły umiarkowane; socjaliści wreszcie utrzymują, iż istotną porażkę poniósł kandydat komunistyczny.

Cyfr są jednak często najbardziej przekonywujące. To też, opierając się na nich, francuska opinia narodowa bez trudności wykazuje, iż faktycznym triumfotorem jest Hitler i jego hasła. W każdym razie wzrost żywiołów pan-germanistycznych jest niezaprzeczony.

W tych warunkach przyszłe wybory do Sejmu pruskiego odbędą się najprawdopodobniej pod znakiem wzrastającego hitlerizmu. Atrakcja bowiem, jaką wywiera on na większość społeczeństwa, wzrasta w sposób widoczny, a równocześnie coraz bardziej groźny dla pokoju europejskiego.

To też francuskie koła polityczne, zapatrzone się trzeźwo na sytuację, wyrażają nadzieję, iż żadne ustępstwa nie zostaną uczynione na rzecz Rzeszy, iż przedewszystkiem odmówi się jej wszelkiej owej pomocy finansowej. Należy bowiem oczekiwać, że tej ostatniej będą się domagały Niemcy Hindenburga w imię współpracy francusko-niemieckiej.

O tej współpracy francuska prawica mówi z coraz to większym sceptycyzmem. Złowrogi wyniki lokarnizmu są aż nazbyt widoczne. Polityka ustępstw zawiadła na całej linii. Dla tego zresztą w tychże kołach dąży się do powrotu do dawnej koncepcji sojuszu, a więc z jednej strony wznowienia „entente cordiale”, a z drugiej zacieśnienia węzłów z półwyspem apenińskim. Poza tym zaś odczuwa się

bardzo jasno dążenie do ożywienia stosunków z młodemi państwami, powołanemi do życia traktatem wersalskim. Pomiędzy temi ostatnimi coraz bardziej na plan pierwszy wybija się Czechosłowacja pod rządami pp. Masaryka i Benesa. Natomiast Francja narodowa z dużym rozczarowaniem dowodzi, iż Polska pułkownikowska, na którą tak bardzo i to pod każdym względem liczyła po wojnie, nie stanowi czynnik, na którym można się opierać. Zachwianie się tego zaufania, stanowi niezawodnie dla Polski przegrą tak polityczną jak i moralną, a której konsekwencje są nieprzewidywane.

Jest faktem, iż „sanacja” swojemi posunięciami tak na zewnątrz, jak i na wewnątrz państwa, straciła autorytet zarówno na francuskiej prawicy, jak i na lewicy. Z pierwszą, wiernie podtrzymującą Polskę nie liczącą się dostatecznie; z drugą natomiast flirtowała na wielką skalę i to różnymi sposobami, ale jej sobie nie pozyskała. Rezultat? — W obecnej chwili z niedowierzaniem odnoszą się do Warszawy zarówno stronictwa narodowe, jak i partje lewicowe. Oziębienie sympatii jest niestety bolesne, ale aż nazbyt widoczne.

Tymczasem znajdujemy się we Francji w przededniu wyborów. Ich wyniku z niecierpliwością oczekują Niemcy, a także Polska. Od nich bowiem zależy przyszły kierunek nie tylko polityki francuskiej, ale i europejskiej. Dlatego nie tylko francuscy socjaliści, ale również radykali uważają, że wybór Hindenburga stanowi zwycięstwo Niemiec „demokratycznych”, „pokoju” usposobionych, t. j. tych, na rzecz których należy ponieść nowe ustępstwa. W kołach tych dowodzą, że sprawa bardziej aktualna jest zacieśnienie węzłów francusko-niemieckich, niż francusko-angielskich, lub francusko-włoskich. Jakże są jednak prze-

Masowe oszustwa i fałszerstwa Kreugera

Sam stał na czele akcji fałszerskiej i osobiście podrabiał dokumenty — Interwencja rządu włoskiego — Aresztowanie współników

Sztokholm, 16. 4. (Tel. wł.) Jak donosi dziennik „Dagens Nyheter” dochodzenia w sprawie dokonanych fałszowań za wiedzą Kreugera dały wprost rewelacyjne wyniki.

Stwierdzono zatem, że fałszerstwa do pewnego stopnia popełniono pod kontrolą samego Kreugera, który nawet osobiście przykładał rękę do tego. M. in. sprawdzono, że podrobione włoskie obligacje państwowe drukowane były w pewnej drukarni sztokholmskiej, przyczem sam Kreuger fałszował podpisy.

W sklepieniu, gdzie mieściła się skrytka Kreugera, znaleziono klisze, użyte do druku obligacji, a wykonane przez pewnego włoskiego grawera.

Jak się dowiaduje pismo, poselstwo włoskie w Sztokholmie zamierza z po-

lecenia rządu interwenjować w tej sprawie w szwedzkim ministerstwie spraw zagranicznych i przeprowadzić oficjalne dochodzenia.

Sztokholm, 16. 4. (PAT.) Policja aresztowała 3 osobników, zamieszanych w kryminalne machinacje Kreugera, a mianowicie dyrektorów Lange-go, Hultta i Holma.

Z dokumentów, przedstawionych przez świadków wynika, że nieczyste afery Kreugera rozpoczęły się już w r. 1925. Wymienieni powyżej dyrektorzy pomagali Kreugerowi, działając jako kierownicy podejranych towarzystw, utworzonych dla umożliwienia bezprawnych przelewów w ksiązkach rozmaitych firm, wskutek czego stan faktyczny przedsiębiorstw pozostał nieznanym.

Wulkany w Andach i na Jawie sięją zniszczenie

Buenos Aires, 16. 4. (Tel. wł.) Jak donoszą z okolic nawiedzonych wybuchami, oba wulkany, których działalność w ostatnich dniach znacznie osłabła i liczone się nawet z całkowitem ich uspokojeniem — zaczęły znów wyrzucać na ogromną wysokość wielkie masy kamieni, rozsypujących się przy zetknięciu w górnych sferach z zimnym powietrzem i opadających pod postacią popiołów na ziemię.

Nieczynny już od dłuższego czasu wulkan Las Zanzas w stanie Salto daje obecnie dotkliwie znać o sobie, wyrzucając potoki lawy i strumienia rozpalonego popiołu. Wybuch nastąpił zupełnie niespodziewanie w nocy przy akompaniamencie straszliwych detonacji podziemnych i morza płomieni.

Widok był wstrząsający swą grozą i wywołał ogromną panikę, która ogarnęła również dalsze okolice. Ludność poczęła masowo uciekać w popłochu, a bydło całymi stadami gna na oślep, tratując wszystko po drodze.

Batawia, 16. 4. (Tel. wł.) Rozpoczął tu nieoczekiwanie działalność wulkan Merapi, którego wybuchy z każdą chwilą potęgują się i są niesłychanie silne, tak że słychać detonacje na setki mil, a płomień widać daleko na pełnym morzu.

Grozę potęguje fakt, że równocześnie szaleje tu burza, połączona z tropikalną ulewą, tak, iż wszystkie niemal rzeki i strumienie wystąpiły z brzegów. Woda w wielu miejscowościach podmyła budynki i zalała szereg plantacji.

Zanotowano szereg wypadków osunięcia się ziemi. Powstały wskutek tego bardzo poważne szkody materialne i uległ zniszczeniu dobytek tysięcy ludzi. Nic też dziwnego, że mieszkańcy ogarnęli panikę. Nie wiedząc wprost, gdzie się mają schronić!

Rząd przedsięwziął środki ratunkowe, które są bardzo utrudnione ze względu na fatalne warunki atmosferyczne, oraz niemożliwość dotarcia do wielu miejsc.

Kryzys finansowy w Grecji zaostrza się

Ateny, 16. 4. (PAT.) Niepewność w sprawie pomocy finansowej z zagranicy wywołała bardzo znacznąwyżkę kursu dewiz zagran. w wolnym obrocie. Funt szterling, papierowy notowano 500 drachm, podczas gdy kurs oficjalny stabilizacyjny wynosił 375 drachm. Kurs franka francuskiego wzrósł z 3.10 do 6.00 drachm.

Genewa, 16. 4. (PAT.) Po posiedzeniu rady Ligi Narodów Venizelos polecił posłom Grecji w Londynie i w Paryżu natychmiastowe przedstawienie upoważnionym przedstawicielom posiadaczy obligacji pożyczki greckiej

następujących dwóch propozycji:

1) Wstrzymanie spłat amortyzacyjnych w okresie 5 lat, 2) nieprzekazywanie płatnych w dniu 1 maja br. procentów od wzmiankowanych obligacji do czasu, dopóki Grecja nie otrzyma pomocy finansowej, której udzielenie zalecił wielkim mocarstwom komitet finansowy Ligi Narodów.

Rada Ligi Narodów w rezolucji, powziętej na posiedzeniu przedpołudniowym podkreśla, że jest rzeczą posiadaczy obligacji nawiązać z Grecją bezpośrednie rokowania w sprawie redukcji warunków spłaty pożyczki.

Chiny i Japonia nie mogą porozumieć się

„Komitet dziewiętnastu” — Zastrzeżenia Japonji — Memorandum chińskie

Genewa, 16. 4. (PAT.) Dziś zbiera się komitet dziewiętnastu pod przewodnictwem Hymansa, który odbył rozmowę z delegatami zainteresowanych państw. Komitet ma, jak wiadomo, złożyć najpóźniej do 1-go maja sprawozdanie nadzwyczajnemu zgromadzeniu Ligi.

Tokio, 16. 4. (PAT.) Według informacji z kół miarodajnych delegacja japońska w Genewie na zlecenie swego rządu odmówiła wzięcia udziału w komisji dziewiętnastu Rady Ligi Narodów przy omawianiu sytuacji chińsko-japońskiej, o ileby komisja ta przychyliła się do żądania Chin zbadać sprawę warunków rozejmu, ustalanych w rokowaniach szanghajskich.

Japonia uważa powyższe żądanie Chin za manewr, zmierzający do uchYLENIA się od zawarcia układu w Szanghaju. Japonia jest gotowa przedstawić Lidze Narodów przebieg rokowań szanghajskich, ale stanowczo

odmówi swej zgody na przeniesienie rokowań rozejmowych do Genewy.

Genewa, 16. 4. (PAT.) Delegacja chińska złożyła sekretarzowi generalnemu obszernie memorandum o sytuacji w Mandzurji.

W piśmie, wystosowanym przy tej okazji delegat chiński Yen oświadczył, że zarządzenia, powzięte przez jego rząd, wykonania rezolucji Rady Ligi, zostały unicestwione przez Japonję, która ponosi też odpowiedzialność za obecny nienormalny stan rzeczy w Mandzurji.

Genewa, 16. 4. (PAT.) W ślad za memorandum o sytuacji w Mandzurji, delegacja chińska złożyła drugie, poświęcone omówieniu rokowań o rozejm w Szanghaju od 4 marca do 9 kwietnia. Memorandum w konkluzji stwierdza, że formuła w sprawie wycofania wojsk japońskich do koncesji międzynarodowej w okresie 6-miesięcznym nie zadowalała rząd chińskiego.

zarną do tego samego pożaru. Gdy strażacy pod komendą p. naczelnika Kiedacza przybyli na miejsce, ze strychu wydobywały się okienkami chmury dymu, częściowo zaś przez dach przechodziły już języki czerwonych płomieni. Przywołano jeszcze pomoc odwachu II miejskiej straży pożarnej przy ul. Bukowskiej i odwachu III na Główniej.

Przy pomocy 7 linii węży i dwóch drabin mechanicznych przystąpiła straż do akcji ratunkowej, która była utrudniona z powodu zadymienia i trudnego dostępu na spadziście ulicy. Przez blisko godzinę trwało gaszenie pożaru. Coraz nowe kłęby dymu zasłaniały chmurą całą ulicę św. Marcina. Od czadu dymowego zaczął się strażak p. Władysław Gryśka, którego musiano odstawić do szpitala, drugi strażak uległ cięższemu zacczadzeniu. W ciągu godziny straż pożarna stłumiła ogień całkowicie. Spłonęły jednak skrytki niezamieszkałego strychu, zawałone różnymi sprzętami i częściowo poprzepalał się dach. Powstały poważne straty, gdyż dach jest prawie całkowicie zniszczony. Wszystkie mieszkania pierwszego, drugiego i trzeciego piętra są zalane wodą, tak, że na tem ucierpiały meble, pościele i sprzęty.

Szczególniejszym współczuciem darzono rodzinę byłego radnego miasta i senjora poznańskiej rady miejskiej p. Stanisława Ruttera, w którego mieszkaniu znajdowały się zwłoki jego zmarłej córki.

Lokatorzy domu przy ul. św. Marcina 74 przeżywali chwile prawdziwej grozy.

W chwilę po odejściu straży pożarnej, gdy pełniła służbę warta pozostawiona ogień wybuchnął ponownie. Przywołana po raz drugi straż stłumiła płomień. (k)

Na tropie zbrodniarza

Warszawa, 16. 4. (Tel. wł.) — Śledztwo prowadzone w sprawie zamordowania misjonarki baptystów, Mottowej wykazało, że zbrodnię popełnił mężczyzna. Ujawnił się ciekawy szczegół, mianowicie, że szafa była otwarta, a kasetka drewniana, w której Mottowa składała swe oszczędności — rozbita. (w)

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 16. 4. 1932 r.
Warunki: Handel hurtowy paryet Poznań, ładunki wagonowo dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierci litrowej: gęstościomierz: 1) żyta poznańskiego 71,3 kg (121 f w h); 2) żyta pomorskie 69,95 kg (119,1 f w h); 3) pszenicy poznańskiej 74,8 kg (121,1 f w h); 4) pszenicy pomorskiej 74,35 kg (126,4 f w h); 5) jęczmienia pozm: a) 64 do 66 kg., b) 68 kg.; 6) owsa pozm. i pom. 43,55 kg. (74,1 f w h).

Ceny transakcyjne
Żyto 15 tonn par. Poznań 26,75
Ceny orientacyjne

Żyto	26,50 — 26,75
Usposobienie stałe	
Pszenica	27,75 — 28,00
Usposobienie stałe	
Jęczmień 34—66 kg.	21,75 — 22,75
Jęczmień 38 kg.	22,75 — 23,75
Usposobienie spokojne	
Jęczmień browarowy	24,50 — 25,50
Usposobienie spokojne	
Owies zwykły	21,50 — 22,00
Usposobienie spokojne	
Maka żytnia 65% wł work.	40,00 — 41,00
Usposobienie stałe	
Maka pszena 65% wł work.	41,75 — 43,75
Usposobienie stałe	
Otręby żytnie	17,00 — 17,25
Otręby pszenne	15,50 — 16,50
Otręby pszenne (grube)	16,50 — 17,50
Rzepak	32,00 — 33,00
Gorzczyca	30,00 — 35,00
Wyka latowa	21,50 — 23,50
Peluszka	25,00 — 27,00
Groch Victoria	23,00 — 26,00
Groch Folgera	32,00 — 36,00
Łubin niebieski	11,00 — 12,00
Łubin żółty	15,00 — 16,00
Seradela	28,00 — 30,00
Koniczyna czerwona	160,00 — 210,00
Koniczyna biała	320,00 — 460,00
Koniczyna szwedzka	130,00 — 150,00
Koniczyna żółta odłuszczona	150,00 — 170,00
Przełot	260,00 — 300,00
Tymoteusz	40,00 — 55,00
Rajgras angielski	45,00 — 50,00
Ziemiaki jadalne	3,50 — 4,00
Ziemiaki fabry za kilo %	0,00 — 0,18
Makuch lniany 36—38%	26,00 — 28,00
Makuch rzepakowy 36—38%	18,00 — 19,00
Makuch słonecznik. 46—48%	19,50 — 20,50
Ogólne usposobienie stałe	

Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 30 tonn, pszenicy 90 tonn, jęczmienia 10 tonn, owsa 15 tonn, maki żytniej 34,4 tonn, maki pszennej 118,9 tonn.

otrab żytnich 51,3 tonn, otrab pszennych 87,3 tonn, kaszki pszennej 3,5 tonn, ziemniaków 915 tonn.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.90 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.91 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk niem w dewizach — zł. gotówka — zł., za 100 guld. gd. w dewizach 174.21 do 174.47 zł., gotówka 173.87 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIEŻNA

Poznań, 16. 4. 1932 r.
Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była bez zmiany, również kursy utrzymały się na poziomie ostatnich notowań.

Z pożyczek państwowych notowano jedynie 5 proc. Poż konwers. po 38 proc. Z papierów lokacyjnych P Z K obracano 8 proc. listami dol. staremi po 65 proc. oraz mniejszą ilością 8 proc. listów dol. amort. — bez notowania — po 60 w transakcjach. Poza tem handlowano 4 proc. listy zast konwert po 28 i 6 proc. listy żytnie po 13 — również w transakcjach.

Z akcji bankowych wzgl przemysłowych płacono za Bank Polski 77—78.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:
(Kurs w procentach nominalu)
5% Pożyczka konwersyjna 38% P
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kred. 65% +
4% listy zast. konw Pozn. Ziem. Kredyt. 28% +
(Kurs w złotych)
6% listy żytnie Pozn. Ziem. Kredytowego 13.— +

Akcje bankowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)
Bank Polski I em 78.— P.
Tendencja bez zmiany.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 16. 4. 1932 r.
Waluty Gotówka
Dolary St. Zjedn.: tr. 8.89½, sp. 8.91½, kup 8.87½
Dolary kanad.: tr. 8.00 sp. 8.02 kup. 7.98.

	Dewizy:		
	trans	sprzed	kup.
Belgia	124.85	125.16	124.54
Bukareszt	5,363¼	5,39	5,341½
Holandja	361.15	362.05	360.25
Londyn	33,60	33.80	33.46
Nowy Jork	8,90	8,92	8,88
Nowy Jork kabel	8,906	8,926	8,886
Paryż	35,13	35,22	35,04
Praga	26,38	26,44	26,32
Szwajcaria	173,30	173,73	172,87
Berlin	211,70		

Tendencja utrzymana.

Papiery wartościowe i obligacje:
3% poź bud 38,50
5% poź konw. 38,75
5% poź kolejowa 32,75
4% poź dolarowa 50,00
7% poź stabi. 55,25 54,12
10% poź kolejowa 100,50 102,75

Tendencja mocniejsza.

Akcje w złotych:
Bank Polski 0,00— 79,00
Starachowice 0,00— 6,00
Tendencja cokolwiek mocniejsza.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 16. 4. 1932 r.	
Pszenica march.	263,00—265,00
Tendencja mocna	
Żyto march.	198,00—200,00
Tendencja stała	
Żyto march. 72—73 kg. cif	207,00
Tendencja stała	
Żyto rosyjskie cif Berlin tr. i sp	195,00
Tendencja stała	
Jęczmień brow	190,00—195,00
Tendencja spokojna	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	180,00—190,00
Tendencja spokojna	
Owies march	164,00—169,00
Tendencja spokojna	
Maka pszena	31,75—35,50
Tendencja mocna	
Maka żytnia	26,40—27,75
Tendencja spokojna	
Otręby pszenne	11,60—11,85
Tendencja utrzymana	
Otręby żytnie	10,40—10,70
Tendencja utrzymana	
Groch Victoria	18,00—24,00
Groch drobny jadalny	21,00—24,00
Groch pastewny	15,00—17,00
Peluszka	16,50—18,50
Rób	15,00—17,00
Wyka	16,00—18,50
Łubin niebieski	10,00—11,75
Łubin żółty	14,00—16,00
Seradela nowa	30,00—36,50
Kuchy lniane	11,00
Kuchy z orzecha ziemnego	12,40—12,60
Kuchy mielone (mączka)	12,20 12,40
Wyłoki suche parwi Berlin	9,60
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg	12,20
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin	12,70
Ogólna tendencja niejednolita.	

Wielki pożar w śródmieściu Poznania

Chmury dymu przy ul. św. Marcina

Dzisiaj o godzinie 1.30 przed poł. na dachu domu przy św. Marcinie 74, własności p. Lipińskiego zauważono kłęby wydobywającego się dymu. Przy placu Świętokrzyskim jeden z prze-

chodniów p. Walenty Ludek rozbił szybę alarmową, przywołując straż pożarną i zranił sobie przytem rękę. — Równocześnie z kilku innych miejsc i telefonicznie zaalarmowano straż po-

Prasa niemiecka o wyborach prezydenta Rzeszy

Większa część organów prasy niemieckiej twierdzi, iż przyrost głosów, jaki otrzymał Hitler w drugim głosowaniu zawdzięcza on częściowo niemiecko-narodowym, częściowo komunistom.

Organ prawicowy „Deutsche Allgemeine Zeitung” oblicza, że za Hitlerem głosowało 500 do 700 000 komunistów, którzy przeszli z obozu Thälmann’a do obozu Hitlera. „Germania”, organ centrum katolickiego i kanclerza Brüninga, pisze: „Narodowi socjaliści osiągnęli już granicę maksymalną swej rozlewności. Obecnie nie mają już nic więcej do zdobycia. Teraz fala hitlerowska może tylko odpłynąć. Wynik głosowania powtórnego przyniósł Hitlerowi i jego sztabowi najnieprzyjemniejszą niespodziankę: okazało się, że sukces swój zawdzięczają oni setkom tysięcy wyborców komunistów, którzy głosowali za Hitlerem. W ten sposób okazało się, że oba skrajne skrzydła — czarne i czerwone — zbliżyły się do siebie na terenie ideologii przewrótowej”.

„Berliner Tageblatt” twierdzi, że z pośród zwolenników „Deutschnationaler Volkspartei” i „Stahlhelmu”, którzy dnia 13 marca głosowali na Duesterberga, mniej więcej trzy piąte w dniu 10 kwietnia rzuciło swój głos na Hitlera, a dwie piąte — z jednym z przywódców Partii Niemiecko-Narodowej, p. Oldenburg-Januschau na czele — na Hindenburga. Pismo wykazuje również porównawczymi zestawieniami cyfrowymi, iż dużo wyborców komunistycznych poparło teraz wodza „nazi”.

Nawet organ hitlerowców, berliński „Der Angriff”, zadaje kłam twierdzeniom Hitlera, jakoby nie otrzymał on ani jednego głosu komunistycznego, gdyż pisze: „W Berlinie Hitler otrzymał sukces z obozu Thälmann’a, gdyż tutaj właśnie liczba kartek wyborczych, oddanych przez komunistów na

Thälmann’a spadła znacznie”. — Dla względów taktycznych Hitler może się wypierać przed opinią sukurusa, jaki otrzymał ze strony komunistów, fakty jednak potwierdzają zdanie „Germanii” i innych pism niemieckich.

Jak Hitler sam się zagalopował podczas akcji wyborczej, stwierdza ciekawo ustęp z jego mowy, wygłoszonej na wiecu agitacyjnym w Norymberdze. Mówił on tam:

„Gdybym przyszedł na świat zrzędzeniem losu o 10 lat wcześniej, byłbym zgniół Socjal-Demokrację jeszcze w czasie wojny i powalił ją do stóp reldmarszałka Hindenburga, a wówczas Niemcy byłyby może wyszły zwycięsko z walki”.

W czasie najgorętszej kampanii agitacyjnej, adiutant Hitlera, Goebbels, tak pisał o podróżach swego wodza po Niemczech: „Wyjeżdżając z Monachium w aulcie na zebranie przedwyborcze, Hitler napełniał zawsze kieszeń swego palta pudełkami papierosów, a w każdym z nich znajdowała się dwulub trzymarkówka. Auto zatrzymywało się często na szosie, obok każdej grupy przechodniów. Krótka rozmówka i ten lub ów otrzymywał w prezencie pudełko papierosów. Często zdarzało się, iż z radością obdarowany stwierdzał, że mówił ze swym wodzem”.

Hitler wcale umiejętnie naśladował kronprince, który w czasie wojny nie pokazywał się na froncie, ale zato rozjeżdżał często autem na tyłach i rozdawał napotkanym żołnierzom w prezencie paczkę papierosów, których całą skrzynię wozili ze sobą.

Wbrew przyrzeczeniu zachowania neutralności politycznej, którą złożył swego czasu Stresemannowi, kronprinz oświadczył się jednak publicznie za Hitlerem. Nie tylko platonicznie, gdyż z Doorn — jak słychać — wystąpił na spore sumy na koszty akcji hitlerowskiej.

świadomianiu i przeciwstawianiu się szkodliwej akcji żydostwa.

Hymnem Młodych i pieśnią „Boże coś Polskę” zakończono podniosły wieczór, który niewątpliwie zachęci obywatelsko m. Torunia i Młodych O. W. P. do dalszej energicznej akcji przeciwyżydowskiej.

Znowu bezpodstawne oskarżenie

Uwolnienie członka O. W. P. Piepera w Wejherowie

Przed sądem grodzkim w Wejherowie odbyła się rozprawa przeciwko członkowi O. W. P., p. B. Pieperowi, oskarżonemu z § 113 k. k. w związku z ekscesami stycznymi bezrobotnych. Rozprawę prowadził sędzia Szczukowski. Oskarżony Pieper zjawił się bez obrońcy.

Po przeczytaniu aktu oskarżenia Pieper oświadczył, że jest niewinnym i wnosi o uwolnienie od winy i kary.

Jako jedynego świadka słuchano przodownika Nawrockiego, który w swym dłuższym zeznaniu twierdził, jakoby oskarżony spowodował zbiegowsko bezrobotnych pod ratuszem i stał na czele delegacji bezrobotnych, chcąc udać się do magistratu na konferencję z zastępcą burmistrza. O groźbie użycia przemocy i o strzelaniu do tłumu mowa była tylko w biurze posterunku. Nie słyszał nic, żeby Pieper do tłumu miał się zwracać, aby strzelano, i że przemocą wtargnął do ratusza. Sędzia zadał kilka pytań świadkowi, na które ten nie dawał jednak wyraźnych odpowiedzi.

Po zamknięciu przewodu sądowego zabrał głos oskarżony i zaznaczył z naciskiem, że wogóle nic nie wiedział o zbiegowsku bezrobotnych, lecz spokojnie w tym czasie siedział w domu. Kiedy w jego mieszkaniu zjawiała się delegacja bezrobotnych z prośbą, by z nimi poszedł do magistratu, uległ prośbie i starał się uzyskać posłuchanie u zast. burmistrza. Skoro spotkał się z odmową, wpływał uspakajająco na zbrane rzesze bezrobotnych, które też po pewnym czasie spokojnie się rozszły. Nie poczuwa się do żadnej winy i prosi o wyrok uwalniający.

Sędzia ogłosił po dłuższej przerwie wyrok uwalniający, zaznaczając w sentencji wyroku, że oskarżony żadnej przemocy nie użył i bezrobotnych do żadnych nielegalnych czynów nie namawiał. Rozprawie przysłuchiwało się bardzo dużo bezrobotnych.

Zaznaczyć należy, że prasa „sanacyjna” swego czasu sprawę tę wyzykiwała do zwykłych sobie nieuczciwych ataków na Obóz Wielkiej Polski. „Sanacyjna”, „Gazeta Morska” (odbitka toruńskiego (Dnia Pomorskiego) pisała o usiłowaniu wtargnięcia do ratusza tłumu bezrobotnych na czele którego stanął jakoby członek Obozu Wielkiej Polski Pieper, „wzywający bezrobotnych do użycia broni”. Pisemko nazywało p. Piepera „przywódcą” i „inicjatorem” awantury i z niekłamną radością zaznaczyło, że go aresztowano i osadzono w więzieniu.

Kłamliwe te i podburzające wywoły spotkały się z należytą oceną zdrowej opinii publicznej.

Samobójstwo.

Warszawa, 16. 4. (Tel. wł.) Matka zamordowanej tancerki śp. Idy Korczyńskiej-Wielgusówny, Michałina Wielgusowa popelniała samobójstwo pod wpływem wezwania do sądu na rozprawę, które to wezwanie odnowiło stare rany. Wielgusowa zażyła parę

Głowa boli — a ja nie mam oryginalnej Aspiriny... Piekło na ziemi.

Przeciwko bólom głowy, zębów i kończyn, przeciwko reumatyzmowi, grypie i wogóle wszelkim zaziębieniom zawsze najlepiej pomagają niezawodne tabletki Aspirin. Na każdej tabletkę i na każdym opakowaniu (po 20 lub 6 tabletek) znajduje się krzyżowy napis BAYER, który stanowi markę ochronną oryginalnej Aspiriny. Do nabycia we wszystkich aptekach.

Z Stronnictwa Narodowego

Zebrania w Poznaniu

Plenarne zebranie koła jeżyckiego odbyło się w salce p. Tomikowskiego pod przewodn. prez. p. Pawłowskiego z referatem p. mec. Szelba na temat „Czy nie będzie lepiej?”. Omówiwszy obecne położenie prelegent stwierdził, że w Polsce będzie lepiej, potrzeba tylko, aby społeczeństwo nie wątpiło we własne siły. Nad referatem wywiązała się ożywiona dyskusja, w której głos zabierali pp. Janczak, Michalski, Jeske, Konatkowski i inni.

W ubiegłym tygodniu odbyły się zebrania kół na Dębcu i na Starem Mieście, gdzie przemawiał p. poseł Kawecki, oraz w Naramowicach, gdzie przemawiał członek zarządu na miasto Poznań p. St. Jeske.

Zebranie poselskie

Kościół. W niedzielę, 10 b. m. w sali hotelu „Victoria” odbyło się zebranie przy bardzo licznej udziale przedstawicieli kół i mężów zaufania z całego powiatu. Przewodniczył prezes miejscowego koła p. Feliks Makowski. Referaty wygłosili posłowie: Józef Kawecki i Karol Wierczak.

Pos. Kawecki podniósł, że przy ocenie sytuacji gospodarczej kraju należy wziąć pod uwagę trzy czynniki: stan skarbu, obieg pieniężny i bilans handlowy. Jeśli chodzi o stan skarbu to budżet na rok 1932/33 jest deficytowy, a wpływy miesięczne w porównaniu do lat ostatnich znacznie się zmniejszyły. Również zmniejszył się zapas walut i złota w Banku Polskim. Bilans handlowy będzie ulegał pogorszeniu wobec trudności wywozowych, jakie się piętrzą z dnia na dzień. W tych warunkach jest coraz powszechniejsze zrozumienie, że z podobnymi trudnościami może podjąć skuteczną walkę tylko rząd, który cieszy się pełnym zaufaniem społeczeństwa.

Świetne przemówienie o sytuacji politycznej wygłosił p. poseł Wierczak. Przed wyborami w roku 1930 wielu uwiaryło, że większość w Sejmie jest konieczna, celem naprawy konstytucji i stosunków w państwie. Obecnie już wszyscy widzą, że „sanacja” nie ma żadnego programu. Rząd nie wniósł swego projektu konstytucji do Sejmu, a projekt ustawy samorządowej jest tak pomyślany, że gdyby był uchwalony, to przekreślono by samorząd we właściwym tego słowa znaczeniu. Mówca szerzej zobrazował uchwalone ustawy szkolne i przeprowadził charakterystykę Polski wczorajszej i Polski dzisiejszej. „Sanacja” z wielu swoich obietnic niczego nie dotrzymała, to też winien jak najrychlej

przyjść do władzy obóz narodowy, by wyciągnąć wóz państwowy na drogę sprawiedliwości i praworządności. Posłowi Wierczakowi podziękowano gorącymi oklaskami. W dyskusji nad referatami zabierali głos pp.: Wyrbickowski, senior Piątkowski, poczem odpowiadał p. poseł Wierczak.

Obóz Wielkiej Polski

w walce z zalewem żydowskim

Dnia 13 b. m. wieczorem odbyło się w Toruniu w dużej sali „Dworu Artusa” wielkie zebranie antyżydowskie urządzone staraniem powiatowego wydziału Obozu Wielkiej Polski. Pierwsze to wielkie zebranie publiczne, urządzone w Toruniu przez O. W. P., wypadło pod każdym względem wspaniale. Za stołem prezydalnym zajęli miejsca członkowie powiatowego wydziału pp. Anusiak, Hadrian, Kiljan, Rychlewski, Szlichciński z kierownikiem p. red. Madejskim na czele. Ściana, przed którą stał stół prezydalny, udekorowana była krzyżem, flagami o barwach narodowych, godłem państwowym, portretem Romana Dmowskiego i artystycznie wykonanymi „szczerbcami Chrobrego”, które są godłem organizacyjnym O. W. P.

Sala wypełniła się po brzegi publicznością w liczbie około 800 osób, która przybyła na zebranie, dając wyraz solidarności z pracą Młodych.

Zebranie zagał kierownik kół red. Madejski krótkim przemówieniem powitalnym, w którym wskazał na wielki cel zebrania i dążenia Młodych, pragnących kraj uchronić od zalewu żydowskiego.

Zabrał głos delegat Komitetu Dzielnic Zachodniej O. W. P. p. Jan Tarnowski, który wygłosił referat na temat „Dążenia żydostwa w świetle dziejów”. Treść i forma referatu trafiły zebranym do przekonania, czego dowodem były brawa i oklaski, jakimi mówcę nagrodzono.

Jako drugi przemawiał p. pos. Stefan Sacha na temat: „Ziemie zachodnie w obliczu niebezpieczeństwa żydowskiego”. Wezwaniem zebranych, do poparcia akcji Młodych O. W. P., których ostatecznym celem jest Wielka, Katolicka i Narodowa Polska, zakończył prelegent swe przemówienie, które przedstawiło zebranym całą groźbę niebezpieczeństwa żydowskiego. Burzą oklasków przyjęli zgromadzeni treściwe wywoły mówcy.

Na zakończenie przemówił jeszcze kierownik red. Madejski, dziękując mówcom za referaty i publiczności za tak liczne przybycie i wzywając wszystkich obecnych do wstąpienia do „Ligi Zielonej Wstążki”, której celem jest walka z Żydami, polegająca na u-

3 ZALETY PASTY DO ZĘBÓW

Odol

1. nie niszczy emalii dzięki wysokiej jakości składników,
2. nadaje zębom ośniewającą białość i odświeża jamę ustną,
3. jest oszczędna w użyciu i nie zasycha.

Tw 964

pastylek sublimatu i leży obecnie w stanie bardzo ciężkim w szpitalu. (w)

Obsunęła się góra

L w ó w, 16. 4. (Tel. wł.) Na Podkarpaciu koło Stawska w powiecie stryjskim obsunęła się góra Hadka.

Tw 962

nw 9918

Oddział hurtowej sprzedaży i skład:
POZNAŃ — Wrocławska 14
Tel. 21-30. nw 9909

Polska, Prusy i Niemcy

Pod powyższym obiecującym tytułem ogłosił świeżo uczeń prof. Onckena z uniwersytetu berlińskiego, pan Friedrich Schinkel spory tom, w którym zajął się nie tylko rozważaniem historycznym problemu polsko-prusko-niemieckiego, ale zdobył się ponadto na pewne zasadnicze uwagi „de lege ferenda”. Toteż książka powyższa winna zainteresować polskie koła nie tylko naukowe, lecz i polityczne. — (Friedrich Schinkel, „Polen, Preussen und Deutschland”, Wilh. Gottl. Korn Verlag, Wrocław, 1931, str. 261).

Niesposób przechodzić tu szczegółowo treść całej książki, która zajmuje się przeglądem zagadnienia od pierwszych jego świtów historycznych. Nie byłoby to celowe i z tej przyczyny, że w wielu miejscach autor nie wychodzi poza zdawanie sprawy z rzeczy dobrze znanych. Toteż uwagę naszą skupimy na ostatnich kartach książki, poświęconych poglądom na sprawę polską i jej stosunek do kwestji niemieckiej w czasie wielkiej wojny, oraz końcowym wnioskom ogólnym.

Jest p. Schinkel zdania, że niemiecki nacjonalizm i imperjalizm z którym sympatyzuje, nie zdał w czasie wojny egzaminu, ponieważ nie potrafił rzucić żadnego hasła ideowego. — Przeciwnie stawia tu autor imperjalizmowi niemieckiemu imperjalizmowi francuski, angielski i amerykański, które nie będąc — zdaniem autora — więcej uprawnione od imperjalizmu niemieckiego, przecież przez rzucenie hasła samostanowienia narodów potrafiły urobić dla siebie opinie świata w zupełnej innej mierze od imperjalizmu niemieckiego. I tu rzuca autor ważne wyznaczenie: „dopiero wojna światowa pouczyła niemieckich realistów politycznych, że i idee są potęgą i to nawet potęgą silniejszą” (sc. od fizycznej).

Nie w tem jednak tylko widzi autor błędy prawicy. Skoro była ona powołana do tego, by ocenić wielkość niebezpieczeństwa polskiego, nie wolno jej było przez próby aneksji krajów bałtyckich i przez próby tworzenia Ukrainy zrażać do siebie Rosji i uniemożliwiać przyszłej współpracy niemiecko-rosyjskiej.

Zdaje sobie jednak autor sprawę z tego, że uzyskanie takiej współpracy, nawet bez poruszania sprawy bałtyckiej i ukraińskiej, mogło być niemożliwe ze względu na stanowisko Rosji. — Jak należało w takim razie załatwić sprawę polską? W żadnym razie — zdaniem autora — przez utworzenie samodzielnego Królestwa Polskiego. Królestwo takie musiało z miejsca wkroczyć na drogę konfliktu z Niemcami. Odrzucając zatem zasadność takiego załatwienia, sprzeciwia się autor zarazem całej koncepcji wieńca małych granicznych państw, dzielących Niemcy od masy rosyjskiej — właśnie z obawy przed konfliktami ich z państwem niemieckim. Odrzuca też autor te wszystkie koncepcje, które w czasie wojny dążyły do rozwiązania „austro-polskiego”, jak wogóle do pozostawienia Austrii wolnej ręki na północnym wschodzie. Jest zdania, że Austria powiększona o Polskę, Austria mająca w granicach swych cały naród czeski, musiałaby się zeslawizować: w tych warunkach — zdaniem p. Schinkla — każdy konflikt polsko-niemiecki w Poznaniu odbijałby się echem nie tylko w Warszawie, lecz w Wiedniu, Pradze i Budapeszcie. Byłoby to zorganizowanie woschodniej Europy bez Niemiec i — kosztem Niemiec.

Jak więc należało wyjść z sytuacji? Zasadne rozwiązanie sprawy polskiej widzi autor w pewnych koncepcjach, które snuły się na łamach czasopism w roku 1917. Powołuje tu p. Schinkel zwłaszcza artykuł A. Jaffego, ogłoszony w roku 1918 na łamach dziennika „Europäische Staats- und Wirtschaftszeitung”. Otóż tenże autor proponował, by Prusy uczyniły mandatarjuszem na wschodzie. Mianowicie nie Niemcy jako takie, lecz Prusy miałyby granicami swemi wybiec poza ścisłejsze granice państwa niemieckiego: „Nie cesarz niemiecki, lecz król pruski byłby wówczas równocześnie królem polskim”.

Z tego postawienia sprawy wynika jasno, że zdaniem autora Prusom jako takim nie wolno wypuścić z ręki sprawy polskiej, że ani Austria, ani nawet państwo niemieckie, pojęte szerzej, nie dają, względnie nie dawały gwarancji, że sprawa polska potoczy się pomyślnie dla interesów niemieczyzny.

W zgodzie z tem w rozdziele końcowym i zarazem syntezującym żąda autor swobody ustrojowej Prus w ramach państwowości niemieckiej. Obawia się, że w systemie centralistycz-

nym Prusy i ich interesy będą musiały ze szkodą dla niemieczyzny ulec interesom innych części Niemiec. Dlatego też tylko „przez luźniejsze węzły federacyjne, które Prusom przywrócą dawną swobodę ruchów, dadzą się przygotować przyszłe rozstrzygnięcia na wschodzie”.

Precyzując istotę kwestji polsko-niemieckiej jako przedewszystkiem polsko-pruskiej, powołuje się tu autor na opinie polskie, które podobnie patrzą na tę sprawę i jest nawet zdania, że po stronie polskiej zdano sobie z tego sprawę jaśniej i rychlej, niż po stronie niemieckiej. Nie szczędzi też autor słów uznania przewidującej polityce Romana Dmowskiego, stanowisku Polaków w Ameryce w czasie wielkiej wojny (nazywa je genialnym), podobnie jak podkreśla nieublagane stanowisko przedstawicieli byłego zaboru pruskiego, cytując długie ustępy przemówień w parlamencie Rzeszy i w sejmie pruskim, Władysława Seydy, Korfanteo, ks. Stychla, Trąpczyńskiego i innych.

Jak sobie jednak autor wyobraża tę przyszłość, tę mianowicie, którą przygotować ma żądania przez pana Schinkla swoboda ruchów Prus? Plany idą dość daleko: „Zasada państwa narodowego do której realizacji na wschodzie walcie dopomógł polityka imperjalistyczna ententy, do tego stopnia zaostriżyła przeciwieństwa narodowe, że rozwiązanie ich w drodze wojennej wydaje się nie do uniknięcia (sic!), zwłaszcza w odniesieniu do Polski, która łączy program państwa narodowego z programem imperjalistycznym. Rozwiązanie pokojowe zagadnień wschodnich, jeżeli wogóle da się ono pomyśleć, może nastąpić tylko w drodze federacji ludów wschodnich. Jednak ta prowadząca do pacyfikacji polityka federacyjna może tylko wówczas mieć szanse realizacji, jeżeli równocześnie i wspólnie podjęta zostanie przez dwa do tego szczególnie powołane i dwa w tem szczególnie zainteresowane mocarstwa, t. j. Niemcy i Rosję. Rosja współcześnie przez rozluźnienie swej budowy państwowej w kierunku federacyjnym weszła właśnie na tę drogę. Jeżeliby i Niemcy zdecydowały się wejść na tę drogę... to wówczas Polska zostałaby postawiona przed alternatywą, czy ma porzucić swoje „historyczne” cele i podporządkować się nowemu wschodnio-europejskiemu federalizmowi, czy też zdecydować się na podjęcie równoczesnej wojny z dwoma sąsiednimi państwami. W wypadku ostatnim musiałaby pamiętać o tem, co obowiązywało ją już od wieku 17. t. j. że potęga jej musi być co najmniej tak wielka jak obu sąsiadów razem wziętych”.

Widzimy zatem, że wraca tu autor do swego poglądu o sposobie załatwie-

Rola Polski w wielkomocarstwowym kwartecie

Dyrygent: My będziemy grać, a ta panienska będzie nam odwracała nuty.

nia sprawy polskiej w czasie wielkiej wojny. Bo ta przyszła federacja to nic innego jak związek państwowy z Prusami, a przez nie z Niemcami, zawierany pod auspicjami dawno nam znanej koalicji prusko-rosyjskiej.

Warto było przytoczyć powyższe wywody, by zorientować się, co roi się w niektórych głowach. Trzeba zaś podkreślić, że nie są to już wystąpienia żadnego beletrysty, lecz poglądy ostemplowane przez oficjalną uniwersytecką historjografię. Głosi to wyraźnie reklamowa okładka.

Z autorem jesteśmy zgodni zupełnie w dwu punktach: w ocenie grozy współpracy niemiecko-rosyjskiej dla sprawy polskiej i w ocenie konsekwencji, które dla Prus wywołać musiało powstanie Polski („der junge Oncken-Schüler — mówi okładka reklamowa — untersucht in diesem Buche die Zusammenhänge zwischen dem polnischen Wiederaufstieg und der Ausschaltung des preussischen Faktors aus der deutschen Entwicklung. Er fordert die Neugestaltung des gesamten Ostraumes unter einer preussischen Führung”).

Różnimy się tylko — jak wogóle wszyscy Polacy — w wyborze sposobów wyjścia z tej sytuacji.

Z. W.

L. S. R.

Piszą nam z Warszawy:

Po kraju rozesłano odezwy, zapowiedzi i wezwania do wstępowania do nowej świeżo zawiązanej organizacji politycznej, jaką miało być nowe stronnictwo ludowe. Odezwy te są rozsyłane z Warszawy, gdzie mieści się sekretariat generalny. Na jego czele stoi Henryk Dzendzel, ongiś prawa ręka W. Witosa, który potem przeprowadził młodzież piastowską, skupioną w organizacjach wiejskich na podwórkę „sanacyjną” do p. Polakiewicza, a wreszcie operował w Poznaniu, gdzie lemu przypisywali Piastowcy zorganizowanie przeciwdziałania zjazdowi wodzkiemu Piasta z udziałem Witosa.

Ostatnio Dzendzel siedział za kulami i aranzował razem z pos. Kulisiewiczem secesję ze Stronnictwa Ludowego. Znał bardzo dobrze wszystkie słabości dotychczasowych wieloletnich towarzyszy i na nie umiał zawsze znaleźć radę w „sanacji”.

Teraz Dzendzel przystąpił do organizowania Ludowego Stronnictwa Rolniczego, za którym stoją trzej posłowie: Kulisiewicz, Fidelis i Michałkiewicz. Niby wszyscy trzej uchylili się przed wyrokiem sądu partyjnego i w przeddzień jego zebrania zgłosili swe wystąpienie z klubu. W zanadrzu stoi jeszcze Dwiduch, którego za operacje dolarowe Klub Ludowy zawiesił w prawach członka. Podobno „sanacja” żywi nadzieję, że się jej jeszcze uda wyciągnąć z Klubu Ludowego trzech posłów.

Nie jest wykluczone, że nowe stronnictwo przystąpi do wydawania swego organu. Ma zresztą do dyspozycji Michałkiewicza „Piasta Wielkopolskiego”.

Jest to niesłychanie znamienne, że „sanacja”, potępiająca tak bezwzględnie wszelkie partyjnictwo, właśnie teraz przystąpiła do organizacji dwu nowych partji: wspomnianego „ludowego stronnictwa rolniczego” oraz „stronnictwa narodowych socjalistów”. Czy niema gdzie jeszcze w załączkach... partji narodowych komunistów?...

Nowy zarząd Zw. Tow. Przemysłowych i Rzemieślniczych

Wybrany na rocznym, walnym Zjeździe delegatów Związku zarząd, odbył w wczorajszy piątek swe pełne zebranie, na którym wśród wielu spraw bieżących, nastąpiło ukonstytuowanie się zarządu i to w następującym składzie:

Pos. Fr. Górczak prezes, Xawery Gadebusch i Adam Piotrowski wiceprezesowie, Bartkiewicz i Eliński sekretarze, St. Libera skarbnik, pos. Lasota — Ostrów, Trzybiński — Kościan, Kościński — Rogoźno, Urbański — Inowrocław, Strzebiński — Chodzież i Hejnowicz — Gostyń, jako członkowie zarządu.

Wydział wykonawczy tworzą miejscowi członkowie zarządu. Urząd syndyka sprawuje p. Tad. Piotrowski.

Kandydatura Juliana Malewskiego

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Olsztyn, 14 kwietnia.

Czołowym kandydatem Polskiej Partji Ludowej przy zbliżających się wyborach do sejmiku pruskiego wybrany został dyrektor Banku Ludowego w Olsztynie, p. Julian Malewski. Społeczeństwo warmińskie przyjęło to wydarzenie z głębokim zadowoleniem w przekonaniu, że p. Malewski jest w obecnych warunkach najodpowiedniejszym kandydatem. W związku z tem podajemy niżej kilka szczegółów z jego życia i działalności na terenie warmińskim.

Urodził się w Worytach na Warmji, w rodzinnej miejscowości obecnego posła do Sejmu polskiego, A. B. Lewandowskiego z Bydgoszczy. Ojciec jego, właściciel większej posiadłości ziemskiej, umierał wczesnie, a matka posyła syna do Galicji na studia gimnazjalne. Ale zawierucha wojenna po niedługim pobycie przyniosła syna z powrotem do domu. Po wojnie Malewski bierze udział w akcji plebiscytowej na korzyść Polski, następnie udaje się do Poznania i pod kierunkiem Patronatu Banku Związku Spółek Zatrudnionych i Gospodarczych przysposabia się do zawodu bankowego. Po ukończeniu nauk bankowych społeczeństwo warmińskie powierza mu kierownictwo Banku Ludowego w Olsztynie, jedynej na Warmji polskiej instytucji spółdzielczej. Stanowisko było trudne, bo Bank Ludowy nie cieszył się powodzeniem. Trzeba było niełada wysiłku, żeby pozyskać szerszą klientelę i zaufanie warstwy rolniczej. Udaje się to p. M. prędko, dzie-

ki rzetelnej pracy i wrodzonej obowiązkowości. W roku 1923 spada na bank dotkliwy cios: inflacja niszczy cały kapitał insytlucji. Nie zraziła p. Malewskiego nawet ta klęska. Organizuje on na nowo swoją placówkę i równocześnie bierze wybitny udział w organizowaniu pierwszej polskiej instytucji zbożowej, „Rolnika” w Olsztynie. W ciągu kilku lat Bank Ludowy stanął na zdrowych i silnych podstawach i dziś jest najlepiej prosperującą instytucją polską w Prusach Wschodnich.

Już z tego widać, że cała działalność obecnego kandydata czołowego Polskiej Partji Ludowej w Prusach Wschodnich idzie w kierunku gospodarczym. Już w roku 1923 wypowiedział p. Malewski zdanie, że polskość na Warmji ratować można jedynie przez podniesienie dobrobytu ludności, że wysiłki, dokonane w tym kierunku, nie zawiodą nigdy, bez względu na to, czy stosunki będą normalne, czy też Prusy Wschodnie będą przechodziły kryzys gospodarczy.

Zdanie to, wypowiedziane przed laty, powtarza dziś każdy rolnik warmiński i nie tylko warmiński. Także na Mazurach słychać tego rodzaju wołania, co spowodowało ostatnio p. Malewskiego do założenia w Szczytnie ekspozytury Banku Ludowego. Gdyby nie brak kapitału, mielibyśmy dziś w Prusach Wschodnich gęstą sieć polskich banków, a p. Malewski odegrałby w tym ruchu podobną rolę, jaką ongiś odegrali księża Szamarzewski i Wawrzyniak.

Balticus.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Defraudant Bembnowski skazany na rok więzienia

za sprzeniewierzenie 142 tysięcy złotych

Przed sądem okręgowym toczyła się sprawa o sprzeniewierzenie 142 tys. zł. przeciw kierownikowi wolnego składu soli Zezonowi Bembnowskiemu. Oskarżony podjął za pośrednictwem Feliksa Stępniewskiego, głównego kontrolera Zw. Inwalidów Wojen. składnicę soli w Poznaniu od komisjonariusza, którym był Związek Inwalidów Wojennych w Poznaniu. Nadużył dopuścił się Bembnowski w r. 1930, a wykryto je w styczniu 1931 przy kontroli. Oszustwa dokonane były przy pomocy manipulacji z czekami przelewowymi.

Bembnowski był ponadto właścicielem firmy „Produkt”, której składnice spłonęły podczas pożaru na krótko przed ujawnieniem nadużyć. W toku rozprawy przesłuchał sąd dwóch urzędników państwowego biura sprzedaży soli w Warszawie, naczelnika

wydziału IV Izby Skarbowej Ostrowskiego, członka zarządu Gł. Zw. Inwalidów Woj. w Warszawie — dr. Kikiewicz.

Ponieważ podczas rozprawy Bembnowski dowodził, że szkoda została wyrównana częściowo i na jej pokrycie wpłacił już pieniądze adw. Janiakowi, przesłuchano jako świadka adw. Janiakę. Ten zeznał, że otrzymał 80 tys., lecz tych pieniędzy jeszcze nie wpłacił. Przedstawiciel Zw. Inwalidów Woj. zeznał, że wskutek niezapłaconych odsetek od sprzeniewierzonej sumy powstają dla Zw. Inwal. straty, gdyż suma ta wzrosła na przeszło 160 tysięcy zł.

Zastępca oskarżyciela wniósł o dwa lata więzienia. Sąd, jak to już pisaliśmy wczoraj, ogłosił wyrok skazujący Z. Bembnowskiego na rok więzienia. (z)

Ostrożnie z „sublokatorami”

W ostatnich dniach do pewnego mieszkania przy ulicy Skarbowej przyszedł osobnik w sprawie meblowanego pokoju. W toku rozmowy petenta z właścicielką zadzwonił ktoś do mieszkania. Gospodyni wybiegła do drzwi, gdzie jednak już nikogo nie było. Uprzedzając grzeczny nieznajomy przeprosił panią domu i zapowiedział, że przyjdzie z kolegą. Wkrótce po jego odejściu zauważono również zniknięcie kosztownego pamiętkowego wazonu. Nie trzeba dodawać, że nieznajomy już nie wrócił.

Jest prawdopodobne, że reflektant na meblowane pokoje, działający przy pomocy wspólnika, dzwoniącego podczas tych wizyt do drzwi domu, powtórzy swe oszukańcze praktyki. (k)

Sokoli pokaz gimnastyczno-sportowy

„Sokół” poznański organizuje w święto 3 Maja, specjalny dzień, mający wykazać dotychczasowy dorobek pracy Sokolice i Sokolów okręgu poznańskiego pod nazwą: „Sokoli pokaz Gimnastyczno-Sportowy”. Dnia 1 i 3-go maja odbędą się na boisku „Sokoła” przy Drodze Dembińskiej ciekawe pokazy i rozgrywki z wszystkich dziedzin sportu, poczynając od zapasnictwa aż do popisów gimnastycznych. Narazie zdradzić możemy, że 1 maja odbędzie się przedpołudniem m. in. ogólnopolski bieg na przełaj dla pań na 1000 mtr. o nagrodę przechodnią „Domu Sportowego”, 3 maja natomiast ciekawy czwórmech lekkoatletyczny — A. Z. S., Warta, S. M. P. i Sokół.

Szczegóły podamy później.

A więc jutro!

Dancing - Bridge
na pomoc dla inteligencji

Tak jest, jutro w niedzielę, o godz. 5 po poł. spotykamy się wszyscy w lokalach „Adrii” przy pl. Wolności — na podwieczorku taneczno-brydżowym, urządzonym staraniem zarządu Tow. pomocy dla inteligencji. Cena wstępu łącznie z podwieczorkiem tylko 3 złote. Program podwieczorku urozmaici gościnny występ baletmistrza p. Ostrowskiego z uroczą baletniczką p. Dix. — Cały dochód przeznaczony na niesienie pomocy zubożałej inteligencji naszego miasta. Cel więc godzien ze wszechmiar poparcia.

KALENDARZYK

Sobota, 16 kwietnia 1932.

Słońce: wschód 4,54 — zachód 18,52 — długość dnia 13 godzin 58 min.

Księżyc: wschód 12,47 — zachód 3,23 — po pierwszej kwadrze.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Sobota, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 8 st. C. Pochmurno. — Wiatr południowo-wschodni. Ciśnienie atmosferyczne niskie 747 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 7 st. C., najniższa plus 6 st. Cels. Ilość opadu nieznaczna.

Przepowiednia pogody na niedzielę: Pochmurno i chłodniej, wiatry wschodnie, bez znaczących opadów.

obok kina „Metropolis”, w dniach od 16 b. m. do 20 b. m. włącznie, a nie, jak mylnie podano, do 23 b. m. Wystawa otwarta będzie od godz. 11 do 20.

— **Z Tow. Przyj. Sztuk Pięknych** (plac Wolności 18) Salon Tow. mieści obecnie wystawę jubileuszową Leona Wyczółkowskiego. Wystawa otwarta w dniu powszednim od godz. 11—17, w niedzielę i święta od godz. 12—15. Bilet wstępu 1 zł; zniżkowy 50 gr.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Koszty leczenia urzędników**. Polskie Powsz. Tow. Farmaceutyczne donosi nam: Po uchynieniu rozporządzenia przewidującego częściowe pokrywanie przez Skarb Państwa należności za leki, pobierane przez urzędników państwowych, urzędnicy płacić musieliby pełną cenę za leki. Polskie Powszeczne Tow. Farmaceutyczne, biorąc pod uwagę ciężkie położenie materialne urzędników i chcąc dać dowód obywatelskiego poczucia właścicieli aptek, zadeklarowało Międzyzwiązkowemu Komitetowi Pracowników Państwowych w imieniu ogółu aptekarstwa dostawę leków na korzystniejszych warunkach, niż je otrzymywała dotąd Państwowa Pomoc Lekarska.

— **Egzaminy naukowe i pedagogiczne na nauczycieli szkół średnich**. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 5 marca 1932 r.) Dopuszczanie kandydatów do egzaminu naukowego lub pedagogicznego, według rozporządzenia z dnia 29 stycznia 1923 r. może się odbywać do końca czerwca 1932 r. Zdawanie egzaminów naukowych lub pedagogicznych według tegoż rozporządzenia, przez kandydatów dopuszczonych przed końcem czerwca 1932 r., winno być zakończone najpóźniej z końcem stycznia 1933 r. — Osoby, o których mowa wyżej, o ile nie zdążyły zdać egzaminu pedagogicznego przed końcem czerwca 1933 r., będą mogły przystąpić do państwowego egzaminu pedagogicznego, według rozporządzenia z dnia 9 października 1924 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. nr. 18 poz. 185).

— **Poznański Okręg Stow. Młodzieży Polskiej**. Odprawa naczelników Poznańskiego Okręgu S. M. P. odbędzie się we wtorek 19 bm. o godz. 19,30 w lokalu Okręgu, pl. Nowomiejski 5. Na porządku obrad sprawy otwarcia sezonu sportowego oraz zawodów lekkoatletycznych. — Zebranie Rady Okręgowej Poznańskiego Okręgu odbędzie się w środę 20 bm. o godz. 20 w lokalu Okręgu. Na porządku obrad sprawa Okręgowego Konkursu Obowiązkowości oraz wiele innych ważnych spraw. — Zebranie Księży Patronów Pozn. Okręgu S. M. P. odbędzie się we wtorek 19 bm. o godz. 17,30 w lokalu Związku Młodzieży Polskiej.

— **Bajeczna zabawa dla naszej młodzieży** zapowiada się w niedzielę 17 bm. w sali Amarantowej przy ul. Słowackiego 19—21 od godz. 15—21. Staraniem Bratniej Pomocy Studentów Poznańskiego Instytutu Muzycznego będzie i loteria fantowa i poczta japońska i barwny korowód, oraz dużo innych atrakcyj i miłych niespodzianek. O godz. 17 odbędzie się pokaz rytmiki w wykonaniu najmłodszych uczennic p. prof. Wiechowiczowej. Przytem doskonały podwieczorek, obfity i tani bufet z wybornymi przysmakami i dobrą muzyką, zapewniają spędzenie popołudnia miło i wesoło. Czyści dochód przeznaczony jest na cele Bratniej Pomocy P. I. M.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Dyrekcja Poznańskiej Kolei Elektrycznej** podaje do wiadomości, że z dniem 1 maja 1932 r. przestaje kursować autobus na linii Plac Sapieżyński — ul. Polna. Równocześnie wprowadza Dyrekcja P. K. E. komunikację autobusową między ul. Kraszewskiego a ul. Grodzką. Autobus kursować będą co 10 minut następującymi ulicami: Patr. Jac-

Przy dolegliwościach żołądkowo-kiszkowych, braku apetytu, atonii kiszek wzdęciach, zgadze, odbijaniach, ogólnym podrażnieniu, bólach głowy migrenowych, zastosowanie 1—2 szklanek naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa” wywołuje doskonale opróżnienie przewodu pokarmowego. Zadać w aptekach i drogeriach. nw 9906

kowskiego — Polną — Szamarzewskiego aż do Grodzkiej — Grodzką — Bukowską — Polną — Patr. Jackowskiego — Piotra Wawrzyniaka — Szamarzewskiego aż do Kraszewskiego. Odjazd pierwszego autobusu z ul. Patr. Jackowskiego o godz. 7,25, z ul. Grodzkiej o godzinie 7,30; ostatniego autobusu z ulicy Patr. Jackowskiego o godz. 21,15, z ulicy Grodzkiej o godz. 21,20. Przystanki autobusowe: ul. Patr. Jackowskiego róg Kraszewskiego — ul. Piotra Wawrzyniaka — przy domach Ubezpieczalni Krajowej, przy ul. Szamarzewskiego — róg ul. Grodzkiej i Bukowskiej — Szpital Północny przy ul. Polnej — ul. Szamarzewskiego róg Kraszewskiego. Równocześnie będą mieli pasażerowie nowej linii autobusowej możliwość przesiadania do linii tramwajowych 8 i 3. Bilet za przejazd tylko autobusem w jednym kierunku 15 groszy, z przesiadaniem na tramwaj w dowolnym kierunku 35 groszy.

— **Regulacja cmentarza parafialnego św. Marcina przy ul. Bukowskiej** jest od pewnego czasu rozpoczęta. Z tego powodu proboszcz kościoła św. Marcina prosi wszystkich, którzyby pragnęli zachować swoje groby rodzinne, ażeby zechcieli do 1 maja r.b. odnowić opłatę pokładnego, o ile termin pokładnego już minął, w kasie kościelnej parafii św. Marcina. Groby, których pokładne nie zostanie odnowione, zostaną przy regulacji zrównane z ziemią.

— **S. M. P. św. Marcin**. W czwartek 14 bm. odbyło się plenarne zebranie S. M. P. przy parafii św. Marcina. Zebranie zaszczylił swą obecnością patron Stowarzyszenia ks. Józef Kut oraz delegat Związku Okręgowego. Poza tem w obradach uczestniczyli jako goście druhowie S. M. P. z Główniej i Fary. Sala była wypełniona po brzozi młodzieżą. Wykład o Kornelu Ujejskim wygłosił członek honorowy p. Franciszek Kościński. Prelegenta darzono hucznymi oklaskami. Po wykładzie nastąpiły uroczajności, jak doskonały monolog „Pan psor”, z którego świetnie wywiązali się druhowie z Główniej. Wygłoszono też szereg deklaracji. W końcu ks. patron Kut oraz prezes Kurasz podziękował wszystkim członkom, którzy przyczynili się do uroczajności zebrania. Hasłem „Gotów” zakończono obrady. (z)

KRONIKA SĄDOWA

— **Umorzona sprawa**. W dniu 10 lipca 1931 r. ukazała się w naszym piśmie w kronice policyjnej notatka p. t. „Przywłaszczenie transportu szkła”, gdzie doniesiono, jakoby kupiec p. Bernard Gryniecki, ul. Dąbrowskiego 36, przywłaszczył sobie 8 skrzyń szkła lustrzanego, wartości 2500 zł, ze szkoda p. Hilarego Klossowskiego. W dniu 16 stycznia r. b. dochodzenia w tej sprawie zostały przez p. Prokuratora Sądu Okręgowego w Poznaniu umorzone „dla braku podmiotowej istoty czynu karnego”. Według wyników dochodzeń zatarg pomiędzy pp. Klossowskim i Grynieckim jest sporem prywatno-prawnym, więc doniesienie karne nie było uzasadnione.

— **Fortel się nie udał**. Franciszek Staliński zawiązał się pewnego dnia u p. Anatola Bielajewowa (Kraszewskiego 8 w Poznaniu) z wiadomością, że przygotuje się na niego zamach. P. Bielajewow uwierzył Stalińskiemu i dał mu pewną kwotę, aby ten pokrzyżował plany zamachowców. Podstęp Stalińskiego wydał się jednak wkrótce, woeć czego Staliński zasiał na ławie oskarżonych. Sąd skazał go na miesiąc więzienia. (z)

Nasi korespondenci donoszą

Z WIELKOPOLSKI

— **Kępno**. (O podniesienie poziomu nauki przyrody). W ostatnich dniach odbyły się przy 7-klasowych szkołach powszechnych w Kępnie i Ostrowszowie specjalne konferencje rejonowe, zorganizowane przez inspektorat szkolny. Program obejmował lekcje praktyczne w pracowniach i wskazówki metodyczne i praktyczne, których udzielał instruktor z Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego p. Gapiński. Udział nauczycielstwa był bardzo liczny, zainteresowanie żywe. Konferencje zakończył inspektor szkolny p. S. Hećka, zwracając się z gorącym apelem do nauczycielstwa, by omówione zagadnienia z dziedziny przyrody martwej zrealizowało przy poszczególnych szkołach. (or)

— **Koronowo**. (Ze Spółdzielczego Banku Kredytowego). Walne zebranie odbyło się pod przewodnictwem p. dr. Szewsa, prezesa rady nadzorczej. Po przyjęciu do wiadomości protokołu z wizji związkowej zdali kolejno sprawozdania im. rady nadzorczej dr. Szewsa,

a zarządu p. Klejbor. Zebrani przyjęli bilans oraz udzielili pokwitowania zarządowi i radzie nadzorczej. Mimo panującego kryzysu, dzięki sprężystemu kierownictwu, Bank rozwija się pomyślnie, o czym świadczą poważne sumy obrotowe. Z czystego zysku uchwalono wypłacić członkom 8 proc. dywidendy, resztę przekazano do funduszu rezerwowego. Do Rady Nadzorczej wybrano poimennie pp. Wiktora Gollinka ze Serocka i Franciszka Poklejkowskiego z Koronowa. W miejsce śp. Świetlika wybrano p. F. Buczkowskiego ze Starego Dworu. Bank liczy 530 członków. (kś)

— **Kościan**. (Walne zebranie). Powiatowe Koło Rolnicze odbyło walne zebranie, któremu przewodniczył p. dr. Poniecki. Po złożeniu sprawozdań z rocznej działalności wybrano następujący zarząd: pp. dr. Bolesław Poniecki — prezes, Walerjan Sobiech z Naclawia — sekretarz, Roliński Stanisław z Kielcowa — skarbnik.

(Przedstawienie). Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej odegrało w dniu 10 bm. na sali Hotelu Warszawskiego przed-

Żerków

Agencję Kurjera Poznańskiego przejął z dniem 1 kwietnia 1932 roku p.

Wojciech Latusek Żerków

Zamówienia oraz przedpłatę na maj i dalsze miesiące, prosimy uskutecznić odtąd tylko u p. Latuska. Powszechna agencja przyjmuje abonament i ogłoszenia po cenach oryginalnych bez żadnych dopłat.

stawienie amatorskie p. t. „Radziwiłł jedzie”. Amatorzy wywiązali się ze swego zadania dość dobrze. Po przedstawieniu odbyła się skromna zabawa w kole rodzicielskim.

— (Komitet bezrobotnych.) Parafjalny Komitet niesienia pomocy biednym i bezrobotnym odbył zebranie sprawozdawcze. Ze sprawozdania członków komitetu wynikało, że komitet w zupełności spełnił swoje zadanie. Komitet od stycznia r. b. stale zasiła 321 rodzin bezrobotnych, wydając regularnie w sobotę każdego tygodnia różne produkty żywnościowe, opał itd. Zasiłki udzielane będą tylko do 15 bm., poczem nastąpi likwidacja tutejszego Parafjalnego Komitetu niesienia pomocy biednym i bezrobotnym.

— (Osobiste.) Naczelnik tutejszego Urzędu Skarbowego p. Czesław Koneczny został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Urzędu Skarbowego w Rawiczu.

— (Z Tow. Hallerczyków.) Walnemu zebraniu Towarzystwa Hallerczyków przewodniczył delegat Związku p. Rost z Poznania, który wygłosił referat ideowy. Po sprawozdaniach wybrano następujący zarząd: pp. Józef Kepniak — prezes, Antoni Stróżyk z Naclawia — sekretarz, Jan Spychała z Kielczewa — skarbnik.

— (Z życia „Sokoła.”) Tutejsze Żeńskie Tow. Gimn. „Sokół” urządziło w dniu 24 bm. na sali Sokoła „wieczornicę”, uroczystą między innymi ćwiczeniami rytmicznymi i komedią p. t. „Fatalna omyłka”.

— (Odczyty misjologiczne.) Staraniem tutejszej Ligi Katolickiej odbyły się w dniu 10 bm. w tutejszym mieście dwa odczyty o misjach katolickich, które urozmaicone były szeregiem obrazów filmowych. Starannie przygotowane odczyty wygłosili członkowie Akademickiego Koła Misjologicznego przy W. S. H. w Poznaniu pp. Stanisław Szymański i Marjan Miklaszewski. (mk)

— (Lędzyna.) (Zmiana własności.) P. Czesław Leitgeber, budowniczy z Poznania, nabył od p. Stanisława Chelwickiego z Zakrzewa posiadłość jego Głębokie, położoną w powiecie poznańskim, obejmującą 2650 morgi; cena kupna wynosiła 270 000 zł. (w)

— (Śrem.) (Kurs harcerski.) Z inicjatywy komendanta hufca śremskiego zorganizowano kurs zastępowych dla miejscowych harcerzy, który odbywa się od 6 bm. i potrwa do 6 maja r. b. Instruktorami kursu są hm. Górski z chorągwi warszawskiej i hm. Górny z chorągwi śląskiej. Wykłady odbywają się w czwartki, soboty i niedziele. W kursie biorą udział harcerze z miejscowych drużyn Rejtana, Przemysława i Mickiewicza. Ukończenie kursu z wynikiem dodatnim upoważnia do wzięcia udziału w Zlocie 20-lecia Chorągwi Poznańskiej, który odbędzie się w Poznaniu w Zielone Świątki.

— (Teatr Wielkopolski.) Na gościnnym występie w naszym mieście wystąpił 12 bm. o godz. 20 w sali p. Salacińskiej zespół aktorski Teatru Wielkopolskiego pod kierownictwem p. Bol. Brzeskiego 3-aktowa sztukę Gabrieli Zapolskiej p. t. „Carewicz”. W roli tytułowej wystąpił p. Michał Korczykiewicz. Przedstawienie udało się. Publiczność dość licznie zjawiała się na sali.

— (Przeniesienia.) W ostatnim czasie miejscowe społeczeństwo zostało zaskoczone przeniesieniami lubianych po większej części urzędników tutejszych instytucji państwowych. — Nie przebrzmiały jeszcze echa zmiany na stanowisku śremskiego starosty, a znowu dowiadujemy się z kół miarodajnych o przeniesieniu naczelnika Urzędu Skarbowego w Śremie p. Romualda Rozynka, na równorzędne stanowisko do Zbąraza w Małopolsce Wschodniej. Naczelnikiem śremskiego Urzędu Skarbowego został już mianowany p. Stefan Jurkiewicz z Ostrzeszowa. Do Śremu przeniesiony został p. Stanisław Włodarkiewicz, woźny starostwa z Śmigła, gdzie, jak wiadomo, starostwo zostało zlikwidowane. Poza tem opróżniony przez przeniesienie do Poznania p. dr. Morawskiego urząd lekarza powiatowego objął p. dr. med. Seweryn Rakowski z Śmigła, powszechnie ceniony obywatel, długoletni członek tamtejszego Magistratu, nieustraszonego działacza społecznego i lekarz powiatowy. (hw)

— (Szamotuły.) (Egzamin.) Przed komisją egzaminacyjną tutejszego cechu fryzjerskiego w osobach pp. Borowika, Farulewskiego i Ubowskiego złożyli egzamin na pomocników fryzjerskich z wynikiem dostatecznym, uczniowie Grunwald z Piotrkówek i Kaczmarek z Pniew.

— (Z Tow. Kupców.) Dnia 11 bm. odbyło się w hotelu Eldorado nadzwyczajne walne zebranie Tow. Kupców. Zebranie zainicjował prezes p. Antoni Sundmann. Na przewodniczącego walnego zebrania wybrano p. dyr. banku Walligórę, sekretarza p. Sobiaka, ławników pp. Musiala i Kruegera, poczem przystąpiono do uzupełniających wyborów, w których zastępcą prezesa wybrano jednogłośnie p. Jana Jęczkowskiego. Bardzo interesujący i aktualny odczyt o znaczeniu morza polskiego wygłosił p. Edmund Sundmann. Nad odczytem wywiałą się obszerna dyskusja, w której zabierali głos pp. A. Sundmann, Sobiak, Jęczkowski i inni. W komunikatach zarządu poruszono sprawę protestu przeciw uchwale pobierania podatku od sztydów firmowych przez tutejszy magistrat. Po załatwieniu kilku spraw bieżących, solwował prezes zebranie.

— (Kradzież.) W tych dniach skradziono w niewyjaśniony sposób firmie bracia Koerpel (młyn parowy i fabryka mebli) główny pas skórany do zapędu lokomobili, wartości około 700 złotych. Śledztwo w toku.

— (Oficerowie rezerwy.) Roczne walne zebranie tutejszego Związku Oficerów Rezerwy odbyło się 11 bm. w hotelu „Eldorado”. Przewodniczył p. kapt. dr. Owsianny, sekretarzem był p. por. Gieremek. Obszerne sprawozdania poszczególnych członków zarządu uznano jednomyślnie. Nowy zarząd tworzą pp. major dr. Krukowski — prezes, por. Mycielski — zast. prezesa, por. Gieremek — sekretarz, por. Woś — skarbnik, por. Galinowski i Bartkowski — ławnicy. W walnym zjeździe delegatów w Poznaniu biorą udział pp. Mycielski i Bartkowski. W dniu 5 czerwca r. b. postanowiono urządzić uroczystość obchodu 10-lecia istnienia tutejszego Związku. W skład komisji uroczystościowej wchodzić prócz członków zarządu pp. Duszyński, Szymanowski i Potyka.

— (Kradzież.) W nocy na 13 bm. włamali się nieznani złoczyńcy do gospodarstwa p. Stencia i skradli około 50 kg. wędlin. Policja jest na tropie złodziei. (sc)

— (Zabikowo.) (Pokaz obrony przeciwgazowej.) Staraniem zarządu Tow. Wzajemnej Pomocy przybył do Lubonia wagon instrukcyjny obrony przeciwgazowej i przeciwlotniczej celem zapoznania mieszkańców Zabikowa i okolicy z obroną przeciw tym strasznym środkom napadu. Instruktor dyrekcyjny p. Kamiński wygłosił odpowiedni referat, ilustrując go równocześnie przebieżkami. Po referacie wyświetlono film, wskazujący groźbę wojny gazowej. Wobec nagromadzenia się wielkiej ilości starszych i młodszych, wyświetlono film trzy razy. Poza tem obywatelstwo z zainteresowaniem oglądało eksponaty, znajdujące się w wagonie instrukcyjnym. (S. S.)

Z POMORZA

— (Tczew.) (Wystawa obrazów.) W mieście naszym odbywa się od 14 b. m. do 21 bm. w auli gimnazjum żeńskiego wystawa orientalnych obrazów profesora Aleksandra Laszki, z Egiptu, Tunisu, Algieru i Marokka. Prócz tego wystawione są kilimy. Dochód z biletów wstępu na rzecz bezrobotnych.

— (Uroczystość wojskowa.) W niedzielę 17 bm. do 2 batalionu strzelców konnych przybędzie p. generał Rachniński, dowódca 16 Pomorskiej Dywizji Piechoty, w otoczeniu dowódców pułków swojej dywizji, celem wręczenia batalionowi sztandaru. Najpierw odbędzie się o godz. 9 m. 30 polowa na boisku sportowym przy ul. 30 Stycznia, następnie uroczyste wręczenie sztandaru.

— (Komunikacja rzeczna.) Polska Żegluga Rzeczna „Vistula” uruchomiła już swoje statki towarowe — pasażerskie na całej Wiśle, od Sandomierza do Gdańska i Gdyni. Odjazd statków do Warszawy o godz. 14, do Gdańska o godz. 17. (ds)

Z województw środkowych

— (Kalisz.) (Walne zgromadzenie Okręgu Polskiego Czerwonego Krzyża.) Walne zgromadzenie Okręgu Polskiego Czerwonego Krzyża odbędzie się w niedzielę, dnia 24 kwietnia r. b. o godz. 14-tej w sali Sejmiku Kaliskiego. Porządek obrad: 1) Zagajenie, 2) Wybór prezydium walnego zgromadzenia, 3) Wybór członków komitetu okręgowego oraz okręgowej komisji rewizyjnej i ich zastępców, 4) Uchwalenie programu pracy i preliminarzy na rok 1932, 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu rocznego okręgu za rok 1931, 6) Rozpatrzenie wniosków, przedstawionych przez komitet okręgu lub okręgową komisję rewizyjną (o ile zostaną na 14 dni przed zebraniem zgłoszone).

— (Jubileusz Tow. Rob.) 25-letni jubileusz Tow. Rob. Chrześc. „Ognisko” odbędzie się w dniu 15 maja r. b. pod protektorem J. E. ks biskupa Karola Radziwiłła. Do Komitetu Honorowego zostali zaproszeni przedstawiciele władz kościelnych, państwowych, samorządowych oraz miejscowego obywatelstwa. (Kr)

RADJO

Programy radijofoniczne:

Poniedziałek dnia 18 kwietnia 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 11.45 (Warszawa); godz. 11.58 sygnał czasu; godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 notowania giełdy; godz. 15.25 (W); godz. 15.30 (W);

Gospodarz zamordował swoją żonę

Strasza zbrodnią w pow. słupskim

We wsi Marczewko pow. słupskie, dokonano strasnej zbrodni.

Gospodarz Gruszczyński lat około 40 zamordował swoją 32-letnią żonę. Około tej zbrodni snują się najrozmaitsze opowiadania. Jeszcze w niedzielę wieczór byli sąsiedzi, którzy pożyczili Gruszczyńskiemu pieniędzy na zakupy, po jakie mieli się udać w poniedziałek do Słupcy.

Ofiara strasnej, morderczej walki, musiała bronić się dość długo, albo-

wiem ściany i sufity domu zbryzgane są krwią. Po dokonaniu zbrodni, Gruszczyński zawił ofiarę pod konie i zaczął wołać ratunku. Gdy sąsiad przybiegł, nieszczęśliwa ofiara jeszcze żyła.

Zbrodniarza aresztowano. Pozostało troje małych dzieci. Gruszczyńska była córką powszechnie szanowanego soltysa z Wierzbocin, pow. Słupca. (sr.)

godz. 17.10 (W); godz. 17.35 (W); godz. 19.15 lekcja języka ang.; godz. 19.30 „Silva rerum”; godz. 19.45 (W); godz. 20.00 (W); godzina 20.15 opera z płyt gramof. „Madame Butterfly” opera Pucciniego, w wyk. zespołu teatru „La Scala” w Medjolanie; godzina 22.30 koncert Chopinowski w wyk. Zuzanny de Mayère, laureatki II-go Konkursu im. Fryd. Chopina w Warszawie (nagroda publiczności); godz. 23.00 (W); godz. 23.05 komunikaty sportowe i policyjne.

Warszawa (1412 m) godz. 12.10, 13.35 i 14.45 płyty; godz. 15.25 odczyt maturalny pt. „Komisja Edukacyjna Narodowa” — prof. H. Mościcki; godz. 15.45 kom. Centr. Biura Hydr. dla żegluga i rybaków; godz. 15.50 odczyt maturalny „Orzeszkowa” — dr. Zygmunt Szweykowski; godz. 16.10 płyty; godz. 16.20 lekcja języka francuskiego; godzina 16.40 płyty; godz. 17.10 „Na wiosennych śniegach” — dr. Henryk Szatkowski (Kraków); godz. 17.35 koncert muzyki lekkiej z kawiarni „Adria”; godz. 19.15 wiadomości bieżące rolnicze — p. Józef Plątek; godz. 19.30 wiadomości sportowe; godzina 19.35 płyty; godz. 19.45 prasowy dziennik radiowy; godz. 20.00 feljton muzyczny p. t. „Tytan fortepianu — Antoni Rubinstein” — prof. M. Józefowicz (Włno); godz. 20.15 „Madame Butterfly” — Pucciniego (opera z płyt); godz. 22.30 koncert Chopinowski ze studia w wyk. Zuzanny de Mayère, laureat-

ki II Konkursu im. Fr. Chopina w Warszawie; godz. 23.10 muzyka taneczna.

Programy zagraniczne. Huizen (1875 m) 20.55 okolicznościowy koncert uroczystościowy; Paryż (1724 m) 20.30 transmisja z teatru; Koenigswusterhausen (1635 m) 20.10 tr. koncertu z Berlina; Motala (1438 m) i Sztokholm (435 m) 19.30 „Lohengrin” op. Wagnera z teatru król.; Budapeszt (550 m) 19.30 tr. koncertu z sali koncertowej; Ryga (524 m) 20.20 koncert popularny; Wiedeń (516 m) 20.10 tr. z Berlina; Rzym (441 m) 21.00 tr. koncertu symfonicznego z Medjolanu; Bukareszt (394 m) 20.15 śpiew, 21.15 koncert kameralny.

SKRZYŃKA DO LISTÓW

— Urlop. Nie przysługuje. (aK)
— M. A. Łazarz. Do zasiłku już praw niema. W sprawie leczenia, ew. renty, należy zwrócić się do Ubezpieczalni Krajowej. W drugiej sprawie: mąż ma obowiązek alimentacji, o ile żona odeszła z jednego z powodów, uzasadniających skargę rozwodową, i nie ma utrzymania. (aK)

— S. S. Podatkowi wojskowemu podlegają osoby, które od roku 1925 począwszy stawały do poboru. Ponieważ chodzi tu o odroczenie, mogłoby to być wątpliwe, jednak zdaniem naszym podlega Pan obowiązki płacenia tego podatku. (aK)

— Murowana 1875. Należy zwrócić się bezpośrednio do Zakładu Ubezpieczeń Prac. Um., który zarządzi rewizję lekarską. (aK)

— Murowana 1876. Zdaniem naszym ma Pan rację. Może Pan nas zawiadomić o wyniku wniesionego przez Pana zażalenia. (aK)

— Ch. L. w G. Wniosek należy złożyć do Ministerstwa Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. przez Kuratorium Szkolne okręgu, w którym Pan mieszka. (aK)

— M. W. Do nadzorca sądowego (aK)

— Administrator. Odpowiedzialnym za całość zapłaty jest bezwarunkowo właściciel. Ostatecznie niech Pan wniesie skargę, o ile ma Pan świadków. (aK)

Bestjański napad rabunkowy przy stacji benzynowej

Późną nocą nieznany złoczyńca napadł w celach rabunkowych p. Stanisława Michalczyka (ul. Staszica 17). P. Michalczyk był zajęty obsługą nocną przy stacji benzynowej spółki „Lot” na Wapieniu. Oprócz sprzedaży benzyny p. Michalczyk prowadził także inkaso i miał przy sobie pewną sumę pieniędzy. W nocy między godziną 2 a 3 niewysledzony dotychczas osobnik napadł p. Michalczyka i uderzył go jakimś przedmiotem żelaznym w głowę, by go ośluszyć i obrabować. Napadnięty jednak wydał okrzyk przerażenia, który zaalarmował pomoc przechodniów. Przerażony tem rabuś zbiegł i pozostawił ofiarę napadu swemu losowi. Napadniętego opatrzyło Pogotowie Lekarskie (tel. 55-55) i przewieziono do szpitala w stanie ciężkim. P. Michalczyk traci chwilami przytomność i odniósł ranę na głowie długości 6 do 7 cm. Stan jego jest poważny. (k)

Ćwiczenia podchorążych w Biedrusku

Baon podchorążych w Jarocinie wyruszył w dniu 4 maja b. r. na 6-tygodniowe ćwiczenia do Biedruska, gdzie odbywa się, jak corocznie, koncentracja kilku szkół podchorążówki. W tym roku koncentrują się w Biedrusku na ćwiczeniach letnich poza baonem podchorążych w Jarocinie szkoły podchorążych z Biedruska, Śremu i Cieszyńska. Ćwiczenia potrwać do 25 czerwca. (jr.)

Zwolnienie działacza O. W. P.

Wczoraj zwolniony został z więzienia śledczego w Ostrowie por. w st. sp. Franciszek Stawicki, niezmordowany działacz O. W. P. P. Stawickiego trzymano w więzieniu śledczym zgorą 4 tygodnie. Dotąd niewiadomo, jakie były przyczyny aresztowania względnie co spowodowało prokuraturę do tak długiego przytrzymania p. Stawickiego w więzieniu śledczym. (or)

Samochód ciężarowy w płomieniach

Samochód ciężarowy p. M. Klatta z Wrześni spłonął w tych dniach doszczętnie na zsoście w pobliżu wsi Białeżyce. Eksplozja powstała w karbowatorze i wkrótce eksplodował basen z benzyną, poczem cały samochód stanął w płomieniach. Jadące osoby w samochodzie zdążyły na czas wyskoczyć z wozu. Samochód był zabezpieczony na sumę 6 tysięcy zł. Przyczyną eksplozji jest rzekomo wadliwe przeprowadzenie remontu samochodu. (y)

Z Wielunia

Wieś w płomieniach — Jak draj niebezpieczni bandyci uciekli z więzienia?

Onegdaj we wsi Mokrzew pod Wieluniem powstał z niewiadomej przyczyny wielki pożar, który zniszczył 20 zabudowań gospodarskich wraz z żywym i martwym inwentarzem. Straty wynoszą około 100 tys. złotych.

Komenda policji w Wieluniu zaalarmowana została wiadomością o ucieczce dwóch aresztantów z miejscowego więzienia. Szczegóły ucieczki, która postawiła na nogi całą policję są następujące: W więzieniu przebywali dwaj aresztanci 31-letni Władysław Kaczmarek, mieszkaniec Wielunia, skazany na 6 miesięcy więzienia za kradzież (Kaczmarek był podejrzanym również o udział w kilku napadach bandyckich) oraz 19-letni Stanisław

Matejka, młody, lecz niebezpieczny bandyta, skazany na dwa lata więzienia za napad rabunkowy z bronią w ręku. Onegdaj nad ranem dyżurny dozorca, sprawdzając cele, spostrzegł, iż cela nr. 38 była pusta, zaś w murze, pod tapczanem, ujrzał dyżurny duży otwór. Dozorca zaalarmował kierownictwo więzienia i policję. Jak się okazało, obaj przestępcy łyżkami wydłubali w ciągu dłuższego czasu cement i wyjmowali cegłę po cegle. Gdy otwór był gotów, obaj przestępcy skreśli z kuszul linę i po niej w czasie nocy zbiegli. Za zbiegłymi bandytami policja urządziła pościg, lecz dotąd bezskuteczny. Prawdopodobnie ukryli się oni w okolicznych lasach. (wr.)

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

W ŚWIECIE TEATRÓW ŻYCIE KULTURALNE

„U METY“ ROSTWOROWSKIEGO UKAŻE SIĘ W POZNANIU

Teatr Polski jest zajęty przygotowaniem do „prapremjery” Karola Huberta Rostworowskiego. Laureat państwowej nagrody literackiej przeznaczył dla naszej sceny pierwsze w ogóle wystawienie najnowszego swego dzieła, które nosi tytuł „U mety”.

Sztuka ta zamyka, jak już donosiliśmy, łańcuch rozpoczęty „Niespodzianką”. Dopelniają się w niej losy Franka, tego nieszczęsnego chłopaka, który bez swej winy stał się powodem śmierci brata, zamordowanego przez własną matkę dla „dularów”. W „Przeprowadzce” widzieliśmy, jak Franek wydostaje się na powierzchnię życia dzięki swemu szwagrowi. Tem się „Przeprowadzka” zamykała. W „U mety” Franek dostał się na szczyty społeczeństwa: jest, acz tak młody, profesorem Uniwersytetu i przez bogaty ożenek ma jeszcze mocniej ugruntować swe stanowisko społeczne. Tu będzie jego życiowa meta. Jak w tym momencie wikłają się mu nici i czym się kończy to poplątanie, zobaczymy na premjerze, która jest zapowiedziana na środę przyszłego tygodnia.

KOMEDJE RYBAŁTOWSKIE GRANE W WARSZAWIE

Warszawa, 14 kwietnia.

Stworzony i kierowany przez Irenę Solską teatrzyk na Żoliborzu jest istotnie sceną eksperymentalną, chociaż nie wystawia się w nim Szekspira w pyjamach, ani Krasńskiego w franczech. Zaczął od fragmentów z „Róży” Zeromskiego i po paru innych doświadczeniach powierzył swym młodym zapalonym siłom „rekonstrukcję” staropolskiej „komedji rybałtowskiej”. Czytelnicy Działu Kultury i Sztuki przypominają sobie streszczenie i ocenę ciekawej książki Karola Badeckiego o komedji rybałtowskiej, pióra profesora dr. Romana Pollaka, zamieszczone przed niewiele miesiącami. Z materiału tego powymowała p. Solska niektóre sztuczki, w tem „Dziwosięba dworskiego” i „Komedję rybałtowską nową” i wystawiła je w prymitywnej salce, która już swego czasu opisywaliśmy, gdzie „scena” znajduje się na jednym poziomie z widzami, a dekoracje i rekwizyty są ustawiane w czasie zaciemnienia widowni tak, że kurtyna jest zupełnie niepotrzebna.

Prymitywizm ten nadaje się wybornie do komedji rybałtowskiej, o której nawet niewiadomo — jak słusznie zauważył wybitny znawca historii teatru p. Wiktor Brummer — czy wogóle była grywana i jak się to odbywało. Pisano te utwory oczywiście z myślą o wykonaniu, lecz czy do tego dochodziło? Wyobraźnia reżyserska ma więc najszersze pole do rozwinięcia skrzydeł, idzie zaś przedewszystkiem o to, aby nie „przeaktorzyć” i nie „przetęatralnić” takiego przedstawienia. P. Solskiej udało się w zupełności utrzymać prymitywizm i naiwność, która decyduje o artyzmie wykonania w tym przypadku. Młodzi artyści grali z najzupełniejszą prostotą: grali rybałtów, którzy mówią swój tekst naiwnie, szczerze, „od serca”, tak jak to czynili reductowcy przy pamiętnej „Pastorałce” i „Wielkanocy” w układzie L. S. Schillera. Z pomocą przyszedł też teatrzykowi na Żoliborzu autor „Pastorałek”, dobierając do komedji piosenki staropolskie, których jest, jak wiadomo, znawcą nieporównanym. Piosenki te są zaznaczone w komedjach jako śpiewane, lecz samych tekstów niema. Muzykę dotworzył młody bardzo zdolny muzyk p. Roman Palester, utrzymując ją chwilkami w tonie misteryjnym, który do komedji rybałtowskich bezwarunkowo należy.

Żoliborz ma ładny sukces swej pomyślności i zaiste ofiarnej pracy. Nie bez słuszności mówi się dzisiaj, iż stary teatr przedwojenny przeżywa się, wraz z warunkami życia, jakie go stworzyły i ukształtowały. Taki powrót do prymitywu daje widowski wysoce interesujące, które odrywa widza od codzienności i przenosi go w świat sztuki czystej. To jest jego urok, który powinien stać się siłą przyciągającą. T. W.

Pisma nadesłane

„Głos Sądowictwa”. Nr. 4. Treść: Od wydawnictwa. — J. Hrobni: „Z rozważań nad dwoma kryzysami”. — W. Łukasiewicz: „Ustawa z dnia 25 lutego 1932 roku o zmianie przepisów, dotyczących licytacji publicznych”. — W. Nestorowicz: „Stanowisko sędziego śledczego u nas i na zachodzie”. — A. Grzybowski: „Konflikt wschodnio - azjatycki”. — Dr. K. Czałczyński: „Obrazki z życia sądowego Francji”. — Zaleski: „W Sejmie i Senacie”. — A. Trawiński: „Z życia sędziów zagranicą”. — Kronika. — Różne. — Odczyty. — Przegląd czasopism. — Zapiski bibliograficzne. — Wiadomości zagraniczne. — Orzecznictwo. — Młody Prawnik. — Adres Red.: Warszawa, Mokotowska 51, m. 12.

W NAUKOWYM POZNANIU

Towarzystwo Prawnicze i Ekonomiczne zajęło się, jak donosiliśmy, urządzeniem odczytu znanienego uczonego krakowskiego, prof. dr. Stanisława Kutrzeby, generalnego sekretarza Polskiej Akademii Umiejętności, który przybył onegdaj do Poznania. Odczyt odbył się w sali 22 Collegium Minus i zgromadził bardzo licznych słuchaczy, ze sfer naukowych przede wszystkim, w tem liczne grono profesorów Uniwersytetu Poznańskiego.

Powitany przez prezesa Towarzystwa, prof. dr. A. Peretiatkiewicza, prof. dr. Kutrzeba wygłosił prelekcję o wzajemnych stosunkach między Kościołem a państwem w biegu dziejów. Nie wchodząc w szczegół, nakreślił prelegent zasadnicze linie tych stosunków, które układają się bądź we współdziałanie, bądź w walce, stosownie do momentów dziejowych, w których Kościół lub państwo organizację swoją rozwija i umacnia, dążąc do tego, aby swoją sferę wpływów powiększyć i rozszerzyć. Nieuniknionem jest przytem, że na pewnych terenach działania — które w obu wypadkach ma za przedmiot stosunek ludzi do siebie i ich stosunek do władzy świeckiej czy duchownej — wpływy te spotykają się i krzyżują, jak np. gdy idzie chociażby o ustawodawstwo małżeńskie i o nauczanie w szkołach. Posługując się obficie przykładami, ilustrującami przebieg wydarzeń historycznych, dotarł prelegent aż do czasów najnowszych, do walk antykościelnych we Francji u końca wieku XIX i na początku XX, oraz do ostatecznej ugody między państwem włoskiem a Watykanem, którą przeprowadził Mussolini.

Jasny i przejrzyste ukształtowany wykład, w którym uwzględnił oczywiście prelegent stosunki polskie, został przez audytorjum przyjęty gorącymi oklaskami.

POLONICA FRANCUSKIE

„Żywe kamienie” po francusku wyszły w drugim wydaniu nakładem Nouvelle Revue Française. (Gallimard Paris). Przekład jest jak wiadomo pióra Pawła Cazin. Nadużywa się dzisiaj słowa „reprezentacyjny”, stosując je do wszystkiego: do gmachów, do koncertów i do krzeseł. „Żywe kamienie” są reprezentacją w istocie znaczeniu dla naszej kultury jako dzieła ogromnego lotu, którego monumentalność uwydatniła się cudzoziemcom w przekładzie Cazina z pewnością równie jasno jak nam w oryginale. Może nawet jeszcze jaśniej. Do stylizowanego słownictwa rytmu Berenta musi się czytelnik polski przyzwyczaić i rozsmakować w jednym i w drugim. Po francusku są „Żywe kamienie” przetransponowane na język „normalny” niestylizowany, i przez to asymiluje je czytelnik bez żadnych tarć ani oporów, chociaż monumentalność, ciosowość swoją zachowują w zupełności. Sam rdzeń myślowy wystarcza na to w zupełności, stylizacja okazuje się raczej ornamentem, niż formą nierozdzielnie związaną z głębią treści. Jakim jest Cazin, majstrzem obu języków, francuskiego i polskiego, wiadomo po „Pamiętnikach Paska”, po „Sobolu i Pannie” oraz po „Panu Podfilipskim”. Dodając „Żywe kamienie” potwierdził tylko swe dawne dyplomy. Może być dumny ze swego dzieła niemniej niż my jesteśmy dumni z tego że Berent ukazał czytającemu francuszczyznę światu naszą literaturę w tak potężnym formacie ducha i artystycznym. (rz)

MUZYKA

Konkurs skrzypcowo - śpiewacki. Z Wiednia donoszą nam: Na zapowiedziany na czerwiec konkurs międzynarodowy młodych, nieznanych jeszcze skrzypków i śpiewaków poci obojga zgłosiło się dotychczas około 600 zawodników, w tem także z Polski sporo osób, dalej z Francji, Czech, Niemiec, Jugosławii, Grecji, Estonii, Belgii, Anglii, nawet z Egiptu i Palestyny. Nagrody są spore, więc przy rozgrywkach nie zabraknie kandydatów. (wm)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Nowy rocznik „Grafiki” zaczął się właśnie z numerem pierwszym roku drugiego. Pismo, to, którego naczelnym redaktorem jest znany artysta - grafik Franciszek Siedlecki, wychodzi w Warszawie jako organ związku polskich artystów grafików i zrzeszenia kierowników zakładów graficznych. Wydawane na kredowym papierze, w objętości wielkiego zeszytu, reprezentuje polską sztukę graficzną na poziomie wielkich wydawnictw europejskich. W bieżącym numerze znajduje się ciekawy i obficie ilustrowany artykuł o polskim pieniądzu papierowym, mieszczący historię naszych banknotów od czasów Kościuszkę po dni dzisiejsze. Niemniej jest interesujący szkic informacyjny W. Sicińskiego o młodych grafikach ruskich we Lwowie, z wybornie odbitemi próbkami ich twórczości. P. Ludwik Tyrowicz zamieszcza artykuł fachowy o kwasorycie, Tadeusz Gronowski zajmuje się plakatami warszawskiego Związku słuchaczy architektury. Interesujące szczegóły o papierze używanym na banknoty znajdzie czytelnik w artykule o „papierze ochronnym”. Osobny podziw musi obudzić fakt, że w czasie kryzysu znajdują redaktorzy tyle energii, a wydawcy tyle ofiarności, aby prowadzić pismo na tak wysokim poziomie i w tak wytwornej formie. (rk)

MIASTO, W KTÓREM ISKRY TLIŁY NAJDŁUŻEJ

Lwów i idee powstańcze — W czasie wojny rosyjsko - tureckiej 1877-8 — Wacław Koszczyk — W dziesięć lat później — Weterani, bądźcie w pogotowiu — Od „Kółek” do „Przeglądu wszechpolskiego” — I do listopada 1918 r. — Płomień z iskier.

Do bogatego tomu „Studjów lwowskich” wydanego przez Tow. Miłośników Przeszłości Lwowa który znalazł już był ocenę w „Dziale kultury i sztuki” należy powrócić. Idzie nam o rolę Lwowa na tej przestrzeni czasu, którą niedawno — z bardzo kompetentnej strony — nazwano okresem „letargu bezpowstaniowego”. W „Studjach” umieszczona została m. in. praca dr. Zofji Krzemickiej pt. „Proces polityczny we Lwowie 30 stycznia 1878 r.”. Oskarżenia w tym procesie były to figury drugorzędne: uczeń szkoły realnej, czeladnik rzeźnicki itp. Przedmiotem oskarżenia był sprzeczny z ustawami austriackimi werbunek wojskowy do obcych formacji wojskowych. Otóż werbunek ten wiąże się z wypadkami wcześniejszemi o rok, względnie nawet o dwa, w szczególności z Konfederacją narodu polskiego zawiązaną w roku 1876 w przededniu wiszącej w powietrzu wojny rosyjsko-tureckiej.

Jednym z bohaterów tej konfederacji był późniejszy jej historjograf, Wacław Koszczyk „znany literat i publicysta we Lwowie, współpracownik „Dziennika Polskiego” poddany turecki, z zawodu inżynier budowy mostów, który na łamach pism lwowskich publikował korespondencje ze Wschodu i uchodził za znawcę kwestji wschodniej”. Ten to Koszczyk, wraz z Dionizym Węglowskim, pułkownikiem z roku 1863, prowadził werbunek do legjonu polskiego, który miał walczyć w Turcji — tak przynajmniej zarzucają mu w śledztwie, czego wraz z Węglowskim się wypiera.

Konfederacja nie zdołała doprowadzić do wybuchu zbrojnego. Nazwano ją ostatnio (ze strony Bobrzyńskiego) ostatnim przeblyskiem romantyzmu. Wszelako nie snującą się w latach 1876-7 da się śledzić i w latach następnych i w tym właśnie punkcie uwydatnia się rola Lwowa, który od momentu upadku powstania styczniowego zogniskował był u siebie poczynania niepodległościowe.

A mianowicie w latach 80-tych nadzieja na wojnę austriacko-rosyjską, zarysowującą się poprzednio już w latach 1876-7, potęguje się. Istotnie teraz szanse tej wojny stają się duże. Skrzyżowanie interesów austriacko-rosyjskich na Bałkanie i tendencja Rosji w kierunku opanowania Galicji Wschodniej każą austriackiemu sztabowi generalnemu bardzo poważnie myśleć o wojnie „prewencyjnej”, która ubiegłaby przygotowania rosyjskie. W tej sytuacji sztab ponownie zastanawia się nad zużyciem kwestji polskiej i wówczas ponownie wypływa postać znanego nam już Koszczyka.

Sporo materiału do tej jego działalności mieści się w listach jego kierowanych do Miłkowskiego, a przechowywanych w zbiorach rapperswillskich. Listy te pozwalają z jednej strony uzupełnić obraz działalności Koszczyka przez wykreślenie poza ramy lat 1876-7, opracowanych przez dr. Krzemicką, z drugiej za strony rzucają ostry promień światła na ciągle żywą we Lwowie tradycję powstańczą, pozostającą w silnej opozycji do rządzących stańczyków. Stańczycy bo są wszelkiej akcji powstańczej stanowczo przeciwni i w ten sposób jako cywilni władcy w Galicji różnią się od stanowiska władz wojskowych. Niechętni są też zrzeszaniu się powstańców. A właśnie pod hasłem zrzeszania się byłych uczestników walki z roku 1863 dokonuje się organizowanie imprezy powstańczej.

„Kółko” w skład którego poza Koszczycem wchodzi i radca magistratu Karol Widman, publikuje w roku 1887 „Odezwę do weteranów z walk o niepodległość narodową”, którą warto teraz ogłosić (obeiegała w odbitkach litografowanych):

Bracia koledzy

Mamy przed sobą wszelkie prawdopodobieństwo, że jesteśmy w przededniu starcia zbrojnego Austrii z Moskwą, a Polska w takim razie byłaby teatrem wojny. Czas wielki skupić się nam pod sztandar narodowy, nie tylko dla wyzyskania położenia politycznego, ale i dla obmyślenia środków, mogących zabezpieczyć na wypadek wojny schronienie i byt rodzinom, któ-

remi prawie każdy z nas jest dzisiaj obarczony.

Nie ludźmy się: Moskwa z nas nikogo nie będzie szczędziła, tem mniej nasze mienie. W interesie tej nieprzebieganej naszej przeciwniczki jak Wam wiadomo dobrze, leży zniszczenie tego wszystkiego, co staje na zawadzie jej planom zaborczym lub wywarcia na tych, co nie zwykli karku uginać przed przemocą zemsty najokrutniejszej.

Raz oddaliśmy życie nasze na usługi ojczyzny, nic nas już od tego ślubu uroczystego nie uwalnia. Honor i poczucie obowiązku każą nam stać do ostatniego tchu przy sztandarze, którymś tak wysoko dźwigali w chwilach walki o niepodległość ojczyzny. Przysięga wówczas przez nas wykonana wiąże nas i do dziś dnia, dając dostateczną skazówkę dalszego postępowania wobec nadchodzących wypadków politycznych. Nadeszła pora dla nas, starszych, dać przykład młodszemu pokoleniu: z poświęcenia, wytrwałości i odwagi żołnierskiej.

Nie jesteśmy wprawdzie w chwili natychmiastowego chwycenia za broń, lecz roztropność nakazuje nam zawczasu obmyślić środki i drogi porozumienia z tymi, którzy będą mieli z nami łączne interesa i aspiracje. Rozpocznijmy pracę pod dawnymi hasłami, pomnąc, że one nas kojarzyły serdecznie z ludem i pobratymcami, niosąc im równość, wolność i braterstwo: tu spoczywa zadatek powodzenia w razie orężnej walki. Zespolmy pojęcie ojczyzny z tradycją narodowości i potrzebami społecznymi, bierzmy przykład z ludów świeżo odzyskujących niepodległość i śmiało kroczmy ku wielkiemu celowi.

Boska opieka nad nami, skoro sami sobie pomagamy zechcemy.

Na razie wzywamy Was Bracia Koledzy, żebyście niezwłocznie przystępowali do formowania i podpisywania list czynnych, to jest chcących przyjąć udział zbrojny w wypadkach, weteranów o niepodległość narodową. Gdy się zbierze pięćdziesiąciu na listach podpisanych, wówczas zawiemy Was do wybrania komitetu, mającego za zadanie: dalsze prowadzenie list weteranów i ich rodzin skompromitowanych wobec Moskwy; gromadzenie środków wmaterialnych dla przyszłej formacji; czuwanie nad rozwojem wypadków europejskich i na widowni bojowej, ewentualnej, oraz zawiązania do czynu we właściwej chwili.

Dan stycznia 5 dnia 1887 roku.

Braterstwo i pozdrowienie!

z patriotycznego „Koła Weteranów z walk o niepodległość Polski”.

Na tem nie koniec. W styczniu roku następnego (1888) powstaje zgrupowany koło Koszczyka i Widmana „Związek Narodu Polskiego”, który też proklamuje długą odezwę.

Wspomnieliśmy, że Koszczyk i Widman tworzyli tylko jedno z „kółek” niepodległościowych pracujących na terenie Lwowa. Kółek takich było więcej, charakterystycznym bowiem wyrazem ówczesnego życia politycznego są owe drobne „kółka”. Kółko Koszczyka i Widmana i ich Związek Narodu Polskiego nie były też organizacją najpoważniejszą. Obaj bardzo zapalni, niewątpliwie szli przedewszystkiem na lep żądań sztabu generalnego i niedość zdawali sobie sprawy z obiektywnych warunków politycznych.

Toteż Koszczyka i Widmana pozostawiono na boku, gdy, znów we Lwowie, poczęto organizować szersze ciało polityczne z którego później wyrosła Liga Polska. Wprawdzie władze jej znalazły się wnet potem na emigracji, lecz gdy ster w zrzeszeniu wzięło od r. 1893 młode pokolenie warszawskie, wnet, bo już w roku 1895, znalazło swe schronienie — we Lwowie w którym narodził się „Przegląd Wszechpolski”. Wiadomo, że w latach dalszych uznał on taktykę powstańczą za błędną i do niepodległości postanowił iść drogami innemi. Ale — mówiąc o Lwowie — znów warto wspomnieć, że spadkobiercy tradycji powstańczej, którzy w roku 1914 utworzyli legjony, przystulek główny dla siebie znaleźli we Lwowie.

Tlejące iskry jasnym płomieniem wybuchły w listopadzie roku 1918.

Dr. M. Wojciechowska
Poznań.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Za zasiekami

Europa uległa paraliżowi finansowemu! Na 28 państw europejskich 18 zaprowadziło reglamentację dewizową, mającą na celu zabezpieczenie waluty krajowej przed niebezpieczeństwem dewaluacji. Walka poszczególnych państw o utrzymanie i ochronę swoich zapasów kruszczo-dewizowych jest wprost rozpaczliwa, gdyż — jak póżniej się przekonamy — mimo najdalej posuniętych wysiłków, proces ucieczki kapitałów z państw zagrożonych dewaluacją odbywa się bezustannie. To też fortyfikowanie granic państwowych trwa nadal: rosną mury celne i gęstwieją zasieki kolczaste reglamentacji dewizowej.

Tragizm sytuacji bywa czasami zastąpiony przez mimowolny komizm, znajdujący się w niektórych postanowieniach prawnych. Tak np. groteskowo działa definicja „zbytku”, zawarta w bułgarskich przepisach dewizowych. Mianowicie Bułgaria wydała listę towarów luksusowych, których import nie może liczyć na przydział dewiz. Długi szereg towarów „zbytkowych”, postawionych na indeksie, zaczyna się od kwiatów, cebulek kwiatów, biskwitów i mydła toaletowego, prowadzi poprzez zabawki i wózki dla dzieci i kończy się na aparatach radiowych i radjospirzędzie. Lista czeskosłowacka jest jeszcze dłuższa i obejmuje m. in. kawę, chleb świętojański, groch, cebulę i czosnek, woły, cielęta, owce i kozy, rakiety tenisowe, meble, turbiny parowe, zaś kończy się na rzeźbach („statuy, figury zwierzęce i reliefy”).

Ograniczenia dewizowe dają się we znaki nie tylko przemysłowi i handlowi, ale również i życiu artystycznemu. Tak więc, dla przykładu, wspomnieć należy, że jedno z rozporządzeń bułgarskich z października ub. roku odmawia importowi filmów prawa przydziału dewiz, przyczem również pozbawia tego prawa artystów zagranicznych, występujących gościnnie w Bułgarii. Widocznie chodzi tutaj o stworzenie swego rodzaju „autarchii artystycznej”, bowiem wypłaty dla artystów zagranicznych nie posiadają żadnego znaczenia dla bilansu płatniczego.

W rozumieniu władz, reglamentujących obrót dewizami, równie i podróżowanie zagranicę należy do kategorii zbytku. Tak więc na Węgrzech osobom udającym się zagranicę przydziela się walut obcych za... 50 pengoe (!), i to tylko za uprzednim okazaniem się paszportem i... biletem kolejowym.

Charakterystycznym jest przepis głoszący, że Narodowy Bank Bułgarii przydziela dewizy nie wcześniej, jak w 3 miesiące po nadejściu towaru. Jest to urzędowy zakaz płacenia gotówką! Otóż — jak już wspomnieliśmy — mimo wszystkich tych przepisów, niezmienne hamujących obrót towarowy i osobowy międzypaństwowy, zapasy kruszczo-dewizowe państw, posiadających reglamentację dewizową, topnieją jak śnieg wiosenny. Świadczą o tym następujące przykłady. Przeciwstawiamy sobie zapasy kruszczo-dewizowe, posiadane przez instytucje emisyjne (rubryka pierwsza) w dniu 31 XII 1931 r. i (rubryka druga) pod koniec marca r. b.:

Rzesza Niem. (miljn. mk.)	1.156	1.019
Austria (milj. szyl.)	292	243
Węgry (miljn. pengoe)	125	126
Czechosłowacja (miljn. kor.)	2.710	2.459
Rumunia (miljn. lei)	10.197	9.717
Jugosławia (miljn. dinar)	2.096	1.957

Jeśli widzimy, że rezerwy Banku Narodowego Węgierskiego nie zmniejszły się, to stało się to jedynie dzięki temu, że kraj ten już od paru miesięcy przestał dokonywać wypłat zagranicą. Poza tym zaś, obraz powyższy przypomina słowa Mac Donalda, który o państwach naddunajskich wyraził się, że są to garnce dziurawe: co się w nie należało, to wycieczy, mimo wysiłków zmieniających do załatania dziur. Również przypomina się oświadczenie min. Flandria, przepowiadające niechybne bankructwo państw naddunajskich. I nie tylko ich...

Krótkie informacje gospodarcze

Donoszą z Kowna, iż został podpisany nowy traktat handlowy między Litwą a Francją.

Donoszą z Aten, że rząd zamierza stworzyć monopol tytoniowy. Wszystkie fabryki papierosów mają być wykupione. Rząd spodziewa się, że dzięki wprowadzeniu monopolu dochody państwowe wzrosną o ca. 800 milj. drachm.

Import mięsny Wielkiej Brytanii

Angielski rynek mięsny i artykułów hodowlanych słuszenie uchodzi za najpojemniejszy rynek świata. Konsumpcja mięsa wszelkiego rodzaju w Anglii, a więc wołowiny, baraniny, wieprzowiny, drobiu, dziczyzny i t. p., jest tak wysoka, iż znacznie przewyższa podaż rodzimej produkcji, stwarzając tem samem stały i silny popyt na towar importowany. Ponieważ Polska od kilku lat znajduje się w szeregu najpoważniejszych eksporterów na rynek angielski, celem jest zdać sobie sprawę z rozmiarów pojemności rynku angielskiego w tym zakresie, tembardziej, że eksport nasz jest stosunkowo młody i dotychczas kształtuje się dość jednostronnie, koncentrując się głównie na produktach pochodnych trzody chlewnej.

Opierając się na ostatnich obliczeniach dotyczących wysokości konsumpcji w Zjednoczonym Królestwie musimy sięgnąć do roku 1925, jako do ostatniego oficjalnego źródła statystycznego. Ogólna ilość wieprzowiny, bekoni, szynki i smalcu, skonsumowana w Anglii, wynosiła wówczas 5 880 tys. cwt., przyczem cyfry dotyczące każdego z tych produktów, nie zostały wyszczególnione. Przeciętne ceny hurtowe notowane za te produkty w Zjednoczonym Królestwie w ciągu r. 1929, zestawione na podstawie danych miesięcznych w Birmingham, Leeds, Londynie i Manchesterze wynosiły dla wieprzowiny brytyjskiej 102,8 sh, dla wieprzowiny irlandzkiej 107,4 sh, za cwt. Bekon brytyjski Wiltshire płacono — 131 sh., irlandzki niewędzony — 122 sh., suszony lub wędzony — 135 sh. Za drugorzędny gatunek powyższych kategorii bekoni krajowych notowano około 6 proc. mniej. Szynkę brytyjską nabywano 180 sh., za cwt., irlandzką suszoną za 175 sh., za cwt. Przy porównywaniu tych cen z cenami przeciętnymi za analogiczne produkty importowane, należy pamiętać o tem, iż marża między ceną za towar krajowy a zagraniczny wynosiła w najbliższym wypadku około 5 proc. O rozmiarach importu bekoni świadczą fakt, że przeciętna ilość importowanego towaru w ciągu 5 lat, tj. 1924—1929 włącznie, wynosiła od 7 400 tys. cwt. do 8 800 tys. cwt. rocznie.

Import bekoni w r. 1929 przedstawiał się następująco w cwt.: Danja — 4 977 026, Rosja — 209 040, Polska — 305 453, Szwecja 379 866, Holandia — 901 480, St. Zjednoczone — 634 594, Irlandia — 497 139, Kanada — 198 491, inne kraje zagran. 175 005, inne kraje bryt. 27, razem 8 278 121.

Powyższe zestawienie wynika z ostatnich oficjalnych danych statystyki angielskiej. Kraj pochodzenia importu jest wskazywany według miejsca bezpośredniego nadania do Anglii. Wartość ogólnego importu bekoni z krajów zagranicznych wynosiła 39 9 milionów funtów w porównaniu do wartości importu z krajów brytyjskich wynoszącego 3,8 milionów funtów.

Import mrożonej wieprzowiny w ciągu pięciu lat 1924—1929 wynosił przeciętnie od 200—300 tys. cwt. rocznie. Wieprzowina świeża była importowana poprzednio w znacznych ilościach głównie z Holandji. Import ten jednak ustał w r. 1927, na skutek zarządzenia wydanego przez min. rolnictwa. W roku sprawozdawczym importowano z Chin wieprzowiny mrożonej — 5 811 cwt., ze Stanów Zjednoczonych — 47 366 cwt., z Argentyny — 69 697 cwt., z Nowej Zelandji — 169 480 cwt. Z Danji importowano również około 60 000 cwt. wieprzowiny mrożonej o przeciętnej wartości 23 sh. za cwt. Jak widać z powyższych cyfr, import świeżej i mrożonej wieprzowiny do Anglii stanowi bardzo poważną pozycję w całkowitym imporcie Anglii i warto się pokusić o uczestniczenie w nim.

Podobnie wysoka jest konsumpcja baraniny i jagniąt. Konsumpcja baraniny i jagniąt w zjednoczonym królestwie wynosi od 25 lbs. do 27 lbs. za osobę rocznie, przyczem baranina krajowa pokrywa od 52—53 proc. konsumpcji w ostatnich latach. Baranina i mięso z młodych jagniąt są importowane w stanie mrożonym, co nie wywiera tak dalece ujemnego wpływu na jakość mięsa, jak to ma miejsce przy imporcie wołowiny mrożonej. Wobec tego zarówno baranina jak i mięso jagnięce składa się z małych kawałków, można je zamrozić znacznie przedniej niż wołowinę — i w ten sposób uniknąć strat w związku z wilgocią w kłatkach mięsnych. Baranina jest głównie

importowana z Nowej Zelandji i Australji, ostatnio zaś import z Południowej Ameryki wzrastał niekiedy do 25 proc. całkowitego importu. W roku 1927 wyprodukowano w Anglii baraniny i jagnięciny w ilości 6,1 milionów cwt., przy ogólnej liczbie żywych baranów, wynoszącej 8,3 milionów cwt. Import według przewidywanych statystyk za rok 1930 przedstawiał się następująco: z Argentyny 1 452 tys. cwt., Nowej Zelandji — 3 253 tys. cwt., z Australji — 811 tys. cwt., z Urugwaju — 423 tys. cwt., z innych krajów — 407 tys. cwt. — łącznie 6 386 tys. cwt.

Eksport baraniny i jagnięciny z Polski dotychczas nie istnieje, choć pod tym względem istnieją duże widoki po przewyższeniu przeszkód natury handlowej i technicznej. Artykuł ten mógłby odgrywać bardzo poważną rolę w naszym eksporcie na rynek angielski.

Na specjalną uwagę zasługuje import żywego drobiu do Anglii. W roku 1929 importowano z Belgji 109 457 sztuk drobiu żywego, z Irlandji — 1 072 820 sztuk drobiu oraz innych krajów zagranicznych zaledwie 21 596 sztuk. Zaznaczyć należy, iż obecnie stosunek ten uległ zmianie, gdyż poważnym importem drobiu na rynek angielski stały się Węgry, Rosja Sowiecka i w bardzo drobnym zakresie — Polska. Drobiu bitego sprowadzono z Rosji w roku sprawozdawczym — 121 850 cwt., z Francji — 65 154 cwt., i z Irlandji — 126 882 cwt., z innych krajów zagranicznych, a w tem i z Polski — 237 960 cwt., oraz z innych

krajów brytyjskich łącznie — 2 328 cwt. Stosunkowo najlepsze ceny za cwt. osiągał drób z krajów brytyjskich oraz drób francuski. Najniższe ceny płacono za drób bity pochodzenia sowieckiego. O rozmiarach produkcji krajowej drobiu w Anglii świadczy stan żywego drobiu w roku 1929 z pominięciem Szkocji i Irlandji. Obliczając, iż stan kurcząt wynosił ok. 43 milionów sztuk, kaczek 2,2 milionów sztuk, gęsi — 0,6 milionów sztuk, indyków — 0,7 milionów sztuk.

Anglia importuje również dość znaczne ilości dziczyzny żywej i bitej. Dzikie dziczyzny żywej importowano w r. 1929 z Egiptu — 183 tys. szt., ze wszystkich zaś pozostałych krajów łącznie z krajami brytyjskimi — 6 023 szt. Natomiast importowano dość duże ilości dziczyzny bitej, w czem na pierwszym miejscu należy postawić Rosję, której import wynosił — 12 031 cwt., wartości — 50 146 £. Z innych krajów zagranicznych sprowadzono łącznie 3 895 cwt., z Irlandji — 822 cwt., z innych krajów brytyjskich — 3 047 cwt.

Jak wynika z powyższych cyfr, eksport polski do Anglii w takich działach, jak mięso mrożone, baranina i jagnięcina, drób bity, dziczyzna itp., prawie że wogóle nie istnieje, mimo, że rynek angielski przedstawia poważne widoki, jako odbiorca. Moment obecny, następujący specjalnie duże trudności w lokowaniu polskich artykułów hodowlanych zagranicą — silną rzeczą nakazuje zwrócić baczniejszą uwagę na rynek angielski, który przy pewnej pracy i wysiłku handlowym może stać się bardzo poważnym importem polskiego mięsa i produktów mięsnych.

T. N.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Ceny świadectw przemysłowych.** N. T. A. wydał zgodnie z stanowiskiem władz skarbowych następujące orzeczenie: „Kwoty, wpłacane przez podatnika za niewłaściwe wykupienie świadectwa przemysłowego wyższej kategorii nie podlegają zwrotowi. Płatnik ponosi zatem całkowitą odpowiedzialność za nadpłaty z tytułu wykupu świadectwa przemysłowego w wyższej kategorii, niż to jest konieczne w myśl postanowień ustawy o podatku przemysłowym.” (Orzeczenie z dnia 11. 5. 31. L. rej. 5249/29). (I)

Z KRAJU

(k) **Zjazd samorządów gospodarczych.** Dnia 26 kwietnia odbędzie się zjazd samorządów gospodarczych Rzeczypospolitej Polskiej. W zjeździe wezmą udział delegaci wszystkich Izb, a mianowicie: przemysłowo-handlowych, rolniczych i rzemieślniczych. Będzie to pierwszy w Polsce zjazd przedstawicieli ze wszystkich dziedzin życia gospodarczego, a więc handlu, przemysłu, rolnictwa i rzemiosła.

(k) **Utworzenie Związku przetwórców przedzby bawełnianej w Polsce.** Akcja istniejącego od dłuższego czasu Zrzeszenia producentów przedzby bawełnianej, do którego należą 28 przedsiębiorstw, regulująca rynek w drodze ustalenia wysokości produkcji i wpływająca tem samem na poziom cen w kierunku zwykłemu, wywołała wielkie niezadowolenie konsumentów przedzby t. j. tkalni, wyrabiających tkaniny, i przemysłu dzianego. Ostatnio utworzyły organizację, grupując średni i drobny przemysł włókienniczy, oraz poszczególne przedsiębiorstwa przemysłu dzianego i półoczniczego. Związek przetwórców przedzby bawełnianej. Związek ma na celu zapewnienie przedsiębiorstwom, przetwarzającym przedzby, możliwości zaopatrywania się w odpowiedni pod względem gatunku i ceny półfabrykat przedzblanicy w dostatecznej ilości i na warunkach, dających rękojmię normalnej produkcji. (I)

(k) **Eksport lnu.** W styczniu i lutym b. r. wywieziono według danych Izby P. H. w Wilnie z okręgu wileńskiego okragło 1 000 000 kg lnu, co stanowi większą część produkcji polskiej. Eksport kierował się do Niemiec, Francji, Czechosłowacji i do Anglii. Większe ożywienie eksportowe panowało w lutym. (I)

Z ZAGRANICY

(z) **Zorganizowany zakup sowieckiego drzewa w Anglii.** Poważny wpływ na kształtowanie rynku angielskiego w kierunku dodatnim wywrze niewątpliwie zawarte niedawno temu porozumienie ze Sowiecami na rok 1932 w sprawie zakupu drzewa produkcji sowieckiej, które zmieniło zeszłoroczne porozumienie. Nowa umowa wciąga do organizacji zakupu wszystkich angielskich firm, kupujących drewno sowieckie. Nowopowstająca organizacja w formie spółki akcyjnej — zakupuje od Sowieców na cały rok 1932 — 450 000 standardów materiałów tartych miękkich po cenie 10,10—11 za standard cił wschodnie wybrzeże Anglii. Umowa z Sowiecami przewiduje zmianę ustalonej ceny na wy-

padek dumpingowania rynku angielskiego przez inne kraje importujące. Z drugiej strony każdy z udziałowców Spółki, zobowiązuje się nie sprzedawać po cenie tańszej, niż cena kupna plus normalny zarobek. Zabezpieczenie rynku angielskiego przed niepożądaną obniżką cen drzewa ma również poważne znaczenie dla eksportu polskiego drzewa. (I)

Z RYNKÓW NABIAŁU

Ubiegły tydzień sprawozdawczy od 8—14 kwietnia minął na rynku krajowym spokojnie i bez znaczniejszych zmian. Warszawa notowała w hurcie w dalszym ciągu zł 3,40 za kg, zarówno jak i Łódź. Zainteresowanie dla masła z województw zachodnich istniało jednakowoż dla tych rynków tylko przy cenie zł 2,80—2,90 za kg, franko stacja załadowcza. W Poznaniu skutkiem niekorzystnie kształtującego się handlu detalicznego i znacznej podaży obniżono ceny detaliczne w uzależnieniu od gatunku o 40 groszy na zł 3,60—3,00 za kg.

Skutkiem zmniejszonego zapotrzebowania w kraju i w konsekwencji obniżenia cen do poziomu eksportowego, nie już nie stało na przeszkodzie do ponownego nawiązania stosunków handlowych z zagranicą. Jakkolwiek rynek niemiecki przy notowaniu mk. 113 per 50 kg franko stacja odbiorcza za I gat., mk. 106 per 50 kg — za II gat., mk. 96 per 50 kg — za III gat. przy bardzo względnie spokojnej tendencji nie przedstawia jeszcze rynku zbytu, to jednak istniało z innych stron zainteresowanie dla masła w lepszym gatunku. Ceny sprzedaży wahają się około zł 2,90 za kg.

Rynek angielski bez znaczniejszych zmian. Masło duńskie mogło jednak uzyskać cokolwiek wyższe ceny, skutkiem czego podwyższono kopenhaskie notowanie rozliczeniowe o 6 koron na 170 koron za 100 kg.

Giełdy zbożowo-towarowe

Warszawa 15. 4. Żyto 27,50 — 28, pszenica jednolita 30 — 30,50, zbierana 29,50 do 30, mąka pszenna luksusowa 49 — 54, mąka 0000 44 — 49, żytnia pyłkowa 34 — 45. Owies i jęczmień siewny ponad notowania. Podaż zbóż chlebowych mała, tendencja ogólna stała.

Kraków 15. 4. Pszenica dw. czerwona 31,30 — 32, pszenica biała 31,25 — 31,50, targowa stand. 30,75 — 31,25, żyto dworskie stand. 28,75 — 29,90, targowe stand. 28,50 do 28,75, mąka żytnia okr. pozn. 65 proc. 44,50 — 45,50, otręby żytnie 17, pszenne 17. Tendencja nieco mocniejsza dla zbóż chlebowych, dowozy małe.

Łódź 15. 4. Żyto małopolskie jednolite loco Podwołoczyska 25 — 25,25, żyto małopolskie zbiorowe 24,25 — 24,50, otręby pszenne 13,25 — 13,50, mąka luksusowa 49,50 — 50,50, mąka pszenna 45,50 — 46,50, mąka żytnia 42 — 43, inne kursy niezmiennione.

Bekony. Na londyńskim rynku bekoni w dniu 15. 4. oficjalnie notowano w granicach za cwt w sh: duńskie 45 — 56; holenderskie 40 — 49; polskie 38 — 44; ubój bekonu duńskiego wynosił 145 000, polskiego 20 000. Ceny nie uległy żadnej zmianie od dwóch tygodni.

Gdy pękają szwy ziemi...

Strasza katastrofa wybuchów wulkanicznych w krajach Ameryki Południowej — zwróciła znowu uwagę całego świata, na ten

groźny żywioł,

dający znać o sobie raz po raz w rozmaitych kątach świata.

Z pośród 8 wulkanów, które wyrzucają obecnie rozpaloną lawę i chmury popiołu — 4 uważano już za zupełnie wygasłe.

Geologowie wyróżniają

trzy typy wulkanów,

zależnie od ich czynności wybuchowej i materiału, który wyrzucają.

Najpospolitszy jest

typ Wezuwiusza.

Wybuch jego poprzedza trzęsienie ziemi, wulkan zaczyna silniej dymić, a z krateru wydobywają się gazy, zawierające kwas solny, siarkowodor, chlor, dwutlenek siarki, dwutlenek węgla, wodór, chlorki ziem alkalicznych itp. Następnie pęka dno krateru, wydobywa się słup pary, dymu i popiołu w kształcie spirei. Popiół zmieszany z wodą opadając tworzy błotnisty namul, który zalewa całe osady i miasta, tak jak to się zdarzyło w 79 r., wtedy wybuch Wezuwiusza zasypał Pompeję i Herkulanum.

Inny typ stanowią

wulkany eksplozywne

jak np. Rollata na wyspie Krakatau i Mont Pele na wyspie Martinice. Wulkany te wyrzucają niewiele lawy i popiołu, lecz zato olbrzymią ilość gazów, które rozpylają materjał skalny i wypychają go z szalona siłą w górę. Gazy te przebiegają przez skałę kanały rozrzucone u szczytu w kształcie lejów. W wygasłych tego rodzaju wulkanach w Afryce Południowej znajdują się diamenty.

Trzeci typ stanowią wulkany, tworzące nie stożki, lecz jakby

plaskowizę z olbrzymimi kraterami

wypełnionymi rzadką lawą. Do tej grupy należą wulkany Hawajskie, wulkan Stromboli na wyspach Liparyjskich oraz wulkany w Kordyljerach i Andach.

W dawnych epokach geologicznych czynność wulkanów była intensywniejsza niż dzisiaj. Ślady starych, wygasłych wulkanów spotyka się w postaci skał wulkanicznych i resztek stożków i kraterów.

W Europie

wygasłe wulkany

Istnieją we Francji (wyspa Auvergne), we Włoszech pod Neapolem, w Grecji — na Wyspach Egejskich, w Niemczech — góra Eifel,

w Polsce

góra Wzlar i Bryjarka, w Pieninach oraz góra św. Anny na Górnym Śląsku.

Jak się zdaje, katastrofa wulkaniczna, która nawiedziła Południową Amerykę, należy do największych tego rodzaju katastrof w historii, przynajmniej co do przesilenia.

Lotny popiół,

który zasypał miasta amerykańskie, jest równie groźnym albo i groźniejszym, niż lawa. Świadczą o tem liczne wypadki w

przeszłości, od losu Pompei, zasypanej przez popiół z Wezuwiusza począwszy.

Także największe katastrofy wulkaniczne w naszych czasach spowodowane były przez popiół. Pierwszeństwo wśród nich przyszuje się np. wybuchowi wulkanu Mont Pele

na wyspie Martinice,

który w roku 1902, w sam dzień Wniebowstąpienia Pańskiego zniszczył miasto Sainte - Pierre.

Była to katastrofa o wiele większa, niż zeszłoroczne strasne zniszczenie amerykańskiego miasta Managui, stolicy środkowo - amerykańskiej republiki Nicaragua, większa, niż wybuch wulkanu w Krakatau, który pograżył w Oceanie całą wyspę ze wszytkiem, co się na niej znajdowało.

Z katastrofy miasta Saint - Pierre

na Martinice ocalało tylko dwóch ludzi, z ogólnej liczby 28 tysięcy mieszkańców. Był to mianowicie, znajdujący się podówczas w więzieniu murzyn Luis Ziparis i pewien szwec, nazwiskiem Compere.

W samo południe z wnętrza wulkanu odezwały się

straszne huki

i z krateru podniosła się olbrzymia chmura, rozświetlana olbrzymimi błyskawicami.

Chmura ta z błyskawiczną szybkością zwała się na ziemię, pokryła całe miasto rozpalonym popiołem i zatrzymała się w pobliżu położonej na południe miejscowości Le Carbet.

Od wulkanu do miasta Saint - Pierre chmura przebyła przestrzeń w czasie krótszym, niż jednej minuty z szybkością, przeszło 150 metrów na sekundę.

Temperatura popiołu

w chwili, kiedy się zwała na miasto, wedle obliczeń uczonych wulkanologów, wynosiła przeszło 1500 stopni Celsjusza.

Co jest przyczyną wybuchów

wulkanicznych, nauka jeszcze definitywnie nie odpowiedziała.

Istnieją dwie teorie: Jedna dawniejsza, która twierdzi, że

wnętrze ziemi jest płynne i rozpalone

i że gazy tej płynnej masy, od czasu do czasu, nabierają takiej prężności, że wyrzucają popiół i rozpaloną lawę na zewnątrz. Według drugiej teorii, wskutek olbrzymiego ciśnienia

wnętrze ziemi jest twarde jak diament,

co ma potęgować szybkość przenoszenia się fal gólowych przez środek kuli ziemskiej. Pomimo to

w środku ziemi panuje niesłychanie wysoka temperatura,

a jeżeli wskutek jakiegoś przesunięcia się warstw wspomniany nacisk gdzieś się zmniejszy, owa twarda masa nagle zamienia się na płyn ognisty i wybuch. A o to przesunięcie nie trudno, bo wulkany znajdują się przeważnie w górskich okolicach

na t. zw. „szwach ziemi“

t. j. w miejscach gdzie skorupa ziemska jest najsłabsza i najbardziej narażona na przesunięcia.

Trzej „żołnierze wybuchowi“

Bohaterski epizod z wojny chińsko-japońskiej.

Znane są powszechnie waleczność, ofiarność i patriotyzm Japończyków. Obecna wojna na Dalekim Wschodzie dostarczyła kilku nowych świadectw tych zalet żołnierza japońskiego, jak to widać z wypadku następującego:

Japońskie oddziały wojskowe musiały rozpocząć o świcie 22 lutego br. akcję celem zajęcia ważnej chińskiej pozycji strategicznej; kompania saperów otrzymała jeszcze wieczora poprzedniego rozkaz zniszczenia drutu kolczastego, broniącego tej pozycji, a to celem ułatwienia piechocie ataku. Po otrzymaniu rozkazu, kapitan saperów wydał odpowiednie rozkazy swym podwładnym, a następnie, zebrałszy całą kompanię, wypil na pożegnanie żołnierzy winą; żołnierze oświadczyli, że są gotowi umrzeć, bo każdy z nich wiedział dobrze, że niebezpieczne zadanie może być spełnione jedynie drogą złożenia ofiary ze swego życia. To też żołnierze poczynili przygotowania do śmierci, uporządkowali swoje rzeczy i napisali listy pożegnalne do swych krewnych.

Chińskie druty kolczaste, szerokie na 10 metrów, były broniące głębokimi rowami, oraz nieustającym ogniem ciężkich armat.

Nazajutrz o świcie pierwszy oddział kompanii posunął się naprzód, nie zważając na krzyżowy ogień Chińczyków; złożył pod druty bomby, które wybuchły. Drugi oddział również posunął się dość daleko naprzód, pod ochroną sztucznego dymu; jednak dym rozwiał się i żołnierze stali się widoczni i polegali od ognia nieprzyjaciela. Tymczasem chwila zamierzonego ataku piechoty japońskiej zbliżała się; zatem nie wolno było zwlekać z otwarciem drugiego przejścia zapomocą tych samych środków, jakich użyto w pierwszym wypadku. Wtedy trzej żołnierze, których nazwiska zostały już przekazane przyszłym pokoleniom, mianowicie Takedzi Jenoszita, Dzo Kitagawa i Inosuke Sakue, widząc, że niema ani minuty do stracenia i korzystając z porannej mgły, przywiązali

do swych własnych ciał materiały wybuchowe, zapalili je, i stając się w ten sposób narzędziami niszczącymi, szybko pobiegli w kierunku pozycji chińskich i rzucili się pod drut kolczasty.

Z ciał ich nie pozostało ani śladu. Natomiast przedsięwzięcie udało się najzupełniej i drugi wyłom został dokonany, przez który przebiegła piechota japońska i zdobyła pozycję chińską. Wypadek zdecydował o ostatecznym zwycięstwie wojsk japońskich.

Wiedząc o niezwykłym czynie bohaterów trzech saperów obiegła Japonię, jak duża i szeroka, wywołując w całym kraju niezwykłe podniecenie ducha. Trzech żołnierzy stało się w oczach tej starej rasy wojowniczej wcieleniem waleczności tradycyjnej samurajów. Dorosli i dzieci, bogaci i biedni, złożyli ofiary i zebrali znaczną sumę pieniędzy, przeznaczonych z jednej strony na wsparcie dla rodzin poległych, a z drugiej, na wzniesienie świątyni na pamiątkę waleczności „Trzech żołnierzy wybuchowych“. Już lud japoński śpiewa pieśń narodową, ułożoną przez jednego z największych poetów japońskich pt. „Trzej bohaterowie wybuchowi“.

(Orient).

Pierwszy dzień wiosny

Kiedy właściwie jest pierwszy dzień wiosny? Nie kalendarzowej, ale tej prawdziwej, kiedy naprawdę czujemy, że zima się skończyła?

Nie wszyscy odczuwają to jednakowo. Ktorego dnia służąca Kasia oznajmiła:

— Dziś już zieleniarka przyniosła nam szczypiorku i szczawiu. Wiadomo, wiosna.

Oto wiosna ludzi miejskich. Na wsi wiosna mierz się przylotem boćki, skowronków, pierwszymi pędami bazi. Dla zamkniętych w czterech ścianach mieszcuchów pozostało to niejako wspomnieniem z książki z wierszykami, czytane w latach dziecińczych. Gdzie tam marzyć o takich rzeczach? Tylko słońce, dla wszystkich jednakowo łaskawe, ogrzewa pierwszymi promieniami i tych ze wsi i tych z miasta. Futra ciążą na ramionach, kapelusze, noszone przez całą zimę wy-

25 lat w znojnej służbie strażackiej

W dniu dzisiejszym obchodzą 25-lecie pracy zawodowej w służbie strażackiej naczelnik miejskiej straży pożarnej p. Jan Kiedacz (po lewej) i sierżant ognio-

wy p. Józef Karge. Jubilatów „Szczęść Boże“ w dalszej pracy.

dają się dziwnie zrudziały. I zaraz refleksje:

— Psiakrew! Znowy trzeba myśleć o płaszczu wiosennym...

Bo ludzie z miasta pory roku mierzą — ubraniem. Zawsze się śpieszą i nie mają czasu na obserwowanie natury. I dlatego długi czas nie wierzą poprostu w istnienie wiosny. Tak trudno wyobrazić sobie, że zima musi się skończyć. I raptem, nagle i zawsze niespodziewanie, zjawi się dzień, w którym wiosna stanie się faktem dokonanym.

Słońce odgrzało trochę poezji w sercu ojca rodziny. Przynosi na obiad do domu żonie bukietek pierwiosnków.

— Dziś to już prawdziwa wiosna! — mówi.

— To mi nowina! Już dwa miesiące temu Słomkowski chodził w słomkowym kapeluszu. To tylko ja chodzę zawsze, jak niedzarka.

— Kobioto! Przecie dwa miesiące temu był luty!

— Tak, ale dla szanującej się kobiety już była wiosna. Za parę tygodni już nikt wiosennego kapelusza nie włoży, bo zacznie się lato. A wtedy trzeba będzie nosić filce, żeby wyprzeżyć jesień.

Pierwszoklasista Staś majstruje coś przy rakiecie i oznajmia, że widział już dziś lodziarza na ulicy. Decyzją rodzinną zostają otwarte drzwi na balkon „opatrzone“ na zimę. I widzi się wtedy, że wszyscy w podwórzu zrobili to samo. I odrazu do mieszkania wlewa się wzmrożona gama dźwięków: i radio od sąsiadów, i dyskusja stróża z kucharką z czwartego, i przeciągłe okrzyki: „powróć, powróć!“ Ale wszystko to ciesz, bo jest wiosna.

I znowu nikt nie chce wierzyć, że jutro może być zimno, a nawet śnieg. Tak, jak całą zimę nie wierzyło się, że może być gorąco.

Odrazu na ulicach roi się pełno dzieci. I te zeszłoroczne, i zupełnie nowa edycja na wózkach, taka co po raz pierwszy wyjechała na świat boży. W ogrodach, na ławkach — aby na słończku.

I parki, parczki wszędzie — w alejach uprzywilejowanych dzielnic, i na peryferiach. W dzień świąteczny niema mowy o zdobyciu miejsca na ławce. Budzą się serca tych, dla których wiosna jest pierwszą wiosną ich uczucia i tych, dla których jest tylko wspomnieniem. Są jednak i zadowolili materjałami.

— Dobrze, że ta wiosna już przyszła. Niedługo maj...

— Tak, to taki poetyczny miesiąc.

— Nie to, ale ciągnięcie dolarówki. Jedyna nadzieja!

Ha, cóż robić! Wiosna 1932 r. nie może żyć tylko poezją.

H. Nał.

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

Zjazd młodzieży katolickiej Wileńszczyzny

10 kwietnia b. r. odbył się w Wilnie doroczny zjazd delegatów S. M. P. męskich okręgu wileńskiego. Przybyło 136 delegatów, reprezentujących ogół młodzieży męskiej, zrzeszonej w Stowarzyszeniach M. P.

Za zasługi dla Kościoła

(KAP) Z okazji srebrnego jubileuszu małżeńskiego hr. Józefostwa Tyszkiewiczów, Ojciec Św. nadał order „Pro Ecclesia et Pontifice“ p. Irenie Tyszkiewiczowej za zasługi położone dla Kościoła. Odnaki orderu wręczył hr. Tyszkiewiczowej JE. Nuncjusz Apostolski ks. arcybiskup Maraggi.

Uroczystości w Kalwarii Paclawskiej

(KAP) Dnia 15 sierpnia b. r. przypada pięćdziesiąta rocznica koronacji Cudownego Obrazu Matki Boskiej w kościele OO. Franciszkanów w Kalwarii Paclawskiej pod Przemysłem, dokonanej przez ś. p. biskupa Łukasza Soleckiego, ordynariusza przemyskiego, dnia 15 sierpnia 1882 r. z

okazji tej odbędą się w Kalwarii Paclawskiej pięciodniowe nabożeństwa z udziałem JE. ks. biskupa przemyskiego, dr. Anatola Nowaka, oraz JE. ks. biskupa-suffragana, dr. Franciszka Bardy.

Kącik kosmetyczny

P. Lili. Zgodnie z życzeniem listownem Szan. Pani, przesłanem bezpośrednio do zakładu mojego w Poznaniu, odpowiadam na tem miejscu na Jej pytanie. Leczenie piegów nie należy do rzeczy łatwych, zmiany bowiem barwiczne jakie występują na skórze polegają na obecności nadmiaru pigmentu (barwika) w dolnych komórkach naskórka i skóry. Często pigmentów jest tak dużo, że trzeba długiego leczenia złuszczonego naskórka, aby otrzynąć efekt dodatni. Efekt ten, zresztą, może nie być trwały i piegi często powracają, dlatego też osoby, posiadające piegi, czy też skłonność do nich, winny zawsze stosować pewne środki zapobiegawcze. Zalecam zwykle moim klientkom w pierwszym rzędzie ochronę przed promieniami słonecznymi, a więc noszenie kapeluszy, o dużych rondach podbitych od spodu kolorem czerwonym lub żółtym (w tym roku kolory te są bardzo modne), używanie w tym samym kolorze parasolek, mycie twarzy w wodzie przegotowanej z boraksem (1 łyżeczka od herbaty na dwa litry wody); smarowanie piegów sokiem z cytryny, woda utleniona 3 do 5 proc. stosowana miejscowo, daje dobre wyniki. Poza tem używanie odpowiedniego kremu. Zwracam jednak uwagę pani, że należy zaczynać od kremów słabszych i stopniowo skórę przyzwyczajać, żeby nie wywołać zbyt silnego podrażnienia naskórka, z natury rzeczy bowiem wszelkie środki pigmowe muszą być złuszczone. Trzeba by twarz pani poddać oględzinom specjalistki, żeby zbadać stan wrażliwości skóry i odpowiedni środek dopiero wtedy zaaplikować.

P. Antoninie W. Niestety żaden środek na zapobieganie siwizni do tej pory nie został wynaleziony. Pozostaje tylko ufarbowanie włosów. Osobiście stosuję moim klientkom hennę, jest to barwik roślinny jeden z najniezwyklejszych. Naturalnie, że zarówno henna, jak i inne farby mogą być stosowane tylko przez doświadczonych ręce. Technika farbowania jest trudna i wątpliwe, czy pani sama potrafi to zrobić. Oszczędność w tym kierunku daje zwykle opłakane rezultaty.

Blondynce. Można rozjaśnić o jeden, dwa tony, zbyt silne rozjaśnianie włosów jest dla nich szkodliwe. Ze względów zaś estetycznych daje czasem odwrotny całkowity efekt, mianowicie tony żółto-słomianego koloru. Najmłodniejszym jest teraz kolor „platine“, bardzo tę modę lansuje Paryż. Jestem zwolenniczką naturalnego koloru włosów, i bardzo rzadko od tej zasady odstępuję.

Oleśce. Nie zwlekając, powinna się pani udać do dentysty, takie stałe puchnięcie twarzy wskazuje na jakieś zmiany w zębach, co może pociągnąć nawet bardzo groźne następstwa. Czasem zab zupełnie nie boli a nad korzeniem w głębi formuje się wrzodzik, powoduje to często zakażenie całego organizmu. Konieczna konsultacja u dentysty.

Jasnobrowej Wandzie. Owszem, nawet bardzo zyska na przyćmieniu brwi i rzęs wyraz oczu, szczególnie rzęsy dodadzą im czaru i wymowy. Tylko u dobrej specjalistki i roślinnym pewnym barwikiem; kwestja oszczędności paru złotych, gdy chodzi o oczy, nie może być brana poważnie w rachubę. Cóż bowiem droższego nad wzrok? Barwik, o który pani pyta zupełnie nieszkodliwy, wodą się nie zmywa, ani mydłem, wystarczy na cztery do sześciu tygodni, zależnie od stanu owłosienia.

Magdalena Poznańska

Dlaczego Seminarjum Zagraniczne?

Referat ks. prof. Posadzego

We wtorek, dnia 19 kwietnia r. b. o godzinie 8 wieczorem odbędzie się na sali Domu św. Wojciecha — Aleje Marcinkowskiego 22 I p. r. roczne plenarne zebranie Wydziału Miejskiego „Opieki Polskiej nad Rodakami na Obczyźnie” z referatem ks. prof. Posadzego p. t. „Dlaczego Seminarjum Zagraniczne?”

Na porządku obrad oprócz referatu i komunikatu zarządu wybór przewodniczącego Wydziału Miejskiego, oraz delegatów na walny zjazd okręgu zachodniego „Opieki”, odbyć się mający dnia 26 kwietnia r. b.

Ze względu na nader ciekawy wykład ks. prof. Posadzego oraz ważne sprawy zarządu prosimy członków i sympatyków o jak najliczniejszy udział w zebraniu.

Jutro koncert

na rzecz Koła Przyj. Harcerzy

Przypominamy, że jutro, w niedzielę dnia 17 bm. o godzinie 8 wieczór, odbędzie się w Domu Ewangelickim koncert, urządzony staraniem Koła Przyjaciół Harcerzy przy 18 drużynie harc. im. K. Marcinkowskiego. Współudział biorą panie: prof. Zabska, Kędziorówna i Tomkiewiczówna oraz p. St. Roy, artysta opery. Solo fortepianowe i akompaniament p. Ed. Rydzewski. Program koncertu bogaty i piękny. Dochód na obóz letni drużyny.

Cykl wykładów publicznych

pod protektorem J. Em. Kardynała Prymasa

Związek Absolwentów Kat. Szkoły Społecznej w Poznaniu urządza pod protektorem J. Em. ks. kardynała Prymasa Hłonda cykl wykładów publicznych.

Czwartek, 21 kwietnia, prof. dr. A. Zółtowski: „Kryzys cywilizacji współczesnej”.

Sobota, 23 kwietnia, prof. dr. A. Wrzosek: „Poganimizm we współczesnej cywilizacji europejskiej”.

Wtorek, 26 kwietnia, prof. dr. L. Dobrzyńska-Rybińska: „Elita i masa”.

Środa, 4 maja, prof. J. Stein: „Jak katolicy francuscy bronią katolickiej szkoły”.

Piątek, 6 maja, dr. B. Stelmachowska: „Katolicyzm w życiu umysłowym”.

Wykłady odbywać się będą w Uniwersytecie Poznańskim, w sali 17 Collegium Minus o godz. 20. Bilety wstępu 50 gr. — studenckie 20 gr.

Stow. Młodych Polek w Strzałkowie

W niedzielę, 10 kwietnia odbyło się pod przewodnictwem ks. prob. Marusarza zebranie organizacyjne w sali p. Barralla. Na wstępie powitał ks. prob. w serdecznych słowach panie i dziewczęta przybyłe na zebranie. Po wygłoszeniu referatu organizacyjnego, i wyrażeniu przez zebranych jednomyślnie zgody na utworzenie Stowarzyszenia Młodych Polek, przystąpiono do wyboru Zarządu, który ukonstytuował się następująco:

Patron: ks. prob. Marusarz, prezeska p. Joanna Jęsiakówna, sekretarka p. Wanda Stawniakówna, skarbniczka p. Gertruda Staszakówna, bibliotekarka p. Zofia Walczakówna, naczelniczka p. Seweryna Stawniakówna. Po wyborze pań do komisji rewizyjnej oraz do Patronatu, zakończono obrady. Nowej placówce narodowej: „Szczęść Boże!”

SPORT

Ciężka atletyka

Zawody zapasnicze o puchar prezesa okręgu p. Przybylskiego, odbędą się dziś i jutro w sali K. S. „H. Cegielski” Górna Wila 180 (przystanek tramwajowy linii nr. 4). Drużyny wystąpią w najsilniejszych składach, należy się spodziewać zatem ciekawych walk.

Hippika

Najwybitniejsi nasi jeźdźcy w Gnieźnie. Już tylko tydzień dzieli nas od konkursów hippicznych, które odbywają się co rok na św. Wojciecha. Na tegorocznych konkursach zapowiedzieli swój udział: rtm. Staronawski, m. Antoniewicz, m. Trenkwald, por. Kulesza (wszyscy z Centrum Wyszkołonia, Kawalerji z Grudziądza), kpt. Sałęga,

Zawody o mistrzostwo Maraton - Posnania

odbędą się w niedzielę, 17 b. m. o godz. 14 na Stadjonie Miejskim.

Ceny miejsc: Kryta trybuna 1,— zł, stojące 50 groszy.

por. Biliński i por. Ruciński (z Centr. Wyszkołonia Art. Toruń). Ciekawą będzie rywalizacja o nagrodę zespołową miasta i pow. gnieźnieńskiego, która dotąd dwukrotnie zdobyta została przez C. W. A. Toruń. Oprócz obrońców walczyć o nią będą zespoły C. W. K. z Grudziądza, Wlkp. Kl. Jazdy Konnej, Leszcz. Kl. Jaz. Kon., Śląskiego Kl. Jaz. Kon. oraz reprezentacje 17 p. ul., 16 p. ul. i pułków artylerji. Ilość zgłoszonych koni przekracza zeszłoroczne zapisy. Program przewiduje codziennie jeden konkurs dla cywilnych i dwa mieszane (br)

O puchar Davisa

Finlandja zrezygnowała z tegorocznych rozgrywek, wobec czego Węgry wchodzi w o. o. do drugiego koła.

Nową gwiazdą tenisa angielskiego jest David, który w rozgrywkach eliminacyjnych, celem ustalenia reprezentacji do walki o puchar Davisa pokonał dosyć łatwo Oliffa, a z Perryem uzyskał wynik 6:3, 1:6, 4:4 poczem mecz przerwano z powodu deszczu.

Pięściarstwo

W ramach zawodów „Pol. Kl. Sp.” i „Warta” odbędą się ponadto trzy spotkania nadprogramowe. W piórkowej Wojewoda (HCP) walczyć będzie z Jareckim (mistrz młodzików), Gojas (HCP) ma za przeciwnika Manieckiego. W półśredniej Forlański II (W) spotyka się z Matuszewskim (W). „Warta” przeciw „Pol. Kl. Sp.” wystawia swój najlepszy skład. Należy się zatem spodziewać emocjonujących walk. Poniżej podajemy pary (na pierwszym miejscu goście): Leszczyński i Rogalski, Nowakowski i Polus, Cichy i Forlański I, Kerner i Sipiński, Gburski i Arski, Makosz i Majchrzycki, Wystrach i Zwierzyński. Zawody odbędą się w niedzielę punktualnie o godz. 12 w sali kina Metropolis. Bilety o bardzo przystępnej cenie nabyć można w dniu zawodów przy kasie od godz. 10.

Sala Kina Metropolis

Niedziela, 17 b. m. godz. 12 poł. zawody bokserskie

P. K. S. Warta Katowice Poznań

Boisko H. C. P.

vis a vis boiska Warty
godz. 16-ta po poł.
zawody piłki nożnej o mistrzostwo A klasy

Stella Warta Ib Gniezno Poznań

KRONIKA TOWARZYSKA

DZIŚ ZABAWA „PIĄTKI”

W ostatniej chwili przypominamy wszystkim sympatykom harcerstwa o dzisiejszej zabawie wiosennej w salach „Belwederu”, którą urządza Koło Przyjaciół przy V-taj Drużynie Harcerskiej. O tem, że będzie tam wesoło i gwarno, wspominać nie potrzebujemy, gdyż zabawy popularnej w Poznaniu „Piątki” cieszą się zawsze wielkim powodzeniem. Początek o godz. 20. Wstęp tylko za zaproszeniami. zw 14299/300

Dziś

Dziś

REVELLERSI POLSCY w Poznaniu. Wielkie zainteresowanie dzisiejszym występem w „Słońcu”.

Jak było do przewidzenia, sama zapowiedź jednego występu niezrównanych REVELLERSÓW POLSKICH, którzy po niebywałych sukcesach w kraju i zagranicą wystąpią w Poznaniu

dziś, w sobotę, 16 b. m., o godz. 11 wiecz. w teatrze „Słońce”

wywołała olbrzymie, łatwo zrozumiałe zainteresowanie w najszerzych sferach naszej publiczności. Nic w tem bynajmniej dziwnego. Wszyscy, którzy we wrześniu ubiegłego roku mieli sposobność podziwiać ten znakomity zespół, — są najlepszą reklamą wysokiej wartości artystycznej Revellersów, jakich więcej niema w całej Polsce, a jakich niewiele jest w całej Europie. „Nieskazitelna intonacja, dobor głosów czwórki znakomitych solistów, subtelne cieniowanie i ujmujące uzewnętrzniony humor — stawiają Revellersów Polskich w pierwszym rzędzie tego rodzaju zespołów. Popularność i powodzenie materialne są zapewnione dla każdego z ich przyszłych występów — pisze znakomity muzyk Dyr. Adam Wieniawski. a potwierdzeniem opinji świetnego krytyka są entuzjastyczne okłaski zachwyconej publiczności, wszędzie, gdzie tylko wystąpią świetni a tak idealnie wprost ześpiewani Revellersi Polscy.

Program dzisiejszego wieczoru w „Słońcu” obejmuje najpiękniejsze piosenki: miłosne, smętne, wesołe, nastrojowe, tanga, foxtrotty i najnowsze przeboje ze znanych

filmów dźwiękowych, ponadto tańce w wykonaniu uroczej primaballeriny STANISŁAWY PRZEWŁOCKIEJ. Ze względu na olbrzymie zainteresowanie dzisiejszym występem w „Słońcu”, uprasza się o wcześniejsze zakupywanie biletów, które po cenach najniższych od 1—4 zł są do nabycia wcześniej w składzie cygar p. Szrejbrovskiego, ul. Gwarna 20. Tel. 56-38. zw 14306/7

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: N. N. z podziękowaniem za otrzymane łaski i pomoc w chorobie 2 zł; — P. A. 5 zł; — S. 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowaniami 137 zł.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— Zrzeszenie Tokarzy w przemyśle metalowym. Plenarne zebranie odbędzie się w niedzielę 17 bm. o godz. 11 w sali posiedzeń p. Jarockiej, przy ulicy Masztalarskiej 8.

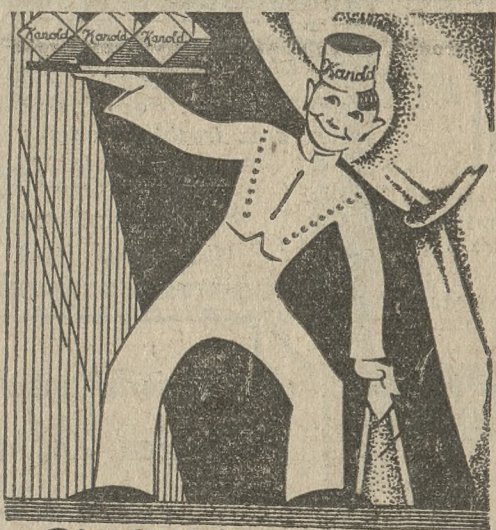
— Tow. Przemysłowców Jeżyce organizuje w niedzielę 17 bm. o godz. 11 przed południem zwiedzenie ratusza. Zbiórka o godz. 10.45 przed nowym ratuszem.

— S. M. P. św. Marcina. Zawody wewnętrzne lekkoatletyczne odbędą się w niedzielę 17 bm. o godz. 16.30 na małym boisku stadionu.

— Kat. Tow. Rzemieślników Polskich w Poznaniu. Zebranie odbędzie się w poniedziałek, 18 bm. o godz. 20 na sali Domu Królowej Jadwigi. Wykład wygłosi p. red. A. Piotrowski.

— Sekcja krawiecka przy Z. P. R. dawniej Tow. Cechowej Czeladzi Krawieckiej w Poznaniu. Zebranie plenarne odbędzie się w poniedziałek 18 bm. o godzinie 20 w sali 20 Domu Rzemieślniczego, I piętro.

— Koło Absolwentek VI. Szkoły Wydziałowej w Poznaniu. Zebranie plenarne odbędzie się 18 bm. o godzinie 19.30 w szkole przy ul. Różanej.

CUKIER KRZĘPI A
Kanoldy
JESZCZE LEPIEJ!

dw 3271

to doskonały puder, ściśle przylegający do twarzy o miłym i subtelnym zapachu. Polecam również wody kwiatowe, perfumy i mydła o zapachu „DERNIER CRI”.

nw 9827

**NAWET CZARNY ZĄB
WYBIELI PASTA
HEZADONT
HENRYK ŻAK
POZNAŃ**

Pw 12 023

— Koło Absolwentek II. Szkoły Wydz. im. Działyńskich. Schadzka kółka literackiego odbędzie się w poniedziałek, dn. 18 bm. o godz. 19.

— Chór Kościelny pod wezw. św. Grzegorza Poznań - Sołacz. Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się we wtorek, dnia 19 bm. o godz. 20 w sali uniwersyteckiej przy ul. Sołackiej 3.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Pryw. Lecznica Chirurgiczna

Dr. Parczewskiego

Roentgen, Dżatemia i lampa kwarcowa

POZNAŃ ul. Mickiewicza 22
nw 9 731 tel. 1899

NEO SILVIKRIN — GDAŃSK

W dzisiejszym naszym nakładzie okazuje się ogłoszenie f-y Silvikrin w Gdańsku, które polecamy baczności naszym Szan. Czytelników. Firma ogłaszająca zależy na stwierdzeniu, iż nie tylko sprowadza wprost z Polski wszelki materiał surowy, ale też druk i materiał do opakowania. Współpracownicy i robotnicy f-y Silvikrin są obywatelami polskimi. nw 9896

Kto regularnie dachy smoli Tego głowa w deszcz nie boli.

Informacje: Zjednoczenie Fabryk Papy Dachowej na Wielkopolskę i Pomorze. Biuro: Bydgoszcz, Gdańska 51, tel. 21-84 Pw 11 922-63,100

Elizabeth Arden

Gdy wybierasz nową suknię, która ma Cię wyróżnić z pośród innych pań, pamiętaj, że trzeba umieć urodę swą tak udoskonalić, aby wyglądać pięknie i naturalnie.

Pytanie: Gdzie się możesz nauczyć? Tylko w salonach Elizabeth Arden, gdzie oprócz indywidualnego pielęgnowania cery według znanej metody Elizabeth Arden, zdradzą ci tajemnice kosmetyki.

Jak i kiedy użyć odpowiedni róż lub puder, aby twarzyczka Twoja stanowiła jednolitą harmonię z ubiorem.

Pierwsza systematka ELIZABETH ARDEN przyjeżdża do Poznania celem dokonania osobistych konsultacji w firmie

Perfumerja J. Domicz
Poznań, plac Wolności nr. 7

od dnia 18 do 20 kwietnia włącznie. Panie będą miały okazję korzystania z bezpłatnych porad. Wcześniej zamawiania konsultacji telefonem: 22-72. Pw 18 004-15,32

Dnia 14 kwietnia 1932 roku zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, ś. p.

Tadeusz Plewkiewicz

właściciel dóbr rycerskich Słomczyce.

W Zmarłym utraciliśmy zyczliwego i gorliwego członka Rady Nadzorczej naszej Spółdzielni.
Cześć Jego pamięci!

**Zarząd i Rada Nadzorcza Rolnika
w Strzałkowie.**

zw 14301

Dnia 15 kwietnia 1932 r., o godz. 4.30 rano, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po krótkich i ciężkich cierpieniach, mój najdroższy mąż, nasz ukochany Tatuś, syn, brat, zięć i szwagier, ś. p.

Leon Październy

w 36 roku życia. Eksportacja z domu żałoby do kościoła w Gołaszynie w poniedziałek o godz. 9.30, następnie nabożeństwo żałobne i pogrzeb.

W ciężkim smutku pogrążeni

żona z dziećmi i rodziną.

dw 3340

Bojanowo, 15. 4. 1932.

W piątek, 15 kwietnia 1932 r., zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa matka, teściowa, babka i prababka, ś. p.

z Matysiaków

Marja Weissowa

przeżywszy lat 87. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 18 kwietnia, o godzinie 4 po południu, z domu żałoby Aleje Marcinkowskiego 24.

W ciężkim smutku pogrążeni

Piotrostwo Niedzielowie z rodziną.

Poznań, Wolsztyn, Solec, Leszno, Kraków, Brazylja, Iwachy. dw 3352

Na raty
miesięcznie
EXPRESS 20 zł
Kromczyński, Poznań,
Aleje Marcinkowskiego 5.
Agenci do sprzedaży
maszyn do szycia potrzebni.

Pw 12 019-14.82

CUKIERNIA

A. PFITZNER

Stary Rynek 6, założona w 1849 r.

zw 14311

ciastka po **20** gr

OBNIŻYŁA CENY

na znane z dobroci wyroby cukiernicze.

Osiedliłem się jako

adwokat w Odolanowie

Biuro moje wraz z mieszkaniem znajduje się przy ul. Krotoszyńskiej 1, I. piętro, nar. Rynku.

Henryk Baranowski, adwokat.

zw 14 026

Dnia 13 kwietnia 1932 r., o godz. 9 wiecz., zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, mój najdroższy ojciec, teść, nasz kochany dziadek i wuj, ś. p.

Józef Kurowski

w 84 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 17 b. m., o godz. 5-tej, z Zakładu „Pod Opatrznością” na Śródcie, na cmentarz archikatedralny, o czym zawiadamia

w ciężkim smutku pogrążona
rodzina.

Poznań, dnia 16. 4. 1932.

z 14305

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci, naszego ukochanego męża i ojca, ś. p.

Franciszka Ziętaka

odbędzie się

msza św. żałobna

w poniedziałek, 18 b. m., o godz. 8.30 w kościele parafialnym na Sołacz.

zw 14 293

Żona z dziećmi.

JW Panu Drowi Tadeuszowi Żuralskiemu Doc. Un. Pozn. za udaną bardzo ciężką operację, oraz troskliwą opiekę składamy najszczerze

podziękowanie.

Stanisławostwo Grzebiliszewscy

W kwietniu 1932.

zw 14 309

Osiedliłam się w Poznaniu

Dr. med. Zofja Nikodemowicz

lekarka

specjalistka w chorobach płuc

przejmuję od 10—12 przed poł., 3—5 po poł.

przy ul. Kramarskiej 19/20 m. 9.

zw 14 298

Dr. Med. Jan-Kanty Słotwiński

Lekarz specjalista w chorobach skóry, dróg moczowych i kosmetyce, po powrocie z kliniki Prof. Dra O. Krena we Wiedniu, przyjmuje codziennie od 3 do 7

w Poznaniu, przy ul. 27 Grudnia 6, I ptr.

Tel. 54-00

zdzw 14 297

Józef Maciejewski dentysta

tylko Słowackiego 4/6, tel. 61-94

(od 10-1 i 4-6).

zw 14 310

Ceny odpowiednio do obecnych warunków jaknajniższe.

WŁOCHA

specjalistę na wyrób lodów poszukuję do Bydgoszczy. Mam pierwszorzędną lokal. Wspólnictwo niewykluczone. Oferty pod „Lody” do „Par”, Bydgoszcz. Dworcowa 54.

Pw 13 043-63.123

Ogród wycieczkowy w Kobylepolu

z restauracją, salką i mieszkaniem, w pełnym ruchu zaraz korzystnie do wydzierżawienia. Zgłoszenia upraszam wprost.

zw 14295

Józef Wasilowski

W sobotę, dnia 16 kwietnia 1932 r., o godz. 7 rano, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec, brat, teść, wuj i stryj, ś. p.

Władysław Buczyński

przeżywszy lat 61. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 19 b. m., o godz. 17-tej, z domu żałoby ul. Wodna 15. Msza św. żałobna nazajutrz o godzinie 8 w kościele Farnym.

W ciężkim smutku pogrążona

rodzina.

zw 14312

Przewielebnemu Regensowi Rolewskiemu, Ks. Prob. Kaj, Ks. Tybiszewskiemu oraz Wielebnym Księżom, Tow. Sokół, Czeladzi Rzeźnickiej, wszystkim Obywatelom Starego Miasta, Krewnym, Znajomym, Przyjaciółom i Chórowi Opery Poznańskiej za nadesłane współczucia i wieńce oraz udział w pogrzebie mojej najukochańszej żony i najdroższej matki, ś. p.

Rozalji Torz

składa na tej drodze serdeczne

Bóg zapłać!

mąż z dziećmi i rodziną.

Należyne uznanie za staranne i sumienne załatwienie wszystkich formalności i zajęcie się całym pogrzebem składam również F-mie P. Pia-secki, Zakład Pogrzebowy. dw 3346

Helenie Wremblowej

składa najserdeczniejsze

podziękowanie

rodzina.

Poznań, w kwietniu 1932.

zw 14303

12 róż krzaczastych

w pięknych kolorach

3 dalje szlach, 10 gladioli (mieczyki)

wyb. mieszanaka za tylko zł 15,—

4 wyborowe róże wysokop.

za tylko zł 16,—

Włącznie porto i opakowanie.

Drzewka owocowe Brzośkwinie, Morele.

Ceny niższe! Poleca

Fr. Gartmann-Poznań

Ilustr. cennik na żądanie. dw 3276

Zawodowy rolnik

poszuj uje

dzierżawy majątku

800—1.500 mórg najchętniej bez inwentarza. — Zgłoszenia: Kurjer Poznański zw 14291

CHŁOPCY ZDOLNI

mający zamiar służyć Bogu jako kapłani w zakonie św. Franciszka z Asyżu, niech się zgłoszą na następujący adres: **Małe Seminarjum OO. Franciszkanów w Kobylepolu k/Krot.**

Przyjmuje się do wszystkich klas aż do kl. VI włącznie. Wiek przyjęcia do kl. I lub kl. II: 12—14 lat. Do egzaminu można przystąpić we wszystkie poniedziałki i środy każdego tygodnia. Upraszają się o znaczek na odpowiedź dw 3325

Towarzystwo Ubezpieczeń „PRZEZORNOŚĆ”

Spółka Akcyjna, założona w 1891 roku
w Warszawie, Plac Małachowskiego 4
należy do koncernu

„The Prudential Assurance Company Ltd.”
z 1848 roku w Londynie z 1848 roku

która jest głównym akcjonariuszem i reasekuratorem „PRZEZORNOŚCI”

„THE PRUDENTIAL” należy do największych
Towarzystw Ubezpieczeń
na świecie, a jej majątek wynosi przy obecnym kursie funta
angielskiego przeszło zł 7.500.000.000,—

„PRZEZORNOŚĆ”

zawiera ubezpieczenia:

na życie, od nieszczęśliwych wypadków, od odpowiedzialności
cywilno-prawnej, od ognia, kradzieży z włamaniem i rabunku,
od szkód transportowych na ziemi, na wodzie i w powietrzu.

ODDZIAŁY TOWARZYSTWA:

1) w Poznaniu, Pl. Wolności 14 (domy własne). Telefon 1766

2) w Warszawie, Pl. Małachowskiego 4

3) w Katowicach, Piłsudskiego 25/27

4) w Krakowie, ul. Wolska 6

5) w Łodzi, ul. Piotrkowska 102

6) we Lwowie, ul. Akademicka 7

7) w Wilnie, ul. Mickiewicza 24

Reprezentacje i Agentury we wszystkich miastach Rzeczypospolitej.

„PRZEZORNOŚĆ” dzięki swym znacznym rezerwom, lokowanym w papierach
procentowych i nieruchomościach w Warszawie, Katowicach
i Poznaniu oraz pierwszorzędnym stosunkom reasekuracyjnym z Towarzystwem „THE
PRUDENTIAL” na czele, daje całkowitą gwarancję przyjętych zobowiązań.

Prawdziwa Okazja

Samochody w doskonałym stanie gotowe do jazdy

Citroen C. 4 limuzyna 5-osobowa
Citroen C. 6 limuzyna 5-osobowa
Citroen B. 14 limuzyna 4-osobowa
Fiat 520 limuzyna 5-osobowa
Fiat 503 limuzyna 5-osobowa
O. M. 4 cyl. torpedo

Austro-Daimler ADV. torpedo na balonach
Isotta-Fraschini Cabriolet 6-osobowy
Erskine limuzyna 4-osobowa.

Na dogodnych warunkach i po
bardzo niskich cenach sprzeda

Polskie Tow. Sam. Citroen w Warszawie

Oddział w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 7
telef. 75-58, 76-65.

Własne warsztaty i garaże!

Pw 13 036-15.82

WSZELKIE DRZEWA I KRZEWY z szkółek drzew.
Specjalność: drzewa owocowe i alejowe, krzewy owo-
cowe i ozdobne, sadzonki żywopłotowe, konifery, karpy
szparagowe, truskawki, brzoskwinie, morele i róże etc.
poleca w najlepszym wyborze po znacznie zniżonych
cenach

Aug. Hoffmann, Gniezno. Tel. 212

Szkółki drzew i wielkie hodowle róż.

Katalog i cennik na żądanie bezpłatnie.

zw 13599

SKŁAD FABRYCZNY: W. GĄSIOROWSKI POZNAŃ ŚW. MARCINA 50
TELEFON 33-28

zw 13 117

Lód naturalny

dostarcza

T. MAŁECKI, Droga Dębińska 11

Telefon 11-90.

Pw 13 051-15.71

Luksusowy autobus

41 osobowy

marki „Buessing” 80/90 P/S, rok fabr. 1929, z silnikiem
benzolinowym, używany, lecz w znakomitym stanie, z po-
wodu likwidacji okazyjnie i na bardzo dogodnych warun-
kach spłaty do sprzedania. Bliższe informacje: Kasa Pe-
życzkowa, Ostrów Wlkp.

zw 14244

Neo-Silvikrin
pobudza korzonki do wzmożonej
produkcji włosów

Neo-Silvikrin jest 3-krotnie wzmocniony Silvikrin; zatem posiada 3-krotną
siłę działania. Wynalazcy — znanych dzisiaj każdemu — środków Silvi-
krinu udało się preparaty te udoskonalić nową (opatentowaną) metodą,
która spotkała się z pełnym uznaniem kół naukowych. Znany dermatolog
prof. dr. med. Polland (specjalista chorób włosowych) nadmieniał w swej
pracy naukowej p. t. „Doświadczenia nowymi środkami na porost włosów”
wydrukowanej w Tygodniku Dermatologicznym nr. 51 z dnia 19. 12. 1931, że
działanie preparatów Neo-Silvikrinu okazało się nader korzystne przy le-
czeniu różnego rodzaju niedomagań porostu włosów (powiększenie się gru-
czolów tłuszczowych, łupież, silne wypadanie włosów, koliste zanikanie
włosów, łysina itp.) We wszystkich wy-
padkach konsekwentnego zastosowania
Neo-Silvikrinu kuracja dała pożądane
wyniki. Ponieważ leży w interesie
każdego człowieka zapoznać się z wy-
żej opisaną metodą zabiegów Neo-
Silvikrinem do pielęgnacji i na porost
włosów, przeto wysyłamy na żądanie
bezpłatnie zajmującą broszurę traktu-
jącą o istocie włosów; do tego prospekt
ze wskazówkami chemicznego badania
Neo-Silvikrinu oraz próbkę Neo-
Silvikrin-Shampooonu do mycia wło-
sów. Prosimy wyciąć obok umieszczo-
ny kupon i przesać do Silvikrin,
Gdańsk 308, Böttchergasse 23-27.

Kupon przesyłki bezpłatnej.

Wysłać w kopercie zaopatrzonej w zna-
czek pocztowy do:

Silvikrin, Gdańsk, 308 Böttchergasse 23-27.

Proszę mi przesać bezpłatnie i franko:

1. Próbkę Neo Silvikrin-Shampooonu.
2. Książkę „Wypadanie i regeneracja
włosów”.
3. Doniesienia o skuteczności Silvikrin.

Nazwisko

Miejscowość

ulica i l. domu

Mech. Fabryka Odzieży Zawodowej
B. HILDEBRANDT, Poznań

Skład fabryczny: Stary Rynek 73/74.

Polecamy wszelką odzież ochronną i zawodową
dla Doma i Gospodarstwa — Przemysłu
Handlu-Rzemiosła-Fabryk-Cukrowni-Rzeźni

Jedynie nieprzemakalne fartuchy olejne
Dostawcy dla Urzędów i Szpitali. nw 9820

NAJTAŃSZE ZRODŁO ZAKUPU

Chemiałia

Esencja oclowa

Kleje-Szelak

Farby-Lakier

Pokost-Pendzie

Tran garbarski

Karbolineum-Karbid

FG. FRANK NAST.
W. W. KAISER
HURTOWNIA DROGERIJA
POZNAŃ WIELKA 14

PLISOWANIE

spódn. 2 zł, dekantowanie mtr.
30 gr. mereżki 20 gr. okretki
15 gr. dziurki 2 gr. obciążanie
guzików tuzin 40 gr. podnoszą-
czka, nadrabiam stopy, hafty
anio, wykonuje terminowo
„HAFTOPLIS”. St. Rynek 10
wejście Karzanego (obok F-a Ciepłyński i Krak
Pw 11 257-35.29

PIEGI

oraz wszelkie nieczysto-
ści skórne usuwa rady-
kalnie od lat wypróbo-
wany i niezawodny.

Krem Bella

wysyła każdej ilości.

Cena za słoik 2,50 zł

Mydło Bella 1,25 zł

do nabycia w aptekach
i drogeriach lub wprost
we wtywni.

Apteka p. Koronę
Poznań, Górna Włda 61.
dw 3 202

Siatki na płoty

Okucia do drzwi
Okucia do okien
Blacha cynkowa
Blacha mosiężna
Gwoździe i łafciuchy
Śruby i nitki
Druk do prasowania
słony

Artykuły rolnicze
polecą korzystnie
JAN DEIERLING
skład żelaza
Poznań, Szkolna 3
Tel. 35-18 i 35-43.

Pw 11 985-5.40

MŁYN

wodno-motorowy w Czarnowie, powiatu to-
ruńskiego łącznie z 40 morgami roli i łąk do
sprzedania. Oferty nadsyłać do Komunalnej
Kasy Oszczędności powiatu toruńskiego
w Toruniu. dw 3247

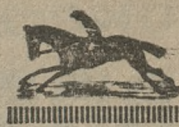
Duże jasne ubikacje handlowe

6 pokoj. I. p. na 27 Grudnia 3 od zaraz
wprost od gospodarza do wynajęcia.

zw 14 284

Wielkie Konkursy Hippyckie w Gnieźnie

w dniach 22-go — 23-go — i 24-go kwietnia r. b. Początek o godzinie 14-tej.

P.T. PALACZE!!

Patentowana maszyna do wyrobu papierosów jest oryginalnym naszym wynalazkiem opatentowanym przez Urząd Patentowy Rz. P. za NN. 16131, 16132. Wszelkie ostrzeżenia, pojawiające się od czasu do czasu w prasie, nie tyczą się w żadnym wypadku naszej maszyny. O dobroci jej świadczą nadsyłane nam liczne listy pochwalne naszych klientów, których treść podajemy poniżej:

Wiktor Hr. Dzierżykraj Stokalski
Lwów, ul. Ponińskiego L. 23.
Tel. 72-68.

Lwów, 25 marca 1932.

Zakłady Przemysłowe „VELOX”
Warszawa.

Poczuwam się do miłego obowiązku podziękować za otrzymaną maszynę do wyrobu papierosów „VELOX”.

Chętnie stwierdzam, iż wszystko podane przez WPanów w reklamie odpowiada rzeczywistości: „VELOX” jest doskonałą maszyną pod każdym względem i jest niezastąpioną dla palaczy, tak ze względów oszczędnościowych jak i higienicznych. Będąc, niestety, nalogowym palaczem (do 100 dziennie) z momentem posiadania „VELOX” przestałem być zależnym od łaskawcy papierosów, paląc obecnie ten tyton, który mić chciałem. 10 minut przyjemnej rozrywki przy robieniu zaspakaja moje zapotrzebowanie na 24 godziny.

Z poważaniem
(—) Wiktor Hr. Dzierżykraj Stokalski.

Maszyna precyzyjnie wykonana, cała niklowana, jest ozdobą biurka i kosztuje tylko zł 47.50. Wysyłka na nasz koszt. Wysyła się za pobraniem po otrzymaniu zadatku zł 15.— Przy zamówieniu prosimy podać nr. gilzy. Pełna gwarancja.

W sprawie demonstrowania aparatów „VELOX” uprasza się zwracać do Agentury naszej Firmy

Poznań, ul. Jasna 10 m. 5.
Telefon 66-75

Zakłady Przemysłowe „VELOX”

Warszawa, Żelazna 59 Telefon 768-08
Konto czekowe P. K. O. nr. 10.111.
Pw 13056-54,382

Lokale

handlowe Ratajczaka 16 (przy Apollo) wynajmie zaraz
H. CEGIELSKI Sp. Akc. Inform.: G. Wilda 152, tel. 70-56.
zw 14272

Pierwszy członek Zarządu

z odpowiednimi kwalifikacjami
i poważnymi referencjami potrzebny zaraz.

Pismienne zgłoszenia z podaniem życiorysu skierować należy do prezesa Rady Nadzorczej Rolnika Kaszubskiego w Starogardzie. Oferty nieuwzględnione zostaną bez odpowiedzi. dw 3345

Przedstawicielstwa

poszukuje rutyn. kupiec z gwarancją 10000 zł na wojew. poznańskie. Zgłoszenia pod: Dypl. merc. do eksped. Kurjera Pozn. zw 14294

TRUSKAWIEC — OTWARTY!

Kapiele truskawieckie i „Naftusia”
wrócą Ci siły i zdrowie!!

Jedź do TRUSKAWCA na tani sezon wiosenny
kwiecień — maj!!
Informacji żądać — mieszkania zamawiać tylko
przez Zarząd Zdrojowy — Truskawiec. np 9825

Dobrze prosperujący

skład kolonialny

i towarów krótkich

z powodu śmierci na G. Śląsku
zaraz do sprzedania. Cena
8000 zł. Adres wskaże Kurjer
Poznański pod zw 14302

BIURALISTKA
z dobrym charakterem pi-
sma i pisać będzie na
maszynie potrzebna zaraz.

KRAWCZYK.
kom. sąt. ul. Śniadeckich 13
tel. 75-71, godz. przyjęć
wieczorem od 19-21 i w nie-
działę od 13-14. nw 9951

Poważny kapitał bez wielkiego wysiłku zdobędzie kto choćby niewielkie kwoty,
ale systematycznie

składać będzie na książeczkę

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA POZNANIA

(dawn. Bank Miasta Poznania)

Kto wpłaca co tydzień 1,— zł, zbierze

w ciągu 5 lat
318 zł

10 lat
794 zł

20 lat
2547 zł

Kto wpłaca 10,— zł miesięcznie, zbierze

po 5 latach
772 zł

po 10 latach
2016 zł

po 20 latach
7245 zł

Całość i bezpieczeństwo wkładów gwarantuje miasto Poznań całym
swym majątkiem.

CENTRALA: ul. Nowa 10 — ODDZIAŁY: ul. 27 Grudnia 19 — ul. Marsz. Focha 48/50.

99445

Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu

Instytucja bankowa prawa publicznego o pupilarnej pewności

BILANS ROCZNY

STAN CZYNNY

na dzień 31 grudnia 1931 r.

STAN BIERNY

STAN CZYNNY	STAN BIERNY
1. Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i w Banku Gospo- darstwa Krajowego	1 427 673 45
2. Waluty zagraniczne	78 373 91
3. Papiery wartościowe własne: a) pożyczki państwowe	49 051 55
b) papiery hipot.	3 609 015 26
c) akcje	5 205 —
4. Banki krajowe	173 027 85
5. Banki zagraniczne	436 330 03
6. Weksle zdyskontowane (w tem komunalne 4 983 851,05)	6 289 620 66
7. Weksle protestowane	65 687 59
8. Rachunki bieżące (saldo debetowe): a) zabezpieczone (w tem kom. 712 532,50)	4 262 110,16
b) niezabezpieczone (w tem kom. 12 465 152,58)	12 639 931 31
9. Pożyczki terminowe (w tem komunalne 2 968 376,—)	3 607 819 49
10. Nieruchomości	843 301 29
11. Różne rachunki	651 466 76
12. Długoterminowe pożyczki hipoteczne	20 795 136 07
13. Długoterminowe pożyczki komunalne	7 634 000 —
14. Dłużnicy tytułem anuitetów hipotecznych	1 067 482 45
	63 635 832 83
15. Udzielone gwarancje	298 782 29
16. Inkaso	194 410 42
	64 129 025 54

Ważne Zgromadzenie Pełnomocników
Zachodnio - Polskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego w Poznaniu
odbędzie się

dnia 23 kwietnia 1932 r., o godz. 11-tej przed południem
w lokalu Komunalnego Banku Kredytowego w Poznaniu,
ul. 27 Grudnia 8, z następującym porządkiem obrad:

1. Przedłożenie bilansu i rachunku zysków i strat Towarzystwa za rok 1931 oraz udzielenie pokwitowania Radzi Nadzorczej i Zarządowi Towarzystwa
2. Wybór 4 członków Rady Nadzorczej.
3. Wolne głosy.

Zachodnio - Polskie Towarzystwo Kredytowe Miejskie
(—) Ratajski, Prezes Rady Nadzorczej.

Ostrzegamy

przed kupnem przedmiotów, skradzionych

z naszych biur w nocy z dnia 14—15 b. m., jak:
ca. 40 rolek papieru gazetowego o szerokości 30—50 cm.,
wagi stołowej o nośności 15 kg. wraz z kompletem cię-
żarków mosiężnych, 2 lamp stołowych elektrycznych
kompletnych ze sznurami i wtyczkami, 2 wag specjal-
nych do stwierdzenia wagi papieru na m², jedna sto-
jąca żelazna, druga kieszonkowa mosiężna, 1 suwaka
technicznego do przeliczenia wagi papieru z m² na
1000 ark. i t. p. inne rzeczy.

Za wykrycie sprawców lub wskazanie skradzionych przed-
miotów wyznaczamy odpowiednie wynagrodzenie.

K. Świerkowski,

Oddział Handlowy w Poznaniu, Wielkie Garbary 48.
zw 14304

„Osiedle” Spółdzielnia Mieszkaniowa Pracowników
Państwowych w Poznaniu

Stan czynny Bilans zamknięcia za rok 1931 Stan bierny

Kasa	9,72 zł	Udziały	2 787,50 zł
W Komunaln. Kasie Oszczędności Mias- ta Poznania (da- wniej Bank Miasta Poznania)	3 367,56 zł	Fundusz zasobowy	499,80 zł
	3 377,28 zł	Zysk	90,98 zł
			3 377,28 zł

Straty Rachunek strat i zysków Zyski

Koszty handlowe	149,78 zł	Odsetki w Komun. Kasie Oszczędności miasta Poznania	240,76 zł
Czysty zysk	90,98 zł		240,76 zł
			240,76 zł

Poznań, dnia 25 lutego 1932 r.

Rada Nadzorcza:

(—) M. Zawadzki
(—) M. Naruszewicz
(—) Dr. A. Metzger

Zarząd:

(—) M. Dziubiński
(—) M. Karpowicz
(—) E. Chmielewski

DROGERJA

ze składem kolonialnym, na prowincji, położona w Rynku,
z przyległym odrestaurowanym mieszkaniem z meblami
lub bez, zaraz na dogodnej cenie do sprzedania. Obecnie
towaru według inwentury. Do składu należą obszerne re-
mizy i piwnica. Oferty do Kurjera Poznański pod zw 14290

Dla Pana

mamy ładny asortyment
**modnych
i gustownych
materiałów**

na UBRANIA i PALTA

wiosenne. dw 3385/6

Ceny rzeczywiście niskie. Prosimy się przekonać.

Z. BYTNEROWICZ

Stary Rynek 52, narożnik Wodnej.

Znaczne korzyści
przy małym wydatku zapewniają nabywcom nasze
SAMOCHOODY
używane
polecamy specjalnie

Fiat mod. 525	15/70 KM. 6-osob. kryty
Fiat mod. 521	10 50 KM. 6-osob. kryty
Fiat mod. 520	9 45 KM. 4-osob. kryty
Fiat mod. 520	9 45 KM. 4-osob. otwarty
Fiat mod. 503	6/30 KM. 4-osob. otwarty
Fiat mod. 501	6/21 KM. 4-osob. otwarty
Fiat mod. 509	4/20 KM. 4-osob. kryty
Minerva	8/40 KM. 6-osob. kryta
Chrysler	8/40 KM. 4-osob. kryta
Chrysler	60 2-3-osob. sport.
Chrysler	50 4-osob. kryty
Chenard-Walcker	6/30 KM. 6-osob. kryty
Austro-Daimler	10/40 KM. 4-osob. sport.
Renault	4/20 KM. 4-osob. transform.

Chevrolet 6-cyl. 13/4 t. ciężarowy
International 2 1/2 t. ciężarowy
Protos 10/30 KM. wysyłkowy
i wiele innych
wszelkiego rodzaju pierwszorzędnymi fabrykatów
w dobrym stanie nw 9693

na warunkach bardzo korzystnych

BRZESKIAUTO S. A. Poznań
ul. Dąbrowskiego 29 - tel. 63-23, 63-65.

Róże krzakowe

12 sztuk słiczne odmiany z nazwiskiem i wy-
kazem uprawy. 2 wielokwiatowe róże śla-
siczne jak i 10 wielokwiatowych cebul. Gła-
dole 15 — wiancnie opłaty pocztowej i opa-
kowania wysła za zaliczką nw 3 4723
P. KAHL, Szkoła Róż, Leszno (Wlkp.)

Uwaga interesenci!

W dniu 11 maja br. odbędzie się w Gdańsku, w Sa-
dzie Neugarten, pokój 220 (Amtsgericht)

przymusowa licytacja
Cukierni i Kawiarni Richter, Gdańsk-Oliwa
z mieszkaniem.

Cukiernia jest nowo urządzona, posiada własną pie-
karnię, centralne ogrzewanie, parkiet. Blizszych infor-
macji udziela Paul Greenwald Gdańsk-Oliwa, Georgstr. 21.
nw 9 912

KONKURS
WKostrzynie Wlkp. wakuje posada
BURMISTRZA

Pobory według grupy IX pragmatyki urzędników pań-
stwowych, 20% dodatku reprezentacyjnego i wolne miesz-
kanie w budynku miejskim.

Panowie kandydaci w wieku do lat 40, fachowcy w ad-
ministracji samorządowej, wyznania rzymsko-katolickiego,
raczą nadesłać zgłoszenia z życiorysem własnoręcznie pi-
sanym i uwierzytelnionym odpisem świadectw na ręce ni-
żej podpisanego do dnia 15 czerwca 1932 r.

Przed zaangażowaniem zażąda się świadectwa lekar-
skiego. Wnioski nieuwzględnione pozostaną bez odpo-
wiedzi. dw 3324

Rada Miejska,

Stanisław Janiszewski, przewodniczący.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W poniedziałek 18. 4. 1932 r., o godz. 12-tej, ul. Wjazd-
owa 8, sprzedam publicznie najwięcej dającymu:

maszyny rolnicze: walce, śrutowniki, młocarnie, ma-
naze, sieczkarki, siewniki, plugi, pompy, elewator,
grabarkę, kultywator. nw 9691

W. Trzeciak, kom. sądowy Poznań, ul. Młyńska 3, tel. 51-18.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W poniedziałek, dnia 18 kwietnia 1932 r., o godz. 4 po
południu. sprzedam najwięcej dającymu za gotówkę przy
ul. Grotgera 13:

urządzenie 7-pokojowego mieszkania, jak:
1) pokój męski (biblioteka z rzeźbami, biurko, stół okrągły,
fotel przed biurko, stolik z płytą metalową, szafka zegar-
owa z mechanizmem), 2) komplet salon (stylowy), 3) kom-
pletna jadalnia (w bardzo dobrym stanie), 4) kompletna
sypialnia mahoniowa, 5) biały pokój dziecięcy, 6) pokój
przejęciowy, 7) pokój gościnny, 8) 6 dywanów, lampa sto-
jąca, lampy wiszące do światła elektrycznego i t. d.
Licytacja odbędzie się nieodwołalnie. nw 9692
Poznań, dnia 16 kwietnia 1932 r.

Krause, kom. sąd. z pol. Poznań, Wierzbicice 41.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W poniedziałek, dnia 25 kwietnia 1932 r., o godz. 11
przed południem, w Poznaniu — Solacz, ul. Małopolska 12,
sprzedam najwięcej dającymu za gotówkę:

KAMIENICĘ (wille), jako rzecz ruchomą, składającą się:
Piwnica: 1 mieszkanie, 2 pokoje z kuchnią, oraz kuchnię
restauracyjną, 2 ubikacje przeznaczone dla ogrzewania cen-
tralnego, oraz 3 ubikacje dla zapasów gospodarczych.
W przyziemiu: obszerny taras, 3 ubikacje restauracyjne,
oraz pokój bufetowy. I piętro: 1 mieszkanie 4 pokojowe
z kuchnią i łazienką, pokój dla dziewczyny oraz kory-
tarz i t. d. Poddasze: 1 mieszkanie: 3 pokoje z kuchnią,
łazienką z komórkami, górką do wieszania bielizny i t. p.
Willa jest nowo budowana. Obejrzeć można 1 godz. przed
przetargiem. nw 9694
Galdyński, kom. sąd. z pol. Poznań, Szamarzewskiego 14.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (na przykład: n 2395, z 21205, d 1811
i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Za bezcen

tylko w Składzie Fabrycznym
Władysława Trojanowskiego
Wielkie Garbary 36, obok Wiel-
kiej Pończochy jedwabne 1.25;
Bemberga 2.25; strzałka 2.75;
złoty Bemberg 3.25; rekawiczki
skórkowe 8.25; kremowa 1.25;
kombinacje jedwabne 2.75; pan-
talony 0.90; jedwabne 1.65; koszule
sportowe 2.90; zefirowe 3.90; ma-
co 1.50; z gorsem 2.45; kaletony
macco 1.90; paski skórkowe 0.55;
akarpetki 0.25; jedwabne 0.75.
Pw 13 030-54.372

Kiekrz

parcele budowlane, spłaty 19 lat,
położenie suche sprzedaje De Ka-
Ha Aleja Marcinkowskiego 13,
pokój 13. Pw 13 015-54.361

Najszczęśliwsze

losy poleca Kędziora kolektura,
Poznań, Sieroca 5/6. zdw 47 926

Antyki

no znacznie niższych cenach,
wielki wybór oraz mebli zwy-
kłych Poczta 22.
Pw 13 020-54.362

W Groszkiewicz

Poznań, Wrocław-
ska 3, hurtownie i
detalicznie poleca
dywany: imitacja
perekich 175 x 250
od 42 zł. bouclé
175x250 od 125 zł.
welur ang. prima
2x3 193 zł. krole-
um. dywany i z
metra chodniki od
zł. 1.75. Serwety
pluszowe i gobeli-
nowe. Inlety sto-
lowizna i płótna
po cenach zni-
żonych Pw 12 011-14.62

Konwie do mleka

nowe „Marko” od 10 do 40 ltr. ta-
nio do nabycia, Markowski Miel-
żyńskiego 23 II, telefon 52-43.
Pw 12 014-14.86

Motor

na gaz ssary, 40 koni mocy, w
dobrym stanie można obejrzeć,
stałe w biegu sprzedam Urban-
ski Pleszew młyn motorowy.
nw 9 913

Fryzjerskie

eleganckie urządzenie (marmur)
oraz rozmaite aparaty sprzedam
tanio, Bydgoszcz, Długa 5, Ko-
lecki.
Pw 13 041-03.126

Sprzedam

211 m. rur gazowych spawanych,
ocynkowanych 2” cztery parciele
budowlane po 500 m. i dom bli-
niaczy za 13 000 z hipoteką. Osie-
dle Warszawskie. Oferty Kurjer
Poznański zdw 47 893

Samochody

limuzyny z powodu wyprzedza-
w bardzo dobrym stanie okaza-
nie na sprzedaż. Rugby 4 osob.
3.800 zł. Rugby 6 osob. 3.500 zł.
Fiat 503 1.800 zł. autobus Rugby
18 osob. 3.800 zł. „Autopol” Po-
znań, Dąbrowskiego 12, tel. 7308.
zdw 49 041

Willa

12 ubikacji, w tem skład spożyw-
czy, 16 tys gotówka. Wekaże
Drangosz, Wroniecka 19.
zdw 48 959

Kupuje

używane meble i sprzedaje. Pie-
kary 5. zdw 47 936

„Chrysler”

czterocylindrowy z powodu wy-
jazdu tania do sprzedania. Pe-
trych. Wronki. tel. 37 nw 9 890

Parcele

budowlane, przy szosie pomiędzy
lotniskiem a Krzyżownikami.
sprzedaje: „Osiedle” Poznań,
Gwarsna 9. dw 3 283

Parcele

1000. od 25 do 110 groszy za 1
m², na 5 letnie spłaty, sprzedaje
w Osiedlu Podmiejskim Prze-
mierów, na zachód od Pozna-
nia, zdrowa leśnista okolica, nie-
daleko jeziora Kiekrzkiego. —
„Osiedle” Poznań, Gwarsna 9, I.
telefon 37-15. dw 3 282

Gramofony — tania

Płyty — od 1,50
zł po cenie znizonej. F. Balon.
Woźna 12 Pw 12 012-14.63

Parcele

przemysłowe, budowlane przy
dworcu w Ławicy przy bocznicy
sprzedaje się na dogodnych wa-
runkach spłaty. „Osiedle” Po-
znań, Gwarsna 9. dw 3 281

„Antyki”

meble używane sprzedaje, kupuje
Wielkie Garbary 39
Pw 12 263-54.352

„Centrala mebli”

Swarzędz naprzeciw poczty po-
leca meble po cenach niskich.
Wielki wybór. Pw 11 251-2/30.35/2

Kawiarnię - restaurację

mieszkaniem, pracownią, konce-
sją centrum miasta sprzedam. —
Oferty Kurjer Poznański
zdw 48 488

Parcele Puszczykówo

sprzedam tania. Ratajczaka 38,
Pilczek. zdw 47 838

Skład win

sprzedaj butelkową pełnym wy-
szynkiem powód choroba za ty-
siące na prowincji zaraz do prze-
jęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznań-
ski zdw 48 414

**W. Grosz-
kiewicz,
Poznań**

ul. Wrocławska 3
tel. 22 95 poleca
muslinowy wełn. od
2.75 — walew
płótnach od 2.50 je-
dwabie najnow-
sze wzory w pa-
na suknie i bleski
Materiały wełn.
modne kolory na
suknie, kostju-
my i płaszcze.
Materiały na ubra-
nie i płaszcze. Hur-
townie i detalicz-
nie. Za gotówkę
10% rabatu.
Pw 12 022-14.109

Limuzynkę

najnowszy typ sportowy sprze-
dam gotówką. Zgłoszenia Kurjer
Pozn. zdw 49 210

Sypialnię

5 luster lub gabinet zamienię na
fortepjan. Oferty Kurjer Pozn.
zdw 49 208

Jadalnię

debową sprzedam korzystnie. —
Kochanowskiego 17 m. 7.
zdw 49 204

Dom

z piekarnią w pełnym biegu z
całym urządzeniem tania na
sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer
Pozn. zdw 48 995

Piekarnia - cukiernia

w Gnieźnie natychmiast na sprze-
daj. Oferty Kurjer Pozn.
zdw 48 889

Kamienicę

z piekarnią, 8 składy tania
sprzedam; wpłaty 30 000. — W.
Smólniewicz, Środa.
zdw 48 988

Skład

kolonjalny mieszkaniem korzys-
tnie sprzedam. Adres Kurjer Po-
znański zdw 49 124

Maszyna

damska, wpuszczana, jak nowa,
okazyjnie Nowy Dom Komisowy,
Woźna 16. rw 5 351

Numizmaty

złote Dukaty Pruski rok 1796.
Austriacki 1740 Włoski 1823.
Węgierski 1742 sprzedam. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdw 48 889

Ogródek

działkowy na Łazarzu sprzedam.
Focha 74. mieszkanie 2.
zdw 48 923

Wilk

okazowy. Swarzędz. Stary Rynek
13. zdw 48 442

Samochody

Fiat 503 i Kathis tania sprze-
dam. Wojciechowski, Stawna 13.
Pw 12 261-54.887

Do pilisowania

aparaty formy dostarcza tania-
„Haftopis”. Poznań, Woźna 10.
Pw 11 781-12.74

Praktykę dentystyczną

sprzedam lub wydzierżawię z po-
wodu śmierci meza. Zgłoszenia
Kurjer Poznański, nw 9858

Kiosk

z urządzeniem, pokojem sprzedam
lub wydzierżawię. Oferty pod
„Kiosk”. Ekspozytura Kurjera
Poznańskiego, Gdynia.
nw 9 878

Meble kuchenne

wyprzedaje za bezcen Konecki.
Piaskowa 3. zdw 45 916

Pszczoły

sprzedam najwięcej dającymu
najchętniej wszystko razem pa-
sieką 20 rojów (domki) łącznie
wszystkie przybory. Adres wska-
że Kurjer Poznański zdw 47 535

Kolonjalne

mieszkaniami sprzedam za 2 600.
Adres Kurjer Poznański
zdw 47 551

Samochód

Chevrolet, 6 cylindrowy, ciemno-
granatowa limuzyna. 4 drzwiowa.
jak nowa na sprzedaż lub zamie-
nie na samochód mały albo mo-
totycki, dopłata pożądana. Spie-
szone zgłoszenia Adamski, Wagro-
wiec. Kolejowa, telefon 144.
zdw 47 675

Sprzedam

211 m. rur. gazow. spawanych,
ocynkow. 2” cztery parciele bu-
dowlane po 55 metr i dom bliźnia-
czy za 13 000 z hipoteką. Osiedle
Warszawskie. Oferty Kurjer Po-
znański zdw 47 893

Teren

5 000 m kw. wysoko położony przy
ul. Grunwaldzkiej sprzedam na-
tychmiast. Cena i warunki we-
dług umowy. Osiedle, Mostowa 2.
zdw 49 163

Meble

tania wprost ze składnicy poleca
K. Bakos, ul. Wenecjańska 1
Most Chwałiszewski przy krzyżu
zdw 48 503

Wózki dziecięce

dobrze i tania. Gumy. 27 Grudnia
15. podwórze. zdw 48 737

Parcele od 10 groszy

za 1 m²

w Przeźmierowie — Krzyżowni-
kach — Ławicy jako działki bu-
dowlane — leśne ogrodnicze —
na 5-letnie rozplaty Biuro Osie-
dla: Gwarsna 9. I. telefon 37-15
dw 2 938

Parcele

budowlane sprzedam tania. Deja.
Witkowska 21. zdw 49 144

Najtaniej!

Płaszcze kostjumy i ka-
pelusze damskie piękne
modele wiosenne poleca
P. Szczawińska i S-ka.
ul. Woźna 1. Przyimu-
jemy asygnaty „Kre-
dytu”. Pw 11 289-9.73

Torebki damskie

0.95; 1.—; 1.50;
3.—; 4.50; Bag-
dad zł 13.75; Pa-
rasole 3.90; 4.50;
5.50; 7.—. Ceny
o 50% obniżone!
W. Czyż, Szko-
ła 11 plac Wol-
ności 5 Pracow-
nia własna.
Pw 11 788-12.116

Meble

tania wprost ze składnicy poleca
K. Bakos, ul. Wenecjańska 1.
Most Chwałiszewski przy krzyżu.
zdw 48 503

Motocykl

marki „Wander” bardzo dobrym
stanie tania. Ogl. Cegielnia Dy-
maszewo Stare pod Mosina tele-
fon Mosina 12. zdw 49 330

Jadalnia

na 12 osób stół okrągły zegar
„Beckera” dobre wykonanie, ko-
zystnie. Dom Komisowy Domi-
nikańska 3. Pw 13 045-15.74

Sypialnia

nowa, luksusowa, gruska afry-
kańska, wewnątrz mahoni
okazyjnie. Dom Komisowy, Domi-
nikańska 3. Pw 13 044-15.76

Jadalnia

ciemno-debowa, styl flamandzki
oraz jadalnia ciemno-debowa 12
krzesel w skórce zł 700 sprzeda
Dom Komisowy, Dominikańska 3.
Pw 13 046-15.73

Sypialnię

jasno-debowa lustrem, marmo-
rem, jak nowa, zł 750 oraz sy-
pialnie białą z gotówką, bardzo
tania sprzeda Dom Komisowy,
Dominikańska 3. Pw 13 048-15.75

Bufet

kredens debowy biblioteka, biur-
ka fotele przed biurka kanapy,
stoły szachowe i do robótek gar-
nitur klubowy w gobelinie mały,
oraz dużo innych przedmiotów po
cenach znizonych. Dom Komiso-
wy, Dominikańska 3.
Pw 13 047-15.72

Rzeźnictwo

w Ostrowie Wlkp., pełnym biegu, zapędem elektrycznym urządzeniem składowym sprzedam. Ig. Przybylski Ostrow Sądowa 6. r. w 5288

Dom

czynszowy z ogrodem miejscowości uroczej jeziora lasy, blisko Poznania, dochód roczny 3000 złotych sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Poznański z. w 2937

Baczność

niebawem okazja!
Z powodu nadzwyczajnych wydatków rodzinnych jest zaraz zapas towarów przeważnie artykuły meblowe (nowy modny towar) wartość po cenach dzisiejszych ca. 30 tys. złotych bardzo tanio na sprzedaż do oddania w komis lub zamienie na pewną hipotekę ewent. sprzedam cały magazyn elegancji urządzeniem, byle zaraz. Oferty do Kurjera Pozn. z. w 40549

Sprzedam

dom mieszkalny, położony przy głównej arterii w Kaliszu, wzmianka na dom w Poznaniu. — Obiekt 150 tys. Zgłoszenia Kurjer Poznański z. w 40413

Skład

skórz. i przyborów, dobrze zaprowadzony, przy ruchliwej ulicy z powodu choroby sprzedam korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego z. w 40419

Szafa

ornamentowa, dobrze utrzymana, korzystnie do nabycia. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. z. w 40418

Pokój

bańkowy, elektryczność, meble, przytulny, słoneczny, przystanek tramwajowy zaraz lub później. Struma 6, mieszcz. 14. z. w 40429

Majątki

gospodarstwa
kamienie sprzedaje, wydzielanie Rutkowski, Grobla 29. z. w 40464

Sypialnie

debowe, solidne wykonanie pod gwarancją suchego materiału, doskonałe warunki, stolarnia Gusiowski, Swarzędz, Kórnicka 21. z. w 40480

Rower

wolnym biegiem, trąbka sprzedam. Poznańska 38, m. 7. z. w 4062/63

Skład

kolonialny, 2 pokoje kuchnia z powodu wyjazdu na wsiadłość sprzedam. Śniadeckich 1. z. w 40625

Pianino

dobrze sprzedam między 13—16. Śniadeckich 26, m. 8. z. w 40876

Okucia

zadawane meblowe najtaniej Stanisław Wewiór — Poznań, św. Marcin 34. Specjalny skład okuć, telefon 34-31. z. w 2936/7

Nowy

Dom Komisowy, Woźna 16, sprzedaje i kupuje meble używane, garderobe różne inne przedmioty. P. w 12 221-14.43

Motor elektryczny

na prąd elektryczny, 6 km., 4 km., 3 km. 220/500 volt z pierścieniami fabrykat „Bergmann” na prąd stały 3 km., 2 km., pół i gwierd km., fabrykat „Siemens” sprzedaje okazynie korzystnie Wacław Mechaniczny Kłowa, Dąbrowskiego 32. z. w 40479

Restauracja

centrum Poznania, mieszkanie, egzystencja pewna lub dom piętrowy, handlowe, mieszkanie miasto kuracyjne, sprzedam tanio. Adres wskazać Kurjer Poznański z. w 40465

Skład

kolonialny z urządzeniem, towarem i ładnym 3 pokojowym mieszkaniem, dorze prosperujący, w dużym mieście powiatowym sprzedam zaraz. Dzierżawa bardzo niska. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego z. w 40450

Sprzedam

morgę lub pół ziemi. Puszczykowo. Cena 2500 na raty. — Oferty Kurjer Pozn. z. w 40471

Gospodarstwo

150 morg. 2 ogrody owocowe, 4 lasu, 12 łak. 16 sztuk bydła, reszta inwentarza żywego, marnego, nadkomplet. Glinno p. Złotniki Poznańskie, Jaskaniec. P. w 13 034/35-15.65/66

Nie kupuj mebli

zanim zwiedzisz Centrale mebli Swarzędz gdyż tam najniższe ceny. P. w 11 260/1-15.68/70

Sztucer

i flower sprzedam. Gwarna 10, m. 6. z. w 40861/2

Gospodarstwa

kamienie, domy
sprzedaje, wydzielanie równie jakowych poszukuje (po wykupionych nie przyjmuję). Otręba Jarocin Kiliński 2. z. w 40286

Drzewka

parkowe ozdobne wyjątkowo tanio sprzedaje Szkoła Uniwersytecka na Solcu (końcówki przystanku 9). z. w 40161

Gospodarstwa

34 morg. powiat wawrowski, przy stacji kolejowej po Niemcu, 99 morg. powiat międzychodzki po Niemcu, Agencji wykłuzeni, idziński Wierzbice 24b. z. w 4085/6

Wózek

dziesięć duży modny sprzedam. Waberski Marszałka Focha 83. z. w 40195

Sypialnie

sprzedaży najkorzystniej Stolarnia Rybaki 15. n. w 8857/8

Skład

pokojem dzierżawa 50. bardzo tanio. Wskaże Kurjer Poznański z. w 40346

Burko

Zmudzińska, Półwiejska 31. z. w 40228

Skład

kolonialny, towar, magiel, mieszkanie sprzedam 2500 zł. — Adres Kurjer Pozn. z. w 40215

Restauracja

koncesja kolonialna, mieszkaniem za dzierżawę odstąpię. Oferty Kurjer Pozn. z. w 40259

Ogródek

działkowy na sprzedaż. Łazarz, Zaborowski, Długa 3, m. 33. z. w 40273

Rower

wysięgowy za 200 sprzedam. — Królowej Jagwi 6, mieszcz. 9. z. w 40290

Skład kolonialny

dobrze prosperujący ładnym mieszkaniem sprzedam. Spokojna 1. III. lewo. z. w 40316

Plaszcz

jasny, średnia figura Wielkie Garbary 48, m. 10. z. w 40317

Skład

papierni i cukierków (z 1 pokojem) na sprzedaż. Adres Kurjer Poznański z. w 40320

Salon

fryzjerski, urządzeniem, mieszkaniem z powodu wyjazdu sprzedam. Cena 1.300. Wędkowski, Piekary 11, m. 2. z. w 40326

Łóżecko

obraz sprzedam powodu wyjazdu. Mickiewicza 17, m. 10, godz. 10—4. z. w 40334

Gospodarstwo

40 morg. sprzedam lub zamienie na większe lub dom dopłata 5—7000. Oferty Kurjer Poznański z. w 40340

Samochód

6 cylindrowy, jedna 5 osob. Hm. z. w 40341

Maszyna

damska (wpuszczana), okragle. Szyperska 3, m. 3. z. w 40357

Motocykl

Rudę 500 cm, prawie nowy sprzedam Czarniak, Półwiejska 11. z. w 40469

Magle

na sęd elektryczny i ręczny dostarcza M. Jankowiak, fabryka magli, Poznań-Stareka z. w 40370

Okazja!!!

Dobre dodatki do ubrań z 7 części już od 12 złotych. Stary Rynek 40, II p. z. w 40408

Cukiernie - kawiarnie

sprzedaż z całkowitem urządzeniem, mieszkanie prowincjonalne. Oferty Kurjer Pozn. z. w 40447/8

188 pszennej

prywatne, zabudowanie maszynowe, inwentarze kompletne, 40.000, wpłaty ugodowo, Ratajczak, Poznań, Masztalarska 7a, III. z. w 40485

Budzik

950, obracaki, słubne złote od 6.00 poleca skład zegarmistrzowski Chwaliszewo 76, przy z. w 40399/400

Lekki

dwucyfrowy wózek na sprzedaż. Ul. Umińskiego 5, Ważyński. z. w 40533

Szafa

do rzeczy kanapa, łóżka materacami, stół, lustro, kuchenne urządzenie Kreta 23, m. 1. z. w 40487

Lilje

do I. Komunji św. oraz kwiaty do kapeluszy poleca Fabryka kwiatów, Walczak, ul. Wrocławska 4. Telefon 58.65. Hurlowne. z. w 40533

Skład cukierków

dobrze prosperujący z powodu wyjazdu sprzedam za sprzedania. Wielkie Garbary 39. z. w 40627/8

Kanarki

śpiwaki, samicki, wylęganie młode tanio sprzedam. Górna Wilda 65, m. 9. z. w 40639

Meble

używane, wszelkie inne przedmioty tanio. Skład komisowy, Staszica 14. z. w 40660/61

Willa

o 6 pokojach w Jaremcu ogród 3000 metrów za wpłatą 5000 złotych do sprzedania. Białkowski, Wroniecka 18. r. w 5386/7

Dom

nowy za 1000 złotych do sprzedania mieszkanie wolne. Białkowski, Wroniecka 18. r. w 5332/3

Dom

ze składem mieszkaniem, warsztatem, szopami, placem niezabudowanym, przy głównej ulicy w Ostrowie, do sprzedania i objęcia. Sylwester Szypuła Ostrow (Poznań) Kolejowa 24. z. w 40451

Skład

damsko-fryzjerska, dobrze urządzony bez konkurencji sprzedam. Oferty Kurjer Poznański z. w 40486

Maszyna

pieśniania Continental korzystnie. Zgłoszenia Kurjer Poznański z. w 40041

Drzewka

ozdobne oraz różę po cenach zniżonych Szkółki Drzew A. J. Jeske Jelenek, poczta stacja kolej. Złotniki k. Poznania telefon 3. Cenniki na żądanie. Dojazd autobusami z ul. Dozderskiej w kierunku Obornik P. w 11 280.8.11

Folwark

650 morg. ziemi buraczanej, zabudowaniem, cena 200.000, wpłaty 100.000. Wóznik, Steszew. Kosińskiego 13. n. w 9350

Parcele

budowlana 700 m² przystanek tramwajowy, światło, kanalizacja w miejscu sprzedam korzystnie. Cegielnia Jeżycka ul. Dąbrowskiego 121. z. w 40379

Bruku

300 m² przy ul. Dąbrowskiego sprzedam korzystnie. Cegielnia Jeżycka, ul. Dąbrowskiego 121. z. w 40380

Handel

artykułów opałowych w śródmieściu bardzo dobrze prosperujący z powodu objęcia innego przedsiębiorstwa sprzedam. Zgłoszenia szybko decydujących się do Kurjera Poznańskiego z. w 40397

Angielki

przenośne kafełki i żelazne, rodzaj wesfalek, również podług zamówienia dostarcza Wojciechowski, Woźna 16. z. w 40421

Ule

dobrym stanie — pszczołami — bez sprzedam okazynie. Zgłoszenia Kurjer Poznański z. w 40567

Baczność cukiernicy

korzystnie maszynę do wieszenia cukierków 4 pary wałców. Kreta 4 — 12. z. w 40618

Sypialnia

kompletna 210. Nad Bogdanka 6a, m. 11. z. w 40557

Maszyna parowa

35 k. korzystnie. Poznań, telefon 30-00. z. w 40591

Kamienica

centrum Poznania, dochód roczny 17 676.12, cena 136 000 wpłaty 70 000 reszta dwudziestokilkuletnia amortyzacja, — mieszkanie czteropokojowe wolne. Informacje administrator Dutkiewicz Poznań Chwaliszewo 70. z. w 40591

Wulkanizacyjny

Zakład bardzo dobrze prosperujący 65 tysięcy mieszkańców — jedyny w tym mieście sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański z. w 40598

Z powodu

braku miejsca mamy zaraz korzystnie do sprzedania: żelazna szafa, 4 biurka, czworokątne większy stół, 4 krzesła, 1 kanapę trójkątną szafa do książek, stół jak do garderoby, 2 okragle małe stołki Objeźrć można 8—6, biuro św. Marcin 25, parter. z. w 40592

Parcele

przy kościele w Górczynie sprzedam. Górczynie 7, właściciel. z. w 40593

15 000 zł

po 12% szukam na I. hipotekę wielkiej kamienicy w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer Poznański z. w 40598

Fiat 509

otwarty jak nowy sprzedam. dam gwarancję na 4000 zł. Zgłoszenia Kwiatowa 8, m. 12. z. w 40591

Parcele

budowlana przy Chociszewskiego sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. z. w 40593

2 kuchenne

szafy 130. 2 nocne stołki, 2 łóżka nowe. Stolarnia M. Jaskiewicz. Małe Garbary 1. z. w 40352

30 drzwi

Stolarnia Żurkiewicz. Wielkie Garbary 11. z. w 40318

Buldogi francuskie

szczeniata sprzedam. Focha 50, mieszkanie 8. z. w 40274

Jadalnia

orzechowa, wewnątrz mahoni, polerowana, zupełnie nowa i przestronna, wygodna do sprzedania na bardzo dogodnych warunkach. Świeżo okazja dla młodych małżeństw. Objeźrć można w godz. 17—19 Wielkie Garbary 28, m. 7. z. w 40269

Drukarnie

maszynowa pospieczna 5000. Oferty Kurjer Poznański z. w 40257

Sprzedam

bardzo tanio z powodu likwidacji 55 kos. Kulmana 17 galonów oliwy samochodowej Shell i Polmin. Poznań ul. Małeckie 21, m. 15. z. w 40253

Skład skór

z nieruchomości w mieście 6000 mieszkańców w wojew. Poznańskim zaraz na sprzedaż. Cena 33 000, wpłaty 12 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański z. w 40250

Części samochodowe

Studebaker, Berlet, najtaniej Poznań, Jeżycka 18, telefon 30-30. z. w 40454

Skład

dobrze zaprowadzony piekarniwo, dobre, małe mieszkanie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. z. w 40273

Giełmo

debowy kompletny pokój jadalny, bardzo dobrze utrzymany sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański z. w 40242

Autobus

36 miejsc po gruntownym remoncie, mało używany tanio za dogodnych warunkach na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański z. w 40238

Skład

kolonialno-deliatesowy w pierwszorzędny punkt z towarem i urządzeniem do odstąpienia z powodu zmian rodzinnych. Łaska- we oferty do Kurjera Pozn. z. w 40310

Teren

budowlany przy ul. Krauthoffera korzystnie sprzedawca właściciel. Górczyńska 30. z. w 40306

Wytwórnice

nowoczesnej preparatu do tuczenia świń surowcem urządzeniem sprzedam. Potrzeba 2500 zł. Zgłoszenia Kurjer Pozn. z. w 40211

Akumulator

tanio sprzedam. Focha 69, m. 9. z. w 40289

Wózek

dziesięć tanio sprzedam. Słowackiego 8, m. 16. z. w 40659

Fortepian

oraz pianino marki zagranicznej okazynie tanio. Lokal Licytacji. Wroniecka 4, telefon 31-75. P. w 13 010-15.48

Tapety

wyбір wielki, niskie ceny. I. Szymański Krynica. n. w 9366

Gwoździe

Blachę cynkową okazynie tanio rozsprowadza — „Przewodnik” św. Marcin 30. P. w 12 030-15.39

Parcela

budowlana 1150 m² korzystnie do nabycia. Informacje: Dąbrowskiego 157. z. w 40596

Samochód

osobowy lekki najchętniej otwarty w zupełnie dobrym stanie, „Tatra” (2 cylindr.) lub „Praga” kupię za gotówkę. Oferty do ekspedycji Kurjera Poznańskiego z. w 40386

Parcele

Poznań, elektryczność gaz wodociąg kan. chodniki, przynosi 1500 dochodu sprzedawca właściciel. Oferty Kurjer Poznański z. w 40473

Narzędzi

cebulki po 5 groszy Plac Nowomiejski 6a, mieszkanie 25. z. w 40642

Magiel

raczy, debowy jak nowy, cena 120. Plac Nowomiejski 6a, m. 25. z. w 40643

Dom

czynszowy w Poznaniu, dochód 6.000, cena 45.000, wpłaty 20.000, Wędkowski, Piekary 11, m. 2. z. w 40756

Rower

damski, męski sprzedam, nowe, okazynie, najnowszy system. — Szamarzewskiego 19a, Stefaniak, mieszkanie 10. z. w 40666

Wilka

ostrego, szpica rasowego zaraz sprzedam. Grunwaldzka 59. z. w 40690

Drukarnia

w dobrym stanie tanio do sprzed

Kraty
do dwóch okien wystawowych potrzebne. Zgłoszenia Ceglowski, Poczta 5.

Gabinet
miski, nowoczesny kupie okazuje. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 49 393

Dom
wpłata 40 000. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 150

Samochód
limuzyna w dobrym stanie kupie. Oferty z dokładnym opisem oraz ceny Kurjer Pozn. zdw 49 620

Motocykl
dobrym stanie kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 632

Parcele
przemysłowa przy torze kolejowym kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 574

Kupię
piekarnię w powiatowym mieście, w dobrym położeniu. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 943

Samochód
limuzyna marki Ford lub Chevrolet, w dobrym stanie kupie. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego Nowy Tomys, nr 947

Kupię
fortepian i wannę emaliowaną. Oferty z ceną Kurjer Pozn. zdw 49 528

Kupię
wentylator w dobrym stanie. Wodna 9. Skład. nr 5 339

Mebel
złoty komplet i oddzielne. garderoba, obuwie, różne inne przedmioty kupie. Nowy Dom Komisowy, Wodna 16. nr 5 334

Kupię
drabiny 10-12 metr. Skład. Wodna 5. nr 5 328

Planino
złoty kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 669

Czelo
mandolinowe kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 673

Dom
kupie. Oferty cna Kurjer Pozn. zdw 49 693

Do lodów
konserwator na 2-3 puszek w dobrym stanie kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 684

Lustrzany
aparat fotograficzny kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 774

Parcele
do 1 000 m² Poznań kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 776

Dom
hipoteka - Poznań wpłaty do 10 000 kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 776

6 KAMIENICE

Willę
blisko dworca przy mieście dla urzędnika. 6 ubikacji, chłowy maszynowe, szopy 6 m² roli, ogród owocowy sprzedam. Dobre położenie. Adres Kurjer Pozn. zdw 46 742

Kamienice
w Poznaniu wartość ca 100 000 zamienie na 200-500 morg. Warunek odl. odległość gim. miasta 2 3 km. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 48 719

Dom
maszynowy w rynku. I. piętrowy, skład, 10 ubikacji, nadający się na każde przedsiębiorstwo, cena 32 000 zł. wpłaty 10 000 zł zaraz do objęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdw 48 997

Kamienica
komfortowa, dochód ustawowy 15 000, cena 110 000, wpłaty 50 000, poza tym wybór kamienia, will, poleca „Kraak”. Poznań, Poczta 30. zdw 46 686/6

Przeprowadzamy
transakcje kupna sprzedaży i zamiany nieruchomości. Bank Właścicieli Nieruchomości. Poznań, Piekary 1. zdw 47 908

Kamienice
dochód 19 500 wpłaty 70 000 sprzedam właściciel. Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 790

4
piętrowy dom nowowzbudowany dochód roczny ca 44 000 zł sprzedam wpłaty 110 000, reszta amortyzacja 4%. Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 935

Kupię
willę lub dom wartości 30 tys. w Poznaniu (bez pośredników) za gotówkę. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 158

Zamienie
kamienice w Poznaniu, dochód 15 tysięcy, na większą lub mniejszą w Warszawie, Toruniu, Bydgoszczy, Inowrocławiu. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 286

Śliczną willę
nowoczesną, wolną, w ładnym mieście, niedaleko Poznania sprzedam tanio zdecydowanemu refleksantowi lub zamienie na inny obiekt. Agencja wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 49 218

Kamienica
centrum Poznania, dochód 12 000, cena 105 000 w tem amortyzacja 40 000, wpłaty 30 000. Wiadomość Szweryna Mielżyńskiego 23. m. 2. zdw 49 656

Kamienice, wille
domki poleca wielkim wroborze Ratajczak, Maszalska 7a. III. zdw 49 484

Willę
Puszczykowie, uroczyste położenie, 11 ubikacji, morza ogrodu. Cena 21 000, wpłaty 9 000, Półwiejska 29. mieszkanie 6. zdw 49 599

Administracje
domów przyjmie oficer rezerwy. Kaucja fachowe wiadomości. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 601

Willę
wolnem mieszkaniem. Solacz, wskaże gospodarz Mazowiecka 6 zdw 49 566

Kamienica
ul. Marszałka Focha, 5 lokatorów, dwa składy, wolne czteropokojowe mieszkanie, cena 50 000, wpłaty 30 000 złotych reszta hipoteka amortyzacyjna willa trzymieszkańcowa, Marszałka Focha, cena 30 000, wpłaty 20 000, willa 6 pokojowa lazienka ogród garaż, 20 000, wpłaty 10 000 zł. Obiekt fabryczny Łazarz, 25 000, wpłaty 15 000 zł sprzedam „Pawilon”. Poznań, Marszałka Focha 15. zdw 49 570

Willę
dochodowa, 7 mieszkań Puszczykowie przy dworcu korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 513

Willę
Poznań blisko centrum, 22 ubikacji, dochód 18 000, cena 90 000. Wiadomość Sew. Mielżyńskiego 23. m. 2. zdw 49 658

Kamienice
13 mieszkań, najdłuższej ulicy Bydgoszcz (Gdańskie), ogród, skład, mieszkanie wolne sprzedam. Wpłaty 30 000 lub zamienie na gospodarstwo, młyn lub cegielnię. Bydgoszcz, Długa 5. Kołacki. Pw 13 033-63.121

Kamienice
komfortowa, trzypiętrowa, nowa, najruchliwszym punkcie Bydgoszczy, nadająca się dla lekarza, adwokata, kupca, donosząca 24 tys. rocznie sprzedam 100 000. — objęcie hipoteki 50 000. — amortyzacyjnej 4% rocznie. Bydgoszcz, Długa 5. gospodarz. Pw 13 040-63.124

Dom
sprzedam 65 000, dochód rocznie 12 000. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 550

Kamienica
dwa składy, cena 30 000, wpłaty 20 000 dochód 4 000 rocznie. Bloch, Poznań, Półwiejska 18. mieszkanie 19. zdw 49 558

Willę
2 morgi ogrodu Puszczykowie tano sprzedam. Kossmann, Fredry 6. zdw 49 700

7 PIENIĄDZ

Dobrze
prosperujące przedsiębiorstwo słarskie poszukuje wspólnika z gotówką od 30 do 50 tysięcy celem otwarcia filii w Gdyni. — Oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego pod nr 9911

Wzamin
za pożyczkę 4 000 zł zabazę, I. hip. oddam na letnisko 2 pokoje i kuchnię z oświetleniem elektr., tuż przy wiekszym mieście nad jeziorem z lazienkami. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 49 082

Wspólnika
poszukuje celem rozpowszechnienia taniego bezprzewodowego radiodiodnika przenośnego pracującego bez anteny. Przy antenie odbiera na głosnik Łódź Ewan gielnicka 17. Lipiński. nr 9361

Regulujemy hipoteki
(udzielamy porady hipoteczne Bank Właścicieli Nieruchomości. Poznań, Piekary 1. zdw 47 907

Kapitały lokujemy
na hipoteki kapitalistom bez kosztów. Bank Właścicieli Nieruchomości Poznań Piekary 1. zdw 47 906

Młoda
przytępną pani dzielna w swym zawodzie poszukuje wspólnika lub wspólniczki do założenia sklepu kapeluszy. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 49 050

Pożyczki
z 2 000 na gwarancję skład poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 055

Pożycze
3 000, wzamin procentu portiersiwo domowe. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 221

Pożyczki
8-12 000 zł na realność, wartości 50 000 zł w Poznaniu potrzebuje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 213

Sprzedam
18 000 zł I hipoteki na III-piętrowym domu w Inowrocławiu, na nader korzystnych warunkach. — Oferty Kurjer Pozn. nr 5 264

Wspólnika
posiadającego najmniej 10 tysięcy złotych poszukuje się do pierwszorzędnej spółki do wyprodukowania towarów spożywczych z koniecznością na wyszynk i sprzedaż butelkowania. Zapewniona egzystencja. — Oferty uprasza się do ekspedycji Kurjera Poznańskiego zdw 49 494

300
pożyczki zastaw wysoki procent poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 49 155

Wspólnika
czynnego z gotówką 3-5 000, przyjmie zaraz. Interes zaprawa. — czysto gotówkowy Gwarancja 10 000 obrót miesięczny. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 603

20 000
oddam na I hipotekę kamienicy Poznań. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 207

Poszukuje
20 000 na I hipotekę willi przynależąca 12 000 czynszu, wartości przeszło 120 tysięcy, odda 5 pokojowe mieszkanie komfortowe i procent Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 567

5 000,—
na I hipotekę wypoczę. Oferty Kurjer Pozn. nr 5 348

6000 zł
pożyczki poszukuje gwarancja pierwszorzędna, hipoteka która ewent. sprzedam korzystnie. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego Gniezno 81. nr 9 936

Kapitałistów
na korzystne kupna kamienice, will, majątków ziemskich, gospodarstw, poszukuje sumienne pośrednictwo. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 644

Poszukuje
2 000 zł dobre zabezpieczenie i procent. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 722

Pożyczki
1 500-2 000 zł poszukuje, dam pewną gwarancję (dom) i stałe zajęcie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 49 746

3 DO WYNAJĘCIA

Ośmiopokojowe
komfortowe mieszkanie I. piętro przy ul. Słowackiego (strona słoneczna) wprost od gospodarza od 1. IV 32 do wynajęcia. Zgłoszenia K. Łoga Słowackiego 18. telefon 6 339. Pw 11 739-13.1

Łazarz
blisko dworca 2 pokoje kuchnia, łazienka od 1.5 z meblami lub bez do oddania. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 48 743

Centrum
umeblowane skromne 2 pokojowe mieszkanie kuchnia oddam I. V. do 1. X solidnym reflek. tanio. Czynsz zgóry. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdw 46 454

3 pokojowe
słoneczne z wygodami I. piętro, wprost od gospodarza wolne zaraz, czynsz rok zgóry. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 48 043

Gdynia
2 pokoje na biuro lub mieszkanie do wynajęcia. Wielkopolski Skład Delikatessów Gdynia. Portowa 46. nr 9331

Zaraz
trzy pokoje i kuchnia do wynajęcia. Ul. Palacza 36. zdw 49 094

Mieszkanie
komfortowe 2 pokojowe, ładnie umeblowane do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 201

Mieszkanie
4 pokojowe z ogrodem, willa komfortowa, letnisko Międzyzdrojów 1 500 zł na 2 lata wydzierżawie. Okazja dla emerytów. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 49 156

Mieszkanie
2 lub 3 pokoje na Łazarzu samodzielną parą, czynsz zgóry, od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 345

Pokój
kuchnia wolne, Czynsz dwuletni 1 200 zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 342

Mieszkanie
komfortowe, 4 duże pokoje (w tem 2 od paźdz.) centralne ogrzewanie, III. piętro, pl. Wolności oddaję zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 281

Dla emeryta
mieszkanie parterowe suche, jasne, spokojne wśród ogrodów, godz. od Poznania, Wiadomość Z. Froniowa, Opalenica. zdw 49 275

3 pokojowe
mieszkanie, słoneczne, wprost od gospodarza od maja. Grodzka 11 zdw 49 270

Mieszkanie
trypokojowe, wygodami, słoneczne I. piętro. Czynsz 150 złotych miesięcznie. Bez kosztów dodatkowych. Wolne zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 49 301

Mieszkanie
3 pokoje kuchnia wygodami tuż przy dworcu Luboń. Adres Kurjer Pozn. zdw 49 260

2 mieszkania
o dwóch pokojach i kuchni za dwuletnią dzierżawę do wynajęcia. Skarbowa 12. zdw 48 512

2 próżne
jasne, duże pokoje odnowione, elektryczność lekarzowi, adwokatom, biura, cicha pracownia oddaję. Poczta 23. mieszkanie 6. Pw 13 031-54.376

Oddam
mieszkanie frontowe 2 pokoje i kuchnię z meblami. Agencja wykluczeni. Oferty do Kurjera Poznańskiego jw 2 905

5 pokojowe
z przynależnościami. Jeżyce, 2 000 rocznie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 521

Dwupokojowe
kuchnia, weranda, elektryczność, las, woda Mośna. Schlicknecht. Poznań. Mielżyńskiego 22. zdw 49 490

Mieszkanie
4 pokojowe IV. ptry. w domu św. Wojciech 30 wprost od gospodarza. Dzierżawa za rok zgóry. Zgłoszenia w firmie Gaede, św. Wojciech 23. zdw 49 754

2 pokoje
kuchnia w centrum dzierżawa miesięczna 80 zł zwrot kosztów przebudówki 600 zł Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 626

Mieszkanie
2 lub 3 pokojowe wynajme. — Marsz. Focha 121. gospodarz. zdw 49 456

2 pokoje
kuchnia do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 196

Pokój
i kuchnia do wynajęcia. Czynsz zgóry Zgłoszenia Promienista 36. przy ul. Palacza. zdw 49 227

Mieszkanie
jednym pokój 5 piętro wydmierzawie. Focha 74. mieszkanie 2. zdw 49 308

Trzypokojowe
i dwupokojowe, kuchnia, łazienka, Łazarz. Już wolne, czynsz miesięczny wynajme „Pawilon”. Marszałka Focha 15. zdw 49 571

Mieszkanie
2 pokoje kuchnia 800 zł. w tem rok dzierżawy. Chociszewskiego 43. zdw 49 762

Mieszkanie
pokój i kuchnia do wynajęcia. Wiadomość u portjera Żydowska 10. zdw 49 587

Mieszkania
1-4 pokojowe, czynsz zgóry. Półwiejska 29. mieszkanie 6. zdw 49 598

Pięciopokojowe
komfortowe, słoneczne, kuchnia, ogród, garaż, przystanek tramwajowy od gospodarza. Sołacz Mazowiecka 6. zdw 49 566

Pokój
z kuchnią wynajęcia 1. 5. 32. — Zabikowo, ościszek 53. nr 5 347

Mieszkanie
2 pokoje i kuchnia, dzierżawa za rok 1 000 zł. Wiadomość Skład. Jasna 14. zdw 49 650

2
pokój z kuchnią, z całym urządzeniem oddam. Zgłoszenia św. Marcina 4. mieszkanie 2. zdw 49 653

6 pok. naprz. sądu
Młynska 13. wysoki parter od gospodarza. Zgłoszenia stróż. zdw 49 721

Czteropokojowe
od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 735

7 pokojowe
słoneczne, komfortowe mieszkanie, okolica Wielkiego Teatru, oddam od 1 lipca. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 676

7 pokojowe
do wynajęcia od 1 lipca, nowoczesne urządzenia, wszelkie wygody, ul. Działyskich Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 677

Dwa
umeblowane pokoje z kuchnią, łazienką, elektryczność front przy Ogrodowej, także na biuro. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 49 749

Pięciopokojowe
1 maja, dzierżawa 180. Przejęcie 700. Adres Kurjer Pozn. zdw 49 699

Bacność
Pod Poznaniem 5 pokoi, pomieszczenie inwentarza, morza owocowego, jezioro, rok, długość 120 miesięcznie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 704

6-pokojowe
mieszkanie komfortowe we willi po lekarzu dentystę tanio wprost od gospodarza od 1 maja do wynajęcia. Górna Włda 103 — 5 zdw 49 757

Pokój
kuchnia zaraz, próżne Zgłoszenia St. Dudek, Wielkie Garbary 34. zdw 49 777

Dwupokojowe
ewentualnie trypokojowe, słoneczne, willi, Szamotulska 49, przy Bukowskiej. zdw 49 718

9 SZUKA MIESZK.

Poszukuje
zaraz mieszkania 1-4 front, nie wyżej II. piętra, św. Marcina lub poblizu. Dzierżawa zgóry. — Spieszne oferty Kurjer Pozn. zdw 48 949

Mieszkania
lub dwóch pokoi i kuchni od gospodarza poszukuje zaraz H. Cegielski Sp. Akc. Górna Włda 152. zdw 48 916

Mieszkania
5-6 pokojowego centrum, poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 48 812

Cztery pokoje
z wygodami poszukuje. Zgłoszenia z warunkami do Kurjera Poznańskiego pod zdw 49 011

5 pokoi
na biuro i mieszkanie poszukuje w centrum. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 47 500

Wyższy
urzędnik poszukuje 3 pokoi z wygodami, czynsz naprzód za dłuższy czas. Oferty Kurjer Pozn. zdw 47 661

3 pokojowego
mieszkania poszukuje urzędnik bankowy od zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 47 930

Próżnego
szuka małżeństwo. Oferty Kurjer Pozn. zdw 47 025

3-5
pokoi eleganckim domu poszukuje prawdziwie poważny refleksant Gospodarze którym zależy na spokojnym lokatorze regularnym czynszu nadeślą zgłoszenia podaniem ulicy Kurjer Pozn. zdw 47 988

Mieszkania
3-4 pokojowego kuchnia, wygodami I. piętro parter, szukam od lipca. Wpłace zgóry lub udzielenie pożyczki. Oferty Kurjer Pozn. zdw 48 899

Mieszkania
5-6 pokojowego słonecznego, okolica Libelta Słowackiego. — Dzierżawa zapewniona. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 197

Młode
bezdzieln. małżeństwo (urzęd. etatowy) poszukuje 3-4 pokojowego mieszkania z wygodami w centrum lub bliskości wprost od gospodarza. Czynsz zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 173

Mieszkania
jedno- lub dwupokojowego z kuchnią poszukuje od gospodarza bez pośredników. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 165

Mieszkania
trypokojowego z kuchnią poszukuje urzędnik państwowy wprost od gospodarza, czynsz zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 160

Pięciopokojowe
mieszkanie przy spokojnej ulicy, niedaleko śródmieścia, nie wyżej drugiego piętra poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 153

Poszukuje
mieszkania próżnego wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 348

Pokoju
kuchni śródmieście szukam od gospodarza, czynsz zgóry. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 49 267

Fryzjer
poszukuje parteru, suterenu. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 94 263

3-4
pokojowego mieszkania w okolicy Wierzbiciejce od zaraz lub później poszukuje inżynier na wyższym państwowym stanowisku. — Czynsz ewentualnie zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 296

Mieszkania
2-3 pokojowego przy Górnej Wildzie lub poblizu szukam. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 203

Małżeństwo
szuka mieszkania 2 pokoje kuchnia od gospodarza, dzierżawa pół roku zgóry. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 49 271

3-5
pokojowe mieszkanie z przynależnościami potrzebne. Czynsz zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 231

Mieszkania
1 lub 2 pokoi z kuchnią poszukuje rzemieślnik na stałej posadzie za miesieczną dzierżawą wprost od gospodarza, najchętniej zaraz. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 233

3 pokoi
z kuchnią w poblizu pl. Nowomieskiego lub okolicy poszukuje li tylko od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 49 071

2-3 pokojowego
mieszkania wprost od gospodarza poszukuje młode małżeństwo. — Gwarancja punktualnego płacenia czynszu. Oferty z warunkami Kurjer Pozn. zdw 49 200

Mieszkania
3-4 pokojowego z łazienką, światłem elektrycznym śródmieście od gospodarza poszukuje. — Czynsz zgóry Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 206

Poszukuje
mieszkania bezdzietne, ewentualnie stróżostwo. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 720

Urzędnicza
emerytowana poszukuje 2-3 pokoi kuchnia, czynsz rok zgóry. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49

Centrumpokój umeblowany na 1-2 osoby
Kreta 23 m. 10 zdw 49 249**Ladny**pokój wynajm. Skryta 11, m. 6.
zdw 49 278**Pokój**

Pocztowa 14, m. 2. zdw 49 364

Pokójmałżeństwu. Wierzbicice 13.
mieszkanie 17. zdw 49 362**Balkonowy**słoneczny panu. 27 Grudnia 16.
mieszkanie 11. zdw 49 328**Jeden**lub dwa przyległe umeblowane
dla panów lub bezdzietnych uży-
waniem kuchni i samotnej. —
Zwierzyńska 10, m. 6. Kapa-
niera. zdw 49 313**Jedno-**dwuosobowy, utrzymaniem bez.
Słowackiego 35, mieszkanie 10.
zdw 49 312**Pokój**Kochanowskiego 5, mieszkanie 9.
zdw 49 311**Dwuosobowy**stanino. Niegolewskich 1, m. 8.
zdw 49 225**Pokój**umeblowany od 1.5. Św. Marcin
32, mieszkanie 7. zdw 49 220**Gabinet**i sypialnię, telefon 1.5. panu do
wynajęcia. Jasna 10, m. 1.
zdw 49 214**Inteligentnemu**panu lub dwóm, Marcina 24, m. 5
zdw 48 714**Pokoik**skromny 25. —, Matejki 66, m. 6.
zdw 49 376**Dwuosobowy**i pokoik, elektr. Śniadeckich 18.
II. lewo. zdw 49 238**Pann**frontowy, elektryczność, pościel
pożyczona. Strzelecka 20, II. 9.
zdw 49 369**Elegancki**panom. Plac Sapieżyński 5, m.
7. zdw 49 368**Kantaka**6. I. piętro wynajm. elegancki
pokój z utrzymaniem. zdw 49 381**Zaraz**oddajm. pokój ładny, słoneczny.
Św. Marcin 64, m. 13.
zdw 49 375**Centrum**dwuosobowy, dobre utrzymanie
i 90 zł. Adres Kurjer Poznański
zdw 49 386**Centrum**dwuosobowy, czysty, dobrze ume-
blowany, utrzymaniem bez. —
Szkolna 11 mieszkanie 8. zdw 49 426**Pokój**z klatki schodowej elektryczność.
Niegolewskich 16, dom ogrodnicy
I. mieszkanie 18. zdw 49 428**Pokój**na dwie osoby. Śniadeckich 1 — 7.
zdw 49 427**Pokój**umeblowany wynajm. Krasow-
skiego 19, mieszkanie 7. jw 2 992**Jeden**lub dwuosobowy. Dąbrowskiego
64, mieszkanie 10. jw 2 991**Pokój**małżeństwu. Dąbrowskiego 98.
mieszkanie 18. jw 2 990**Słowackiego**

24. I. lewo. dwuosobowy. jw 2 989

Pokójelegancki fortepianem 1-2 osób.
Wierzbicice 16 mieszkanie 12.
zdw 49 520**Dwuosobowy**Ociepalskiego 8, m. 9.
zdw 49 547**Pokój**niekrepujący, ładnie umeblowany
solidnym ewentl. przyjeźdnemu
panu. Ratajczaka 11 a. 2 wejście
m. 26. zdw 49 504**Strzelecka**20, m. 8. dwuosobowy z utrzy-
maniem lub bez. zdw 49 501**Dwuosobowy**elegancki. Patr. Jackowskiego
9, m. 6. zdw 49 500**Pokój**dla 2 panów blisko dworca i poczt-
ty. Ul. Gasiorowskiego 10, m. 8.
zdw 49 507**Blisko Uniwersytetu**dwuosobowy, frontowy, słoneczny
elektryczność. Towarowa 20.
mieszkanie 3. zdw 49 509**Umeblowany**

Półwiejska 6, I. lewo. zdw 49 511

Frontowyzaraz. Św. Marcin 5, II. m. 11.
zdw 49 391**Tani**ładny panu zaraz. Szamarsz-
ewskiego 34, mieszkanie 27.
zdw 49 402**Niekrepujący**słoneczny. Kaczmarski, Wierz-
bicice 41 b. zdw 49 420**Pokój**czysty, św. elektr., telef. 2 oso-
bom zaraz do wynajęcia. Solid-
nym panom lub samot. Ul. Skar-
kowska 2, m. 8. zdw 49 416**Jednoosobowy**dwuosobowy. Małockiego 35.
mieszkanie 2. zdw 49 411**Pokój**mały. Pl. Nowomiejski 6 a. m.
23. zdw 49 412**Słoneczny**inteligentnym. Grunwaldzka 13.
m. 10. zdw 49 433**Plac**Nowomiejski 5, mieszkanie 10 w
podwórzu, na lewo. pokój 1-2
osobowy. zdw 49 431**Umeblowany**duży, łazienka, utrzymaniem bez.
Składowa 1, 3 wejście. m. 20.
zdw 49 478**Dwuosobowy**czysty, elektryczność, pianino, do-
bre utrzymanie. Poznańska 36.
I. piętro, lewo narożnik Kocha-
nowskiego. zdw 49 468**Na**stancje. 2 panienki. Półwiejska 21
mieszkanie 38. zdw 49 466**Pokój**dwóm inteligentnym osobom. —
Przeznica 1, m. 10. zdw 49 578**Pokój**słoneczny front parterowy od
zaraz. Wielkie Garbary 53, m. 5.
zdw 49 586**Pokój**słoneczny, frontowy, telefon.
wszelkie wygody. W pobliżu Pla-
cu Św. Krzyskiego. Wrocławska
28/29, m. 14. zdw 49 602**Dwuosobowy**dobrze umeblowany. Wodna 25.
mieszkanie 9. zdw 49 604**Umeblowany**bezdzietnemu małżeństwu. Gór-
na Wilda 95, m. 8. zdw 49 606**Utrzymaniem**bez. Słowackiego 29, wejście
Asnyka II. zdw 49 564**Dąbrowskiego**25 a. I. lewo. jedno-dwuosobowy.
zdw 49 568**Słoneczny**frontowy zaraz. Rybaki
23, mieszkanie 8. zdw 49 515**Pokój**dwuosobowy wynajm. — Aleje
Marcinkowskiego 17 a. 8. zdw 49 523**Pokój**balkonowy, frontowy, dwóm pa-
nom 1 maja. Skarbowa 21, II.
m. 3. zdw 49 524**Śniadeckich**16, m. 3, pokoik, elektryczność.
zdw 49 527**2**pokoje łączne od zaraz korzystnie
Plac Działowy 4, I. mieszkanie
8. zdw 49 534**Pokój**dwuosobowy, utrzymaniem. Fre-
dry 4, mieszkanie 6. zdw 49 667**Centrum**pokój leżący. Kreta 4, II., pra-
wo. zdw 49 552**Słowackiego**21, m. 3, pokój z telefonem inte-
ligentnej osobie od zaraz.
zdw 49 562**Pokój**Kosowska, Focha 38, I.
zdw 49 648**Inteligentną**panienkę na wspólny pokój. Wol-
nica 3, mieszkanie 10. zdw 49 651**Słowackiego**39, mieszkanie 10 panienkom.
zdw 49 652**Duży**mniejszy, frontowy. Focha 20.
mieszkanie 6. zdw 49 741**Pokój**Szamańskiego 3, III. prawo.
zdw 49 678**Dwuosobowy**pokój z używaniem kuchni cał-
kowicie utrzymaniem. Warchew-
ski, Przeznica 2. zdw 49 680**Pokój**dwuosobowy, Szamarszewskiego 2.
mieszkanie 10. zdw 49 711**Solidnym**pokój zaraz. Waly Król. Jadwi-
gi 5, m. 5. zdw 49 725**Jednoosobowy**czysty, elektr. łazienka, dobre
utrzymanie, inteligentnym. Ra-
tajczaka 28, m. 11. zdw 49 762**Dwuosobowy**balkonem na ogród, wszelkimi
wygodami zaraz. Matejki 60 par-
ter, lewo. zdw 49 769**Pokój**pierwszej klasy, telefon na dwóch
panów. Masztalarska 7, m. 7.
zdw 49 764**Frontowy**wolny, Seweryna Mielżyńskiego 1
mieszkanie 13. zdw 49 780**Słoneczny**niekrepujący. Graniczna 8 mie-
szkanie 9. zdw 49 781**Niekrepujący**Wierzbicice 31, I. lewo.
zdw 49 729**Elegancki**Słowackiego 31/33 mieszkanie 17.
zdw 49 733**Półwiejska**2, mieszkanie 6, utrzymaniem
(bez), pianino 1-2. zdw 49 744**12 SZUŁA POKOJU**czystego, taniego. Śródmieście
szuka od 15.4. stud. W. S. H.
ewentl. wspólnie. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdw 48 843**Słonecznego**w śródmieściu z utrzymaniem na
maśle. studentka. Zgłoszenia Ku-
rjer Poznański zdw 49 065**Pokoju**jednoosobowego, miłego, niekre-
pującego z elektrycznością, bli-
sko miasta ewentualnie jezycu,
szuka pan Oferty Kurjer Pozn.
zdw 49 168**2 próżnych**pokój używaniem kuchni (śniada-
nia kolacje) w centrum poszuku-
je zaraz młode małżeństwo. Wa-
runki Kurjer Poznański pod
zdw 49 247**Poszukuje**pokoju czystego z używaniem ła-
zienki przy ul. Śniadeckich lub
na Przeznicy od 1 maja Oferty
Kurjer Poznański jw 2 994**Jednoosobowego**cichego, łazienka, najchętniej
działalność willowe niedaleko mostu
teatrznego. Oferty Kurjer Poz-
nański zdw 49 497**Pokoju**2 osobowego, słonecznego, czyste-
go i dobrze umeblowanego po-
szukuje w śródmieściu. Oferty
do Kurjera Pozn. zdw 49 512**Pokoju**eleganckiego, śródmieściu elek-
tryka klatka schodowa, ewentl.
obiady, od 1.5. dla pana na sta-
nowisku. Oferty „Par” pod 15.36.
Pw 13 008-15.36**Oficer - lotnik**poszukuje wygodnego pokoju oko-
lica Opery. Jasnej, Słowackiego.
parter. Oferty Kurjer Pozn.
zdw 49 519**Pokoju**blisko Uniwersytetu i kultural-
nej rodziny poszukuje studentka.
Oferty ceną Kurjer Poznański
zdw 49 561**Pokoju**umeblowanego dla jednego pana.
Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 702**13 LOKALE****Składu**próżnego na kolonjalkę, ubika-
cja lub mieszkaniem poszukuje.
Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 019**Ubikacje**przemysłowe 60-1100 kwm. jas-
ne także kocioł parowy przy
stadionie wydzierżawie, ewentl.
nieruchomości sprzedam. „Reno-
ma” Wielkie Garbary 1.
Pw 12 016-14.57**Większe**ubikacje na składnice przy Mar-
szalka Focha 53 gdzie też kantor
urządzić można do wynajęcia. —
Oferty Kurjer Poznański
zdw 47 563**Skład**z mieszkaniem, stosowny do każ-
dej branży, do wynajęcia. Opa-
lenica, Zbyszynska 9. zdw 48 325**Ubikacje**fabryczne z wszelkimi wygoda-
mi centrum korzystnie 200-300
i 500 kw. Zgłoszenia Kurjer Po-
znański zdw 48 902**Ubikacje biurowe**do wynajęcia z dniami 1.5.32.
„Strzecha” ul. Sew. Mielżyń-
skiego 23 telefon 29 63. zdw 49 190**Adwokat**poszukuje 2-3 pokoi na biura w
okolice ulicy Pocztowej, najchę-
tniej wprost od gospodarza. Oferty
Kurjer Poznański zdw 49 172**2 lokale sklepowe**jeden na warsztat drugi na skład
niem do wynajęcia od gospodarza.
Piekary 16. zdw 49 355**Większe ubikacje**w centrum Poznania na szkole.
klinikę, bank, pensjonat biura
i t.d. zaraz do wynajęcia. Oferty
Kurjer Poznański zdw 49 248**Ubikacje**200 m kw. parterowe suche cen-
trum na przemysł, światło, woda.
Telefon 26-23. zdw 49 323**Restauracje**oddam fachowcowi z kaucją na
rachunek. Oferty Kurjer Pozn.
zdw 49 232**Ubikacje**fabryczne, obszerne z mieszka-
niem do wydzierżawienia. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 49 230**Skład**1 000 dzierżawa 50, zapłacona do
września. Adres wskazuje Kurjer
Poznański zdw 48 754**Ubikacje**przemysłowa z kantorkiem wy-
najmie gospodarz. Dąbrowskiego
25 a. telefon 61-03. jw 2 988**Składu**małego z ubikacją poszukuje. —
Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 409**3 ubikacje**na cele biurowe możliwie z tele-
fonem, poszukiwane. Oferty Ku-
rjer Poznański zdw 49 476**Skład**o dwóch oknach, na każdą bran-
żę wydzierżawie. Hildebrandt.
Pocztowa 33. zdw 49 681**Poszukuje**ubikacji fabrycznych partero-
wych 160-200 kwm. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdw 49 339**Ubikacje**przemysłowo-handlowe 50 m² z
przyległą szopą murowaną, nadaj-
ające się na warsztaty w okolicy
Rynku Łazarskiego do wynajęcia.
Oferty do Kurjera Poznańskiego
zdw 49 719**Ubikacje**oraz garaż na cele przemysłowe
oddam Karaś. Pocztowa 3.
zdw 49 664**Przedsiębiorstwo**przemysłowe, urządzone warsztaty
wolne. Jaskowska, Strzelecka
14a. zdw 49 706**Dwie ubikacje**na składnice oraz pakownię na
Jeżycach poszukuje. Oferty Ku-
rjer Pozn. zdw 49 728**Handlowe**ubikacje 360 m kw. kantor. Ma-
szalarska 7. zdw 49 763**14 DZIERŻAWY****Willa**z ogrodem w Krotoszynie od za-
raz do wydzierżawienia. Zgłosze-
nia do maj Koszuty p. Środa.
zdw 48 900**Restauracje**oddam w dzierżawę lub sprze-
dam. Adres wskazuje Kurjer Po-
znański zdw 49 107**Do wynajęcia**plac i stajnia dla 6 koni od 1.
VII. Dąbrowskiego 68 mieszkanie 1.
zdw 45 972**Kawiarni**poszukuje celem dzierżawy więk-
szego miasto powiatowe lub w Po-
znaniu. Wyczerpujące oferty
Agencja Kurjera Poznańskiego.
Krotoszyn. nw 9372

Prace
ogrodnicze wykonuje Władysław Zieliński, ogrodnik, artysta. — Poznań, ul. Dębicka 35, zdw 49 222/3

Mereżke
mtr. 0.15, okretke 0.10, dziurki 1 gr. Wroniecka 19, mieszk. 11, zdw 49 205

Akuszka
Krajewska, Strzelecka 2, przy placu Świętokrzyskim przyjmuje panie, udziela porady i pomocy położniczej. zdw 49 538/9

Dziecko
na wychowanie przyjmie. Adres Kurjer Poznański zdw 49 551

Zdrowie — Humor
przywraca kieszonkowy naitonowany inhalator — Mam — zapobiega chorobom dehydracji i odświeża organy oddechowe stosuje się przy katarze, kaszlu, grypie, astmie, chrypce. W aptekach i drogeriach. zdw 2 933/4

Lisy
zgarbuje, tleni, oraz farbuje na wszystkie kolory. Farbiarnia Euter, Poznań, Wybickiego 13, Dąbrowskiego 115. zdw 49 495/6

Dąbrowskiego 79
przeniesiono kursy samochodowe. J. Piatkowski. Zapisy na nowy kurs. zdw 49 611

Radjo
5 lampkowe korzystnie sprzedam. Piekary 18b, mieszk. 10. zdw 49 616

Chiromantka
z długoletnią doświadczoną praktyką, zdumiewająco przepowiada przeszłość, teraźniejszość i przyszłość z tak fizjognomii, grafologii, fotografii i różnych kart. Liczne podziękowania. Przyjmuję od 10—1 i od 3—8 wieczorem. Franciszka Ratajczaka 15, mieszk. 10 II, piętro, I. wejście w pasażu Apollo. zdw 49 638

23 OZENKI

Bardzo
przystojna panna lat 29 materialnie niezależna pozna pana na stanowisku. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 470

Panna
przystojna lat 30, inteligentna, zdrowa z gotówką 4000 zł wyprawą umiłowaniem, wyliczeż zamaż za człowieka religijnego, urzędnika lub kupca z pewną egzystencją. Zgłoszenia z dołączeniem fotografii Kurjer Poznański zdw 46 101

Emeryt
w sile wieku, zdrowy poszukuje towarzyszy życia. Panny ponad lat 30, religijne, gospodarne z posagiem raczą swe oferty nie anonimowo złożyc z fotografią i podaniem bliższych szczegółów do Kurjera Poznańskiego zdw 48 998

Młody
wdowiec niebiedny pozna miłą panienkę materialnie niezależną jako współzniczkę interesu. Cel matrymonijalny. Poważne oferty Kurjer Poznański zdw 49 756

Profesor
brunet, lat 30, wyzn. ewang. o wysokiej kulturze ducha, dobrze sformowany, współwzrostu niechętnie, pragnie poznać się z panną o prawdziwych walorach kobiecych. Pośrednictwo rodziców lub krewnych mile widziane. Zgłoszenia o ile możności z fotografią, za zwrot której ręczę słowem honoru upraszam skierować do Kurjera Poznańskiego pod dw 5348

Wdowiec
przystojny, inteligentny, lat 46, właściciel kilku posesyj i domu, poszukuje odpowiedniej partii, panny, lub bezdzietnej wdówki z cokolwiek majątkiem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 745

Z
powodu objęcia własnego gospodarstwa poszukuje dla meł córki lat 22 z kamilienką i hotelem, celem ożenka pana z gotówką 5—8 tysięcy. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 006

Przystojna
sympatyczna wdowa szuka meła do lat 45, na stałe posadzie. Posiadam kompi, przadzone mieszkanie cokolwiek gotówki. Oferty wraz fotografią Kurjer Poznański zdw 49 027

Kawaler
lat 39 wysokiego wzrostu z własnym przedsiębiorstwem kupieckim przemysłowym i mieszkaniem szuka odpowiedniej partii. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 185

Panna
lat 24 inteligentna, posiadająca własny skład i mieszkanie w Poznaniu szuka dla braku znajomości panów na dobrym stanowisku i o dobrym charakterze. Poważne zgłoszenia z fotografią, proszę skierować do Kurjera Poznańskiego pod zdw 49 176

Kawaler
kupiec, lat 26, przystojny, właściciel realności przedsiębiorstwa handlowego ca. 50.000. Z braku znajomości szuka panny inteligentnej z dobrej rodziny. Z powodu działań rodzinnych cokolwiek gotówki konieczne. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 288

Dla
meł szwagierki wdowy przystojnej lat 25 poszukuje meła. Urzędnik na stanowisku, mają pierwszeństwo. Łaskawe oferty wraz z fotografią proszę nadesłać do Kurjera Poznańskiego zdw 49 226

Sportowiec
zdrowy przystojny dobrze zbudowany, 174 wysoki, lat 27, abstynent, spokojny, oszczędny, znający języki, urzędnik na kierowniczym stanowisku poszukuje żony. Panna lubiąca spokojne życie domowe (dzieci) odpowiadające powyższemu warunkom i odpowiednio sytuowane, złoże łaskawie oferty Kurjer Poznański zdw 49 287

Kierownik
gorzelnik na stałej posadzie poszukuje z powodu braku znajomości żony. Pierwszeństwo mają kandydatki religijne, z dobrem wychowaniem i charakterem. Oferty proszę składać możliwie z fotografią do Kurjera Poznańskiego zdw 49 276

Emeryt
zapozna emerytkę lub wdowę własnym mieszkaniem do lat 46, celem ożenku. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 49 244

Kawaler
lat 32, na stałe posadzie (450 miesięcznie) poszukuje żony z własnym mieszkaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 365

Bankowiec
sytuowany, elegancki, przystojny brunet pozna wysoką, zgrabną brunetkę celem późniejszego ożenku. Oferty upraszam Kurjer Poznański zdw 49 229

Pani
w średnim wieku, niezależna, własne mieszkanie, nawzięta znajomość z inteligentnym panem do lat 35 (emeryt, niewykluczony). Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 217

Panna
lat 24, niebiedna, nauczycielka, pozna panna inteligentną, poważną. Cel matrymonijalny. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 374

Kawaler
lat 40, własnym mieszkaniem, kilka tysięcy gotówki, zapozna przystojną, skromną pannę, celem ożenku. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 383

Inżynier
lat 30, na stałej rządowej posadzie, oficer rezerwy, ożeni się z odpowiednią panną. Łaskawe zgłoszenia o ile możności z fotografią (zwrot i dyskrecja pewna) Kurjer Poznański zdw 49 516

Kawaler
brunet, lat 25, przystojny, na stałe, pewnej posadzie i dobrem za wodem w reku, który jest pewną przyszłością pozna pannę celem ożenku zgrabną, gospodarną, posiadającą gotówkę na mieszkanie. Oferty upraszam do Kurjera Poznańskiego zdw 49 517

Lekarz
lat 34, ożeni się z miłą panną. Dyskrecja zapewniona. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 49 518

Spieszcie
panie, panowie do biura matrymonijalnego „Rekord” tam odpowiednie partie znajdziecie. Skarbowska 15, telefon 40-18, zdw 49 455

Sierota
przystojna, lat 28, posiadająca cokolwiek majątku, pozna pana na stanowisku. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 392

Panna
lat 32, szuka meła biednego na stałe posadzie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 537

Mleczarz
lat 38, Polak, katolik, z dziećmi 5—8 lat, posiada własne zabudowanie, na stanowisku, poszukuje żony, lat średnich z cokolwiek majątkiem. Oferty wraz z fotografią do Kurjera Poznańskiego zdw 49 452

Kawaler
cukiernik i piekarz lat 30, przystojny, posiada 20 tys i umiłowanie, zapozna inteligentną panną z cokolwiek gotówką lub realnością celem ożenku. Oferty proszę skierować Kurjer Poznański zdw 49 291

Dla brunetki
przystojnej, wykształconej, muzykalnej panny lat 20, posag tymczasowo 40.000 poszukuje odpowiedniej partii. Piotr Mrówka, Ostrów (Wlkp.), Kościuski 2, zdw 49 609

Wdowiec
lat 47, właściciel wielkiego domu, 47 i lokali restauracyjnego, szuka na tej drodze żony. Dla wspólnego dobra odpowiedni majątek potrzebny. Rzecz traktuje się poważnie. Oferty z fotografią, (która się pod słowem honoru wraca) do Kurjera Poznańskiego nw 9942

Wdowa
lat 45, niebiedna, większym, eleganckim mieszkaniem, 30.000 majątku, z braku znajomości szuka na tej drodze solidnego, intel. towarzysza życia. Cel matrymonijalny. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański r w 5329

Panna
lat 22, posiadająca 200.000 wyliczeż zamaż. Biuro „Przyszłość”, Poznań, Pamiątkowa 9, zdw 49 554

Właściciel
realności w powiatowym mieście Hotel wartości 100 tysięcy wysoki, przystojny lat 30, szuka towarzyszy życia. Pannie z gotówką racza się łaskawie zgłosić do Kurjera Poznańskiego zdw 49 682. Pośrednictwo rodziców bardzo chętnie widziane.

Panna
inteligentna przystojna, dobrej rodziny lat 28, posag 30.000 wyliczeż zamaż za odpowiedniego pana na stanowisku. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 197

Dyrektor
lat 48, przystojny, na kierowniczym stanowisku i kilkanaście tysięcy gotówki szuka znajomości starszej pani lub bezdzietnej wdówki, posiadającej posagu 25—30 tys. gotówki lub posiadłość, cel matrymonijalny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 708

Urzędnika
dla meł kuzynki młodej lat 22, przystojnej blondynki, właścicielki 4 pokojowego mieszkania i dobrze zaprowadzonego składu szukam meła, najchętniej urzędnika z gotówką do powiększenia przedsiębiorstwa. Oferty tylko poważne do Kurjera Poznańskiego zdw 49 710

24 NAUKA

Pierwszorzędnej
krótkoterminowej nauki kroju damskiego poszukuje. Warunki Kurjer Poznański zdw 49 154

Niemieckiego
lekcyj i konwersacji udziela akademik niemiecki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 341

Student
starszy udziela skutecznie korepetycji. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 618

Panie
do akademickiego kursu tańców przyjmie. Ola Antoszevska, Zielona 3. Pw 18 050-15.78

Profesor gimnazjalny
przygotuje do egzaminu wstępnego wszystkich klas, matury i udzieli korepetycji. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 483

Kto
przygotuje ucznia do 6 gimnazjalnej (łacina, matematyka). Podać warunki. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 401

Który
z pp. studentów udzieli za skromny pokaik bez pościeli (z śniadaniem) pomocy w niemieckim, francuskim matematyce. Poważne zgłoszenia uprasza się. Rynek Łazarski 7, piekarnia Ciesielski, zdw 46 617

Księgowości
stenografii korespondencji pisaną maszyną uczymy tanio. Kurs ulgowy rozpoczynamy 13. Postępi, Plac Sapieżyński 2a, zdw 49 007/8

Uczeń
kl. VII, gim. Bergera udzieli lekcyj tanio. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 351

Poszukuje
studentki udzielającej lacy za mieszkanie lub wynagrodzeniem Polna 37, m. 8, zdw 49 295

Korepetycji
zakres 8 klas udzielam, sumienie nie, fachowo. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 329

25 MUZYKA

Akademicki
Zespół artystyczny pierwszorzędnie zgrany i rutynowany, koncertowo i tanecznie, najnowszym repertuarem, duet lub trio, wolny od 1. 5. Zgłoszenia Jarosław Zawitaj, Grobla 9, m. 21, zdw 48 612

Pianisty
(band.), klarnetysty (sax.) pierwszorzędnych poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 183

Fortepian
do wynajęcia 20 złotych. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 219

Pianista
z akordeonem i wiołoczelista-jazz potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 435

26 ROZRYWKA

Kino Tęcza
Melodia Serc. zdw 49 525

27 SZUKA PRACY
Ugłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Panna
z matura szuka zaraz posady do dzieci. Zgłoszenia pod „Piłna”. Ekspozytura Kurjera Poznańskiego w Gdyni. nw 9324

Biuralistka
krytycznym polecałm szuka zająca. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 909

Kucharz
samotny, wezechstronnie wydoskonalony, długoletnie świadectwa, poszukuje stałej posady w majątku. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 48 994

Żelazniak
rutynowany perfekcyjnie brany technicznie poszukuje posady ekspedienta, magazyniera lub podróżniacego. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 852

Inteligentna
zajmie się samodzielnie domem w Poznaniu lub folwarku. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 846

Kucharka
i pokojowa uczciwa z dobrimi, kilkoletnimi świadectwami, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 958

Szuka
pracy kaskawka bilansistka, stalej lub solidnego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 426

Wychowawczyni
z prowincji, inteligentna, dobrze polecona, poszukuje posady do dzieci. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 49 060

Inteligentna
panienka poszukuje posady w biurze lub ekspedycji, dobre świadectwa, wymagania skromne. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 030

Szofer
wykwalifikowany słusarz kawaler, lat 28, świadectwo sześciolletniej nieprzerwanej posady poszukuje pracy. Wilhelm Czapliński, Grybów 14. — 6. zdw 48 410

Ogrodnik
po wojskowości szuka posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 48 878

Panienka
będąca w zlobku szuka posady do dzieci. Oferty Agencja Kurjera Poznańskiego Krotoszyń. nw 9871

Maszynistka
pisząca biegle, specjalistka nakazów płatniczych, zna wszelkie prace biurowe poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 078

Pomocnik fryzjerski
poszukuje posady, miejscowości obojętnej. Fr. Patelski, Rogożno Wlkp. Mała Poznańska 329, nw 9916

Inteligentna
kulturalna wiek średni przyjmie zarząd domu na wsi, państwa, jako towarzyszkę starszej pani, da opiekę dzieciom i wdow. ca. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 487

Panienka
lat 30, inteligentna poszukuje posady jako towarzyszkę do starszej pani także na wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 869

Kupiec
działny, rutynowany poszukuje posady jako pomocnik, magazynier lub biuralista za mniejszym wynagrodzeniem. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 48 850

Przedstawicielstwa
na województwo Poznańskie lub Pomorskie poszukuje dzielny przedstawiciel wzgl. obojętne posade za małym wynagrodzeniem. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 48 851

Pani
młoda przystojna z bardzo dobrego domu, znająca gruntownie gospodarstwo, poszukuje posady do zarządu domem, chętnie i na plebanji lub majątku do samotnej osoby. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 049

Gospodynini - kucharka
wiek średni długoletnie świadectwa poszukuje posady do malej rodziny lub księdza. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 49 063

Buchalter - bilansista
zna stenografię niemiecką, maszynę, wszelkie prace biurowe, szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 077

Poszukuje
posady jako pomocnik biurowy wzgl. kierownik, reprezentacji browaru z dłuższą praktyką zarab. lub 1 maja. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego. Poznań, św. Marcin 70 pod zdw 48 999

Panna
starsza, która prowadziła gospodarstwo wdowcom z dziećmi, przyjmie odpowiednią posadę. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 202

Bona
pielegniarka Wlkp. z długoletnią praktyką przy starszych dzieciach i niemowlętach poszukuje posady. Łaskawe piśmienne zgłoszenia Zblewska, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 28, m. 36, zdw 49 199

Gospoia
samodzielną dobrze gotującą, oszczędną, poszukuje posady do samotnej osoby lub do starszego małżeństwa bezdzietnego od 1-go maja. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 193

Aptekarz
przejmie krótsze i dłuższe zastępstwa. Klaczyński, major aptekarz emer. Poznań Kochanowski 5, zdw 49 179

Kucharka
samodzielną do wszystkiego z praeowaniem sztywnej bielizny szuka posady od 1. 5. lub 15. 6. zdw 49 175

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem, bez prania poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 49 160

Panienka
z półroczną nauką zycia, zna haft poszukuje posady do pomocy krawcowej. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 162

Sekretarz
adwokacki z długoletnią praktyką poszukuje posady zaraz. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 49 149

Poszukuje
posługi na popołudnie zaraz lub 1. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 855

Dziewczyna
z lepszej rodziny poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 268

Dziewczyna
z cokolwiek gotowaniem, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 470

Wykresowy plan wakacyj personelu na rok 1932

na formularzu tabelarycznym

konieczny w przedsiębiorstwach, zatrudniających większą ilość pracowników, wykonany przejrzystie i dający pogląd na rozłożenie pracy i wakacyj na cały rok.

Okazowy arkusz za opłatą 60 gr. i 10 gr. porto.

Drukarnia Polska S. A.
Oddział Bydgoszcz, ul. Focha 39

Przy 5 arkuszach po 60 groszy	porto 25 groszy
12	60
25	60

nw 14 273/4

Prośba
Młodzieniec (sierota) poszukuje miejsca do pomocy służącemu, lub w miejsce pokojowej z praeowaniem sztywnej. 20 zł. mies. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 243

Dziewczyna
nawetność uczciwa, skromna, spokojna poszukuje posady do godz. 4 po południu. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 363

Młoda
zdrowa osoba, religijnie wychowana, dobrego domu, znająca język polski i francuski, niemiecki, cokolwiek zycie, początki muzyki poszukuje posady do młodszych dzieci na prowincji za bardzo skromnym wynagrodzeniem. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 49 167

Panna
z dłuższą praktyką poszukuje posady do niemowlęcia lub strzechy dzieci w lepszym domu, miejscowości obojętnej. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 361

Kucharka
samodzielną do wszystkiego z praeowaniem sztywnej bielizny i cokolwiek sztywnie szuka posady od 1 maja. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 306

Szukam
posady ekspedientki, najchętniej kapelusznictwie, znam branżę ewentualnie kaucja. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 800

Żelazniak
biegły i sumienny ekspedient — znający język polski i niemiecki z dobrimi świadectwami poszukuje posady od zaraz lub 1. 5. 32. Zgłoszenia do Kurjera Poznański zdw 49 327

Rządca gospodarczy
kawaler, lat 30, z kilkoletnią praktyką w intensywnie zagospodarowanych majątkach poznańskich. Ostatnio na osobnym folwarku, straciwszy z powodu zmian administracji, poszukuje posady. Poważne referencje znanych pp. Ziemiań. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 321

Posługaczka
uczciwa poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 819

Mierniczy
roczna praktyka szuka posady. Warunki skromne. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 237

Służąca
lat 17 szuka jakiegokolwiek zajęcia w pracy domowej lub też dla dzieci z małym wynagrodzeniem od pierwszego maja. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 234

Krawcowa
na maszynę, suknie, szuka pracy poza dom. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 544

Posługaczka
uczciwa, szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 542

Starszy
paz szuka pracy na niedziele i święta jako caper i do usługi gości za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 390

Służąca
szuka posady zaraz lub 1. 5. z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 462

Dziewczyna
poszukuje posady lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 410

Szofer - woźny
z dobrimi poleceniami, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 431

Służąca
uczciwa, i pracowita, z dobrimi świadectwami, poszukuje posady u malej rodziny do wszystkiego od 1. 5. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 475

Panna
inteligentna szuka posady do składu i do wyreczenia pani domu. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 266

Dzielna
ekspedientka poszukuje odpowiedniej posady, najchętniej z calem utrzymaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 297

Krojeźni
krawczyń na bieliznę z praktyką szuka posady. Miejscowość obojętnej. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 294

Książkowa
maszynistka poszukuje posady, wynagrodzenie skromne. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 532

Przyjmie
posadę służącego - pielegniarza na wyjazd z Państwem do miejsc kuracyjnych Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 48 846

Rządca gospodarczy
w młodszy wieku, zamilowany w swym zawodzie, całkiem oddany powierzonemu warsztatowi z dobrimi referencjami poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 280

Posługaczka
czysta z praniem zaraz lub 1. 5. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 277

Cieśla
działny obejmie jakiegokolwiek pracę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 254

Kucharka
poszukuje posady do samotnej osoby lub dwójka państwa. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 251

OSTRZEŻENIE.
Podaje do wiadomości, iż z dniem 15 kwietnia 1932 r. rozwiązałam spółkę firmę „Dewocjonal” i oddałam wspólnik Włodzimierz Majewicz w zastępstwie Mieczysław Majewicz, zamieszkały Górną Władę 50, III, nie mając z moją firmą nic wspólnego. Za ewentualne poczynione przez wyżej wymienionych długi i inkasno nie odpowiadamy. Równocześnie wszelkie wystawione i w białym na sumę 1500.— z akceptacją p. Marty Szarszewskiej, Strzelecka 14, z żyrem p. M. Majewicz, jak i moim, nie odpowiadamy i ani w żaden sposób. Zmiana
(-) Kazimiera Lisiecka, Wielkie Garbary 18.

Bona
dobrymi świadectwami, przyjmie posadę od 1.5. Zna szycie robotki. Język niemiecki. Łaskawe zgłoszenia podaniem warunków. Kalinowska, Wielichowo, pow. Kościan, zdw 49 372

Krawcowa
z dobrym krojem szyje poza dom. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 307

Kucharka - gospodyni
poszukuje posady do cukierki lub restauracji. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 305

Uczciwa
posługaczka szuka posługi przed lub po południu lub na cały dzień. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 304

Pracznia
poszukuje prania. Zupańskiego 2, m. 5. zdw 49 262

Krawcowa - mistrzyni
poszukuje posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 464

Dziewczyna
z porządnej rodziny, szuka posady za średnim wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 463

Początkująca
maszynistka poszukuje posady do składnicy lub do bufetu. Kaucja 250. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 404

Pomocnik
fryzjerski męsko - damski poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdw 49 453

Panienska
miła, chętna, znająca polskie, niemieckie, poszukuje zajęcia. (Jeżyce). Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 212

TEATRY

Teatr Wielki: Dziś — „Królowa Kina”. Występ Wł. Bratkiewicza.

Niedziela, 17. 4. — Godz. 3: „Hrabia Luxemburg”. Ceny zniżone.

Godz. 8 wieczór: „Królowa Kina”. Występ Wł. Bratkiewicza. Ceny miejsc od 0,75 do 4,50 zł.

Teatr Polski: Dziś — „Omal nie noc poślubna”.
Niedziela, 17. 4. — po poł.: „Sprawa honorowa”.
Wieczorem: „Omal nie noc poślubna”.
Poniedziałek, 18. 4. — „Omal nie noc poślubna”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

DZISIAJ W KINIE

Aurora: Douglas Fairbanks i „Rozpetane żywioły”.
Apollo: „Szanghaj-Express”.
Colosseum: „Gdy wybiła północ...”

Corso: „Jeden przeciw dziesięciu” i „Zdobycy wrota”.
Metropolis: Obława w Paryżu.
Muza: Z raju bolszewickiego.
Odeon: „Król Zebaków”.

Orzeł: „Niebezpieczny szlak” i „Blokada na morzu”.
Roxa: „Chcemy męża”.
Renaissance: Miotacze ognia i Eskapada młodej meżatki.
Sfinks: „Złotowłosy Anioł”.
Słońce: „Liljanka chce się rozwieść”.

Tęcza: „Melodia serc”.
Uśmiech: „Jad pokusy miłosnej”.
Wilsona: „Zakazana kobieta”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Stenotypistka-korespondentka

polsko - niemiecka, znajomość księgowości oraz wszelkich prac biurowych 13 lat praktyki poszukuje posady ewent. na godziny. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 315

Bona
przychodnia z dobrymi świadectwami, język polski i niem. ze znajomością robotek i szyciem poszukuje posady od 1.5.32. Oferty do Kurjera Pozn. zdw 49 384/5

Panna
lat 20, znająca krawieczkę, robotki ręczne oraz wszelką pracę domową szuka posady do dzieci, ewentualnie do wszystkiego zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 216

Krawcowa
z dobrym krojem szyje poza dom. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 307

Kucharka - gospodyni
poszukuje posady do cukierki lub restauracji. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 305

Uczciwa
posługaczka szuka posługi przed lub po południu lub na cały dzień. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 304

Pracznia
poszukuje prania. Zupańskiego 2, m. 5. zdw 49 262

Krawcowa - mistrzyni
poszukuje posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 464

Dziewczyna
z porządnej rodziny, szuka posady za średnim wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 463

Początkująca
maszynistka poszukuje posady do składnicy lub do bufetu. Kaucja 250. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 404

Pomocnik
fryzjerski męsko - damski poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdw 49 453

Panienska
miła, chętna, znająca polskie, niemieckie, poszukuje zajęcia. (Jeżyce). Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 212

TEATRY

Teatr Wielki: Dziś — „Królowa Kina”. Występ Wł. Bratkiewicza.

Niedziela, 17. 4. — Godz. 3: „Hrabia Luxemburg”. Ceny zniżone.

Godz. 8 wieczór: „Królowa Kina”. Występ Wł. Bratkiewicza. Ceny miejsc od 0,75 do 4,50 zł.

Teatr Polski: Dziś — „Omal nie noc poślubna”.
Niedziela, 17. 4. — po poł.: „Sprawa honorowa”.
Wieczorem: „Omal nie noc poślubna”.
Poniedziałek, 18. 4. — „Omal nie noc poślubna”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

Teatr Nowy: Dziś — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju”.
Godz. 8: „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).
Poniedziałek, 18. 4. — „Mariusz” („Pod złotą kotwicą”).

Teatr Narodowy: Dziś — teatr narodził się z powodu próby generalnej „Zaczarowanego Koła”.
Niedziela, 17. 4. — Godz. 17 i 20: „Zaczarowane Koło”.

28 WOLNE MIEJSCA

Gdynia
ekspedientka dzielna sympatyczna może się zgłosić z fotografią. Wielkopolski Skład Delikatessów. Gdynia, Portowa 46. nw 9380

Potrzebna
służąca zaraz. Lewandowska, Górna Władę 74, lub Strumyńska 39. zdw 49 731

Uwaga
za kaucję 200 zł otrzymają cztery wymowne, zdolne panie (panowie) stałą posadę jako przedstawicieli na Księstwo Poznańskie na najnowszy pierwszy jakości artykuły farmaceutyczny, pewny zarobek, wysoki procent. — Spieszne zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 714

Kucharka
pierwszorzędna potrzebna zaraz. Zgłoszenia z podaniem warunków. Września „Hotel pod Białym Orłem”. nw 9941

Stała posadę
z got. 4-6 000. do przemysłu, artykuły spożywcze, pierwszej potrzeby gwarant. zysk. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 529

Ekspedientka
biegła z dobrymi poleceniami z branży rzeźniczej od 1.5. potrzebna. Jerzykiewicz, Kościan, Wrocławska 8. zdw 48 984

Poszukujemy
fotografę wolnego z dyplomem fotograficznym. Zgłoszenia „Fotomat”, Katowice, Kościuszki 24. Pw 13 039-71.41

Natychmiastowy

wysoki zarobek we wszystkich miastach Polski damy osobom solidnym, pracowitym W ofertach podać zaważ i obecne zajęcia z załączeniem znaczków 55 groszy. Z odpowiedzi wysyłamy pełny materiał objaśniający. Polski Instytut Graficzny Warszawa, ul. Marsz. Focha 6. nw 9925

Dobry
zysk 600 zł miesięcznie. Agenci potrzebni do zbierania zamówień na książki w bibliotekach czytelników. Zgłoszenia się obojętnie niedziele godzinie 14. Skośna 8, II. piętro. zdw 49 360

Dobrze
zaprowadzona praktyka dentystryczna z kasami w mniejszym mieście na Pomorzu zaraz do wydzierżawienia na rok dla lekarza-dentysty. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 350

Fryzjerka
lub fryzjer damski, dobra siła potrzebna zaraz. Warunki Piechocki, Chodzież. nw 9927

Maszyny
pończosznice 300 złotych. Odstawiając wyroby do mniej niż 300 złotych. Zofia, Poznań, Śniadeckich 3. zdw 49 388

Uczennica
do egzaminu zegarmistrzowskiego może się zgłosić. Edward Benowski, Chwałiszewo 76. zdw 49 398

Krawcowa
samodzielną zaraz przyjmie. Bryczyska, Szamarzewskiego 11. Pw 2 993

Krawcowa
na przerabianie potrzebna. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 548

Uczeń kucharski
z roczną praktyką potrzebny od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 675

Inteligentnej
skromnej panny do opieki nad 3 chłopcami w wieku 3-7 lat poszukuje do większego miasta na prowincję. Zgłoszenia z odpisem świadectw i podaniem referencji do Kurjera Pozn. zdw 48 996

Kto
chce 500 zł doходу miesięcznego i dobry stały zarobek, zgłosi się Górzakred, Lwów, Waiowa 11. Pw 12 169-72.12

Służący - sofer
kawaler, z długoletnimi świadectwami poszukiwany. Pierwszeństwo znajacy język niemiecki. Zgłoszenia z odpisami świadectw, podaniem warunków pod „Zaufany” do biura „Par” we Lwowie, Akademicka 14. Nie uwzględnione bez odpowiedzi, odpisów nie zwraca się. Pw 13 000-72.15

Panienska
do prowadzenia samodzielnie kawiarni na procent zaraz potrzebna. Zgłoszenia z fotografią i świadectwami kierować pod Angowski, Gdynia, Kawiarnia. nw 9982

Służąca
bez spamiędła dobrze gotująca, wyciwa czysta spokojna może się zgłosić. Adres Kurjer Poznański zdw 48 436

Galwanizator
specjalista na chrom i niklowanie może się zgłosić. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 035

Adwokat
i notariusz w Poznaniu poszukuje rutynowanego sekretarza od 1 maja rb. Zgłoszenia z odpisami świadectw do Kurjera Poznańskiego pod zdw 49 246

Agenci
do przyjmowania zamówień na wieczne pióra na raty poszukiwani. Stała pensja i prowizja. Oferty: Dom wysyłkowy S. Rosenberg Warszawa, Bielańska 15. nw 9924

Francuska
do konwersacji młoda do lat 30 potrzebna na wieś. Oferty z fotografią do Kurjera Poznańskiego zdw 49 338

Kierownika

problemi posada jest do objęcia wzmian za udzielenie pożyczki 5 000 złotych. Szczegóły osobiste. Zgłoszenia uprasza się do ekspedycji Kurjera Poznańskiego zdw 49 492

500,—
poszukuje pożyczki, dam stała, dobra posadę (ewentualnie współudział). Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 49 705

Służąca
gotowaniem lekkich prac potrzebna zaraz. Dutkiewicz, Chwałiszewo 70, front. zdw 49 615

Bardzo
dobra kucharka Małopolanka potrzebna zaraz. Wskaże Kurjer Poznański zdw 49 755

Podmistrz murarski
tylko trzeźwy, energiczny, z dobrymi świadectwami który wykonywał już poważniejsze budowle potrzebny do prac pod zarządem kierownika. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 928-9

Obuwnik
stałą pracę meską, damską potrzebną zaraz. Focha 65 obuwniczy. zdw 48 465-6

Uczennica
fryzjerska z prowincji potrzebna. Ul. Kraszewskiego 30. zdw 49 170

Służąca
zaraz. Patrona Jackowskiego 3, m. 2. zdw 49 354

Posługaczka
młodsza Adama Jeskiego 2, m. 12. Zgłoszenia godz. 7-8. zdw 49 298